

Liahona

A photograph of a man and a woman with their children in a kitchen. The man, wearing a dark jacket and glasses, stands with his arms crossed, looking down at a young girl in a red jacket and glasses. The woman, with long brown hair, holds a baby and looks towards the man. A young girl in pink pajamas stands between them, looking up. Another child is partially visible in the bottom right corner. The kitchen has white cabinets and a wooden countertop.

**Ang Pinakamaayo
Nimong Kahigayunan
para Magmalipayon, p. 14**

**Upat ka mga Butang nga Gusto sa
mga Bag-ong Miyembro nga Inyong
Masayran, p. 22**

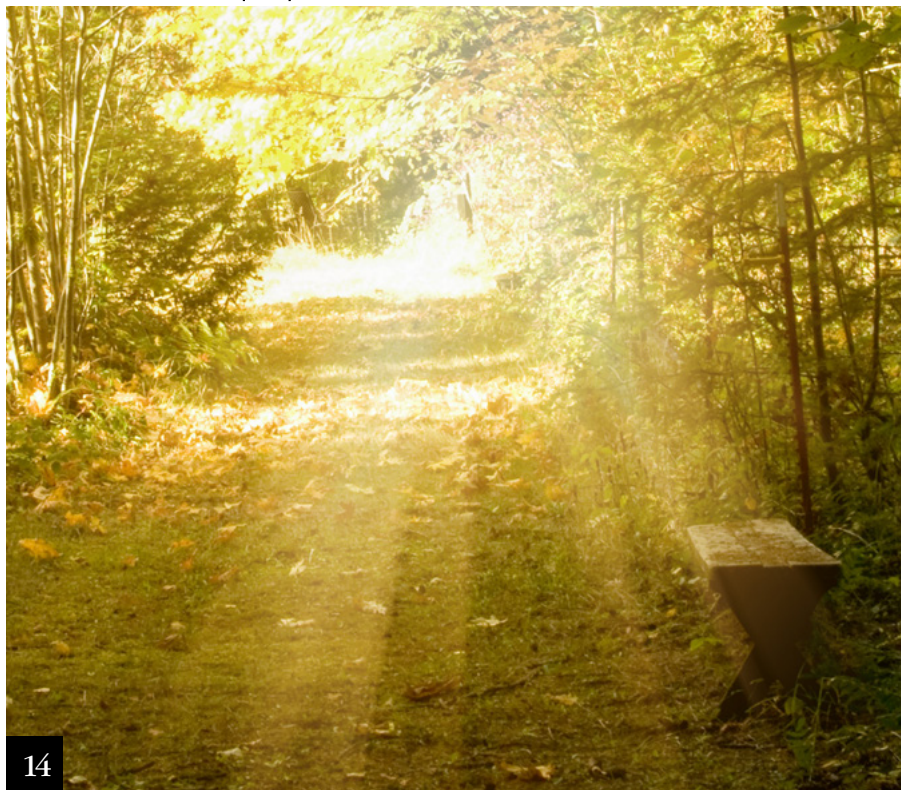
**Nganong ang Kahilum Malupig diha
sa Gubat sa mga Pulong, p. 28**

**Sa Unsang Paagi ang Akong Ward
Miluwas Kanako human nga Naghikog
ang Akong Anak nga Babaye, p. 34**

Kining malinawon nga senario nagpakita diha sa layo sa Hill Cumorah. Sa karaang Amerika, usa ka propeta nga Nephite nga ginganlan og Moroni mitago sa mga rekord sa iyang katawhan diha sa bungtod. Mga 1,400 ka tuig ang milabay, si Moroni mibalik ngadto sa dapit isip usa ka anghel ug mipadayag sa nahimutangan sa mga rekord ngadto sa batan-on nga si Joseph Smith. Gikubkob ug gihubad ni Joseph ang mga rekord, nga nailhang ang Basahon ni Mormon.

*Gilitratohan ni George Edward Anderson,
sa maayong kabubut-on sa Church History Library and Archives*

14

MGA DEPARTAMENTO

- 8** Notebook sa Abril 2017 nga Komperensya
- 10** Pagtudlo Diha sa Pamaagi sa Manluluwas: Gugma ug Chocolate Cake: Unsay Imong Ihatag aron Madala Sila og Balik?
Ni Devin G. Durrant
- 38** Mga Hulagway sa Hugot nga Pagtuo: Cayo ug Anthony
- 40** Mga Tingog sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw
- 80** Hangtud sa Sunod Natong Panagkita: Ang Basahon ni Mormon: Tinuoray nga usa ka Milagro
Ni Elder Mark E. Petersen

MGA MENSAHE

- 4** Mensahe sa Unang Kapangulohan: Mga Propeta nga Mogiya Kanato
Ni Presidente Thomas S. Monson
- 7** Mensahe sa Visiting Teaching: Usa sa Kasingkasing

ANAA SA HAPIN
Gilitratohan ni Leslie Nilsson.

LABING IMPORTANTING MGA ARTIKULO

- 14** Ang Dalan sa Ebanghelyo Padulong sa Pagkamalipayon
Ni Elder Jeffrey R. Holland
Sa unsang paagi atong makab-ot ang kalipay, ilabi na kon ang kinabuhi nga nagpaabut kanato isip usa ka mahagiton nga bukid sa pagkatkat?
- 22** Makahimo Kita og mas Maayo: Pag-abiabi sa Uban ngadto sa Panon
Ni Betsy VanDenBerghe
Upat ka mga paagi nga kita makatabang sa bag-o ug mibalik nga mga miyembro nga mobati nga giabi-abi diha sa Simbahan.
- 28** Pagpanalipod sa Tinuohan
Ni Elder Jörg Klebingat
Unsay andam natong buhaton aron sa pagpanalipod sa atong pagtuo kang Jesukristo?
- 34** Naluwas human sa Pagpakamatay sa Akong Anak
Ni Le Etta Thorpe

UMAABUT SA SUNOD BULAN

Kat-uni ang mahitungod sa mga kausaban sa 2018 nga mga miting sa Melchizedek Priesthood ug Relief Society.

- 44 Pagbuntog sa Kapeligro sa Pagduha-duha**
 Ni Elder Hugo Montoya
Unsaon nato pagpabilin nga matinud-anon kon ang pagduha-duha ug mga tintasyon anaa nagpalibut kanato?

- 48 Pag-eksperimento sa Musika**
 Ni Marcel Hall
Akong nabantayan nga usa ka butang nga yano kaayo nga makausab sa tanang butang.

Tan-awa kon inyo bang makit-an ang Liahona nga gitago dinhi niini nga isyu. Timaan: Unsa ang importanting mga pagpili nga inyong nahimo?

- 50 Ang Paagi sa Pagpalupad og Eroplano**
 Ni Richard M. Romney
Unsay kalabutan sa eroplano uban sa ebanghelyo?

- 52 Ang Imong Pagpamatuod ug ang Basahon ni Mormon**
Basaha ang tulo ka mga istorya gikan sa mga kabatan-onan mahitungod sa unsang paagi ang Basahon ni Mormon nakapausab sa ilang kinabuhi.

- 56 25 ka Kamatuoran sa Basahon ni Mormon**
Ang Basahon ni Mormon mao ang sukaranang bato sa atong tinuohan—suta sa kon ngano!

- 58 Napulo ka Minutos kada Adlaw**
 Ni Hadley Griggs
Gikapoy ka na sa kapakyas sa imong tumong sa pagtuon sa mga kasulatan? Sulayi kini.

- 62 Poster: Nabug-atan?**

- 63 Mubo ug Direkta**
Unsaon nako sa pagbatok sa tintasyon? Unsay akong buhaton kon ang mga minahal mobiya?

- 64 Mga Tubag gikan sa mga Lider sa Simbahan: Unsaon sa Pagdapit ang Espiritu Santo**
 Ni Presidente Henry B. Eyring

- 65 Atong Luna**

- 66 Pag-ihap atol sa Komperensya**
Aniay makalingaw nga paagi sa pag-subay sa lain-laing mga pulong nga mahimong madunog ninyo sa kinatibuk-ang komperensya!

- 67 Usa ka Painting ni Kristo**
 Ni Tesla S.
Ang higala ni Tesla nag-andam og usa ka butang nga espesyal—mao usab si Tesla.

- 68 Ang Pagpili ni Jane**
 Ni Jessica Larsen
Si Jane nangita sa kamatuoran. Makaplagaan ba niya unsay iyang gipangita?

- 70 Atong Pahina**

- 71 Mga Tawo sa Kasaysayan sa Simbahan: Ang mga Sister sa Relief Society ug ang Nauvoo Templo**

- 72 Mga tubag gikan sa usa ka Apostol: Unsaon nako sa pagpalig-on ang akong pagpamatuod?**
 Ni Elder Ronald A. Rasband

- 73 Dili Magdula og Kalayo!**
 Ni Jean B. Bingham

- 74 Tanang mga Anak sa Dios**
 Ni Julie Cornelius-Huang

- 76 Mga Istorya kabahin ni Jesus: Si Jesus Mabination**
 Ni Kim Webb Reid

- 79 Koloranan nga Pahina: Ako Mahimong Magmabination**

Internasyonal nga magasin sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga giimpronta sa Cebuano

Ang Unang Kapangulohan: Thomas S. Monson, Henry B. Eyring, Dieter F. Uchtdorf

Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles:

Russell M. Nelson, Dallin H. Oaks, M. Russell Ballard, Robert D. Hales, Jeffrey R. Holland, David A. Bednar, Quentin L. Cook, D. Todd Christofferson, Neil L. Andersen, Ronald A. Rasband, Gary E. Stevenson, Dale G. Renlund

Editor: Joseph W. Sitati

Luyo-luyo sa mga Editors: Randall K. Bennett, Carol F. McConkie

Mga Adviser: Brian K. Ashton, Bonnie H. Cordon, LeGrand R. Curtis Jr., Sharon Eubank, Christoffel Golden, Douglas D. Holmes, Erich W. Kopschke, Larry R. Lawrence

Tigdumalang Direktor: Richard I. Heaton

Direktor sa mga Magasin sa Simbahan: Allan R. Loyborg

Business Manager: Garff Cannon

Tigdumalang Editor: Adam C. Olson

Luyo-luyo sa Tigdumalang Editor: Ryan Carr

Assistant sa Publikasyon: Cremlinda Amaral

Team sa Pagsulat ug Pag-edit: Maryssa Dennis, David Dickson, David A. Edwards, Matthew D. Flitton, Lori Fuller, Garrett H. Garff, LaRene Porter Gaunt, Jon Ryan Jensen, Charlotte Larcabal, Michael R. Morris, Eric B. Murdock, Sally Johnson Odekirk, Joshua J. Perkey, Jan Pinborough, Richard M. Romney, Mindy Anne Selu, Marissa Widdison

Tigdumalang Direktor sa Art: J. Scott Knudsen

Direktor sa Art: Tadd R. Peterson

Team sa Pagdesinyo: Jeanette Andrews, Fay P. Andrus, C. Kimball Bott, Thomas Child, David Green, Colleen Hinckley, Eric P. Johnsen, Susan Lofgren, Scott M. Mooy, Mark W. Robison, Rachel Smith, Brad Teare, K. Nicole Walkenhorst

Coordinator sa Intellectual Property:

Collette Nebeker Aune

Tigdumala sa Produksyon: Jane Ann Peters

Team sa Produksyon: Ira Glen Adair, Connie Bowthorpe Bridge, Julie Burdett, Thomas G. Cronin, Bryan W. Gygi, Ginny J. Nilson, Derek Richardson

Prepress: Joshua Dennis, Ammon Harris

Direktor sa Pag-impronta: Steven T. Lewis

Direktor sa Pagpang-apud-apod: Troy K. Vellinga

Paghubad: Francisco M. dela Cruz

Ipada ang subskripsyon, mga pangutana, ug mga taho ngadto sa *Dateline Philippines* sa *Liahona*, The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, Temple Drive, Greenmeadows Subdivision, Quezon City 1110, Metro Manila, Philippines o sa P. O. Box 1505, Ortigas Center, Emerald Avenue, Pasig 1600, Metro Manila, Philippines. Numero sa telepono 635-9183. Presyo sa subskripsyon sa Pilipinas, P48 matag tuig, P4.00 matag gula, gawas sa mga espesyal nga isyu.

Sa pag-subscribe ug pag-renew sa magasin, bisitaha ang <http://store.lds.org>. Paliug ayaw kalimti sa pagbutang sa imong ward/branch isip address asa ipadala ang imong subskripsyon.

Kon dunay mga pangutana mahitungod sa subskripsyon paliug tawag sa Church's Global Service Center (GSC) sa 1800-8-680-3950 alang sa mga subscriber sa PLDT ug Smart o 1800-1-441-0687 alang sa mga subscriber sa Globe.

Isumiter ang mga manuskrito ug mga pangutana online sa liahona.lds.org; kon ipadala ngadto sa *Liahona*, Room 2420, 50 East North Temple Street, Salt Lake City, UT 84150-0024, USA; o i-e-mail sa: liahona@ldschurch.org

Liahona (usa ka termino sa Basahon ni Mormon nga nagpasabut nga "kompas o direktor") gimantala sa Albanian, Armenian, Bislama, Bulgarian, Cambodian, Cebuano, Chinese, Chinese (simplified), Croatian, Czech, Danish, Dutch, English, Estonian, Fijian, Finnish, French, German, Greek, Hungarian, Icelandic, Indonesian, Italian, Japanese, Kiribati, Korean, Latvian, Lithuanian, Malagasy, Marshallese, Mongolian, Norwegian, Polish, Portuguese, Romanian, Russian, Samoan, Slovenian, Spanish, Swahili, Swedish, Tagalog, Tahitian, Thai, Tongan, Ukrainian, Urdu, ug Vietnamese. (Ang kasagad magkalahi sa pinulongan.)

© 2017 sa Intellectual Reserve, Inc. Tanang mga katungod gigahin. Gigamit sa Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga may pagtugot. Gi-impronta sa Tinipong Bansa sa Amerika. Gi-impronta sa Pilipinas.

Copyright nga impormasyon: Gawas kon sa laing paagi gipasabut, ang mga indibidwal mahimong mokopya sa materyal gikan sa *Liahona* alang sa ilang personal, dili pangkomersyo nga paggamit (lakip sa mga calling sa Simbahan). Kini nga katungod mahimong kuhaon pag-usab sa bisan unsang panahon. Ang biswal nga material dili mahimong kopyahan kon kini adunay mga pagdili diha sa linya sa kredito sa maong artwork. Ang copyright nga mga pangutana kinahanglan ipadala ngadto sa Intellectual Property Office, 50 E. North Temple St., FL 13, Salt Lake City, UT 84150, USA; email: cor-intellectualproperty@ldschurch.org.

For Readers in the United States and Canada:

September 2017 Vol. 20 No. 9. LIAHONA (USPS 311-480) Cebuano (ISSN 1096-5114) is published monthly by The Church of Jesus Christ of Latter-day Saints, 50 East North Temple, Salt Lake City, UT 84150. USA subscription price is \$10.00 per year; Canada, \$12.00 plus applicable taxes. Periodicals Postage Paid at Salt Lake City, Utah. Sixty days' notice required for change of address. Include address label from a recent issue; old and new address must be included. Send USA and Canadian subscriptions to Salt Lake Distribution Center at address below. Subscription help line: 1-800-537-5971. Credit card orders (Visa, MasterCard, American Express) may be taken by phone. (Canada Post Information: Publication Agreement #40017431)

POSTMASTER: Send all UAA to CFS (see DMM 507.1.5.2).

NONPOSTAL AND MILITARY FACILITIES: Send address changes to Distribution Services, Church Magazines, P.O. Box 26368, Salt Lake City, UT 84126-0368, USA.

ANAA PAY DAGHAN SA INTERNET

Basaha ang mga artikulo ug pag-submit ug imong kaugalingon sa

liahona.lds.org

Pangita og makapadasig, ikapaambit nga mga mensahe

(Sa English, Portuguese, ug Spanish) sa facebook.com/liahona

Pagpadala og feedback sa

liahona@ldschurch.org

Pag-subscribe sa store.lds.org

o bisitaha ang distribution center, pangutana sa mga lider sa ward, o tawagi ang 1-800-537-5971 (U.S. ug Canada)

MGA ICON GIKAN SA GETTY IMAGES

MGA HILISGUTAN NIINI NGA ISYU

Mga numero nagrepresentar sa unang pahina sa artikulo.

Bakwit, mga, 65
Basahon ni Mormon, 42, 43, 52, 56, 58, 80
Espiritu Santo, 7, 64, 73
Gugma, 7, 10, 14, 34
Hugot nga pagtuo, 28, 41, 44, 63, 64
Jesukristo, 7, 14, 44, 56
Kabubut-on, 14, 28, 68
Kaisug, 28, 44, 63, 68
Kalipay, 14, 34
Kamatayon, 34, 40
Kinabuhi sa Wala pa Dinhi sa Yuta, 28

Kinatibuk-ang komperensya, 4, 66
Langitnong Amahan, 28, 48, 50, 63, 64
Mga kasulatan, 52, 56, 58, 72
Misyonaryo nga buhat, 10
Pag-ampo, 52, 64, 72
Pagduha-duha, 44
Paghinulsol, 63, 73
Pagkaadik, 42
Pagkakabig, 22, 38, 52, 68

Pagkamabination, 14, 22, 34, 76, 79
Pagkamasulundon, 73
Pagpaaktibo, 10, 22, 34
Pagpamatuod, 72
Pagtudlo, 10
Panaghiusa, 7, 22
Propeta, mga, 4
Seminary, 65
Serbisyo, 7, 10, 34, 65, 67, 72
Trabaho, 14
Ubang mga relihiyon, 67, 74

Ni Presidente
Thomas S.
Monson

MGA PROPETA NGA MOGIYA KANATO

Pipila ka tuig ang milabay, naglingkod ko sa kwarto sa Templo sa Salt Lake diin ang Unang Kapangulohan ug ang Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles magkita kausa sa usa ka semana. Mitan-aw ko sa bong-bong nga nag-atubang sa Unang Kapangulohan, ug didto giobserbahan nako ang mga litrato sa matag Presidente sa Simbahan.

Samtang nagtan-aw ako kanila, ang mga nag-una nako—gikan ni Propeta Joseph Smith (1805–44) hangtud ni Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008)—naghunahuna ko, “Mapasalamaton kaayo ko alang sa giya sa matag usa.”

Kini mao ang halangdon nga mga tawo kinsa wala gayud mahadlok, wala gayud magduha-duha, ug wala gayud mapakyas. Mao kini ang mga tawo sa Dios. Samtang naghunahuna ko sa mga propeta sa modernong panahon nga akong nailhan ug gihigugma, nakahinumdom ko sa ilang kinabuhi, sa ilang kinaiya, ug sa ilang dinasig nga mga pagtulun-an.

Si Presidente Heber J. Grant (1856–1945) mao ang Presidente sa Simbahan dihang natawo ko. Samtang namalandong ko sa iyang kinabuhi ug pagtulun-an, nagtuo ko nga ang hiyas nga gipakita ni Presidente Grant nga kanunayng gi-ehemplo mao ang pagkamakanunayon—pagkamakanunayon diha sa mga butang nga maayo ug halangdon.

Si Presidente George Albert Smith (1870–1951) mao ang Presidente sa Simbahan sa panahon nga ako nagserbisyo isip bishop sa akong ward didto sa Siyudad sa Salt Lake. Siya miingon nga adunay usa ka dakong tug-of-war nga nahitabo tali sa Ginoo ug sa kaaway. “Kon kamo magpabilin diha sa linya nga habig sa Ginoo,” siya mitudlo, “kamo anaa ubos sa iyang impluwensya ug walay tinguha sa paghimo og sayop.”¹

Gitawag ko nga moserbisyo isip usa ka sakop sa Korum sa Napulog Duha niadtong 1963 ni Presidente David O. McKay (1873–1970). Mitudlo siya sa pagkonsiderar sa uban pinaagi sa paagi sa iyang pagpakabuhi.

“Tinuod nga Kristiyanismo,” miingon siya, “mao ang gugma nga naglihok.”²

Si Presidente Joseph Fielding Smith (1876–1972), usa sa pinakamabungahon nga manunulat sa Simbahan, adunay baruganan nga naggiya sa iyang kinabuhi ang pagka-eskolar sa ebanghelyo. Wala siyay hunong sa pagbasa sa mga kasulatan ug sinati sa mga pagtulun-an ug mga doktrina nga makita diha sa ilang mga pahina kay ni bisan kinsa nga akong nailhan sukad.

Si Presidente Harold B. Lee (1899–1973) nagserbisyo isip presidente sa stake sa dihang bata pa ko. Usa niya ka paborito nga mga kinutlo ang “Barug kamo sa balaan nga mga dapit, ug ayaw pagbalhin.”³ Miawhag siya sa mga Santos nga mahimong takus, ug mosunod sa mga paghuhong sa Espiritu Santo.

Nagtuo ko nga ang usa ka giya nga baruganan sa kinabuhi ni Presidente Spencer W. Kimball (1895–1985) mao ang pagpahinungod. Sa hingpit siya, walay makaparehas nga pagpahinungod ngadto sa Ginoo. Siya usa usab ka mapahinunguron sa pagsunod sa ebanghelyo.

Sa dihang si Presidente Ezra Taft Benson (1899–1994) nahimong Presidente sa Simbahan, mitawag siya kanako sa pagserbisyo isip iyang Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan. Ang gugma mao ang iyang giya nga baruganan, nga gilangkob diha sa iyang paborito nga mga kinutlo, ang gisulti sa Manluluwas: “Unsa nga matang sa mga tawo kamo angay nga mahisama? Sa pagkatinuod Ako moingon nganha kaninyo, gani sama nga Ako mao.”⁴

Si Presidente Howard W. Hunter (1907–95) mao ang usa ka tawo kinsa kanunay nga nagtan-aw sa pinakamaayo sa uban. Matinahuron kaayo siya; mapainubsanon kaayo siya. Pribilehiyo nako nga nakaserbisyo isip iyang Ikaduhang Magtatambag.

Si Presidente Gordon B. Hinckley nagtudlo kanato sa pagbuhat sa atong pinakamaayo. Mihatag siya og

gamhanang pagpamatuod sa Manluluwas ug sa Iyang misyon. Mitudlo siya kanato uban sa gugma. Ang pagserbisyo isip iyang Unang Magtatambag usa ka dungog ug usa ka panalangin alang kanako.

Ang Manluluwas mipadala og mga propeta tungod kay Siya nahigugma kanato. Atol sa kinatibuk-ang

komperensya niining Oktubre, ang mga General Authority sa Simbahan adunay kahigayunan na usab sa pagpakigbahin sa Iyang pulong. Giisip namo kini nga responsibilidad uban ang dako nga kaligdong ug pagpaubos.

Pagkabulahan nato nga ang gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo

ania sa yuta ug nga ang Simbahan natukod diha sa bato sa pagpadayag. Nagpadayon nga pagpadayag mao ang mismong kinabuhi sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Hinaut nga kita mangandam aron madawat ang personal nga pagpadayag nga moabut sa kabuhong atol sa kinatibuk-ang komperensya. Hinaut nga ang atong mga kasingkasing mapuno uban sa lawom nga determinasyon samtang atong ipataas ang atong mga kamot sa pagpaluyo sa buhing mga propeta ug mga apostoles. Hinaut nga kita malamdagan, mabayaw, mahupay, ug malig-on samtang kita maminaw sa ilang mga mensahe. Ug hinaut nga kita andam sa pagpasalig og usab sa atong mga kaugalingon ngadto sa Ginoo nga Si Jesukristo—sa Iyang ebanghelyo ug sa Iyang buhat—ug sa pagpuyo uban sa nabag-o nga determinasyon sa pagsunod sa Iyang mga sugo ug pagtuman sa Iyang kabubut-on. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: George Albert Smith* (2011), 225.
2. *Mga Pagtulun-an sa mga Presidente sa Simbahan: David O. McKay* (2003), 216.
3. Doktrina ug mga Pakigsaad 87:8
4. 3 Nephi 27:27

PAGTUDLO GIKAN NIINI NGA MENSAHE

Si Presidente Monson mipakigbahin sa iyang gamhanan nga mga leksyon nga iyang nakat-unan gikan sa mga propeta nga nag-una kaniya. Mipahinumdom usab siya kanato nga “ang Manluluwas mipadala og mga propeta tungod kay Siya nahigugma kanato.” Sa pagpangalagad niadtong inyong gitudloan, mahimo ninyong hisgutan sa unsang paagi nga ang mga propeta ug mga apostoles mga

timailhan sa gugma sa Dios alang kanato. Ikonsiderar ang pagpakigbahin og tambag gikan sa usa sa mga pakigpulong ni Presidente Monson sa miaging kinatibuk-ang komperensya. Dapita kadtong inyong gitudloan sa pag-andam alang sa kinatibuk-ang komperensya pinaagi sa pagribyu sa mga pakigpulong nga labing nakapadasig kanila ug nakatabang kanila nga mobati sa gugma sa Manluluwas.

Maka-download kamo sa musika nga "We Thank Thee, O God, for a Prophet [Salamat, O Dios sa Propeta]" sa lds.org/go/9176.

Salamat, O Dios sa Propeta

Sa unsang paagi nga ang atong propeta, si Presidente Thomas S. Monson, nakaimpluwensya kaninyo? Unsa ang inyong mahinumduman mahitungod kaniya? Ikonsiderar ang pagsulat sa inyong journal mahitungod ni Presidente Monson ug sa iyang kinabuhi—sama sa iyang paghulagway diha niini

nga mensahe sa impluwensya sa matag propeta nga *iyang* nahinumduman.

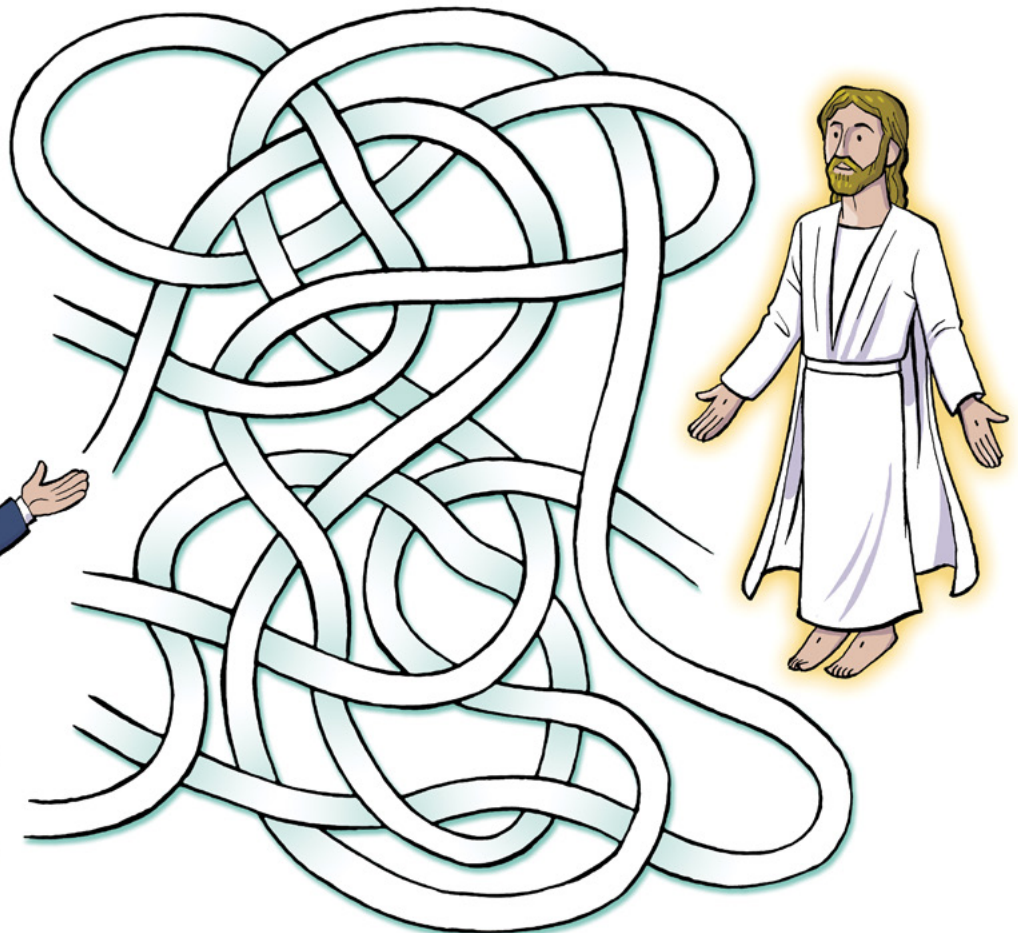
Mahimo usab kamong mopili og usa ka paborito nga kinutlo gikan kaniya ug isulat kini diin inyo kining makita kanunay, sama sa usa ka school binder o usa ka pahinumdom diha sa imong kwarto. Makahimo gani kamo og usa

ka hulagway nga kinutlo gikan niini ug mohimo niini nga background sa inyong cellphone! Matag higayon nga inyong makita ang kinutlo, mahimo kamong mamalandong sa kaimportante sa buhing propeta ug mohinumdom nga siya ania aron sa paghigugma ug sa paggiya kanato karon.

MGA BATA

Ang mga Propeta Mogiya Kanato ngadto kang Kristo

Ang Manluluwas mihatag kanato og mga propeta tungod kay Siya nahigugma kanato. Ang pagsunod sa mga propeta makatabang kanato sa pagpili og matarung. Unsa nga dalan ang kinahanglang pilion sa mga bata aron sa pagsunod sa propeta?

Usa sa Kasingkasing

*Tun-i sa mainampuong paagi
kining materyal ug tinguhaa ang
inspirasyon aron masayud unsay
angay nga ipakigbahin. Sa unsang
paagi ang pagsabut sa katuyoan
sa Relief Society nag-andam sa
anak nga mga babaye sa Dios
alang sa mga panalagin sa
kinabuhing dayon?*

“Ang Ginoo mitawag sa iyang
mga katawhan og Zion, tungod
kay sila usa sa kasingkasing ug
usa sa hunahuna, ug nagpuyo
diha sa pagkamatarung; ug
walay kabus taliwala kanila’
(Moises 7:18) Sa unsang paagi
nga kita mahimong usa?

Si Elder M. Russell Ballard sa
Korum sa Napulog Duha ka mga
Apostoles miingon: “Sa tunga-
tunga sa Iningles nga pulong
atonement [pag-ula] mao ang
pulong nga *one*. Kon ang tanang
katawhan nakasabut niini, wala
gayud kitay bisan usa nga dili
kabalak-an, bisan sa unsang
edad, kaliwat, sekso, relihiyon,
o sosyal o ekonomikanhong
kahimtang. Maninguha kita nga
mosunod sa Manluluwas ug
dili gayud kita manlupig, walay
pagpakabana, walay pagtahud,
o dili mobati sa uban.”¹

Si Presidente Henry B.
Eyring, Unang Magtatambag sa
Unang Kapangulohan, mitudlo:
“Kon anaa sa mga tawo [ang]
Espiritu, [sila] makalaum og
panag-uyon. . . . Ang Espiritu
sa Dios dili gayud magmugna

og panagbingkil (tan-awa sa
3 Nephi 11:29). . . . Mosangput
kini sa personal nga kalinaw ug
pagbati nga mahiusa sa uban.”²

Namulong sa mga hagit sa
pamilya, si Carole M. Stephens,
kinsa miserbisyo isip Unang
Magtatambag sa Kinatibuk-ang
Kapangulohan sa Relief Society:
“Wala ko nagpuyo nga na-
diborsyo, sa kapait ug kawalay
kasiguroan sa pagka-biniyaan,
o sa responsibilidad mahitungod
sa pagka-single nga inahan. Wala
ko kasinati nga namatyan og
anak, o dili manganak, o naka-
gusto sa sama nakong babaye.
Wala ko kasulay nga giabusohan,
nagbalik-balik nga balatian, o
pagkaadik. Wala ko niini nga
kahigayunan nga masulayan.

“. . . Apan pinaagi sa *akong*
mga personal nga mga pagtes-
ting ug mga pagsulay . . . mas
nakaila ko sa Usa kinsa naka-
sabut gayud. . . . Agig dugang,
akong nasinati ang tanang

mortal nga pag-testing nga
akong nahisgutan pinaagi sa
akong pagka-anak, inahan, apo-
han, igsoon, iyaan, ug higala.

“Ang atong oportunidad isip
mga anak sa Dios nga nagsunod
sa pakigsaad dili lang kay ang
pagkat-on gikan sa kaugalingon
natong mga hagit; kondili ang
maghiusa sa pagbati ug kamang-
giloy-on samtang gisuportahan
nato ang panglimbasug sa
ubang sakop sa pamilya sa Dios,
sigun sa atong gipanaad nga
buhaton.”³

Dugang nga mga Kasulatan ug Impormasyon

Juan 17:20–23; Mga Taga-Efeso 4:15;
Mosiah 18:21–22; 4 Nephi 1:15
reliefsociety.lds.org

MUBO NGA MGA SULAT

1. M. Russell Ballard, “Ang Pag-ula ug ang Bili sa usa Ka Kalag,” *Liahona*, Mayo 2004, 86.
2. Henry B. Eyring, “That We May Be One,” *Ensign*, Mayo 1998, 67.
3. Carole M. Stephens, “Ang Pamilya Iya sa Dios,” *Liahona*, Mayo 2015, 11–12.

Hugot nga Pagtuo
Kahupayan
Pamilya

Ikonsiderar
Kini

Sa unsang
paagi
nga ang
panaghiusa
sa usag usa
makatabang
kanato nga
mahimong
usa uban sa
Dios?

NOTEBOOK SA ABRIL 2017 NGA KOMPERENSYA

“Unsa nga Ako ang Ginoo namulong Ako namulong; . . . bisan pinaagi sa akong kaugalingon nga tingog o pinaagi sa tingog sa akong mga sulugoon kini managsama ra” (D&P 1:38).

Samtang kamo magribyu sa kinatibuk-ang komperensya sa Abril 2017 inyong magamit kining mga pahina aron sa pagtabang kaninyo sa pagtuon ug paggamit sa bag-o nga mga pagtulun-an sa buhi nga mga propeta ug mga apostoles ug ubang mga lider sa Simbahan.

DOKTRINA NGA GIHATAGAN OG GIBUG-ATON

Ang Dios nga Kapangulohan

Tungod kay anaa kanato ang kamatuoran mahitungod sa Dios nga Kapangulohan ug sa atong relasyon Kanila, sa katuyoan sa kinabuhi, ug sa kinaiyahan sa mahangturon natong padulngan, duna kitay pinakatalagsaong giya ug kasiguroan sa atong panaw sa mortalidad. Kahibalo kita kinsay atong Simbahon ug nganong mosimba kita. Kahibalo kita kon kinsa kita ug unsay posible natong maabut (tan-awa sa D&P 93:19). Kahibalo kita kinsay naghimo niining tanan nga posible, ug kahibalo kita unsay angay natong buhaton aron matagamtam ang kinatas-ang panalangin nga moabut pinaagi sa plano sa Dios sa kaluwasan. Unsaon nato sa pagkahibalo niining tanan? Kahibalo kita pinaagi sa mga pagpadayag sa Dios ngadto sa Iyang mga propeta ug sa matag usa kanato.”

Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Ang Dios nga Kapangulohan,” *Liahona*, Mayo 2017, 103.

PROPETIKANHON NGA SAAD

PAGTAWAG SA MGA GAHUM SA LANGIT

“Ang mga kasulatan nagtudlo kanato nga ang matarung nga paggamit sa priesthood nagdepende sa atong pagtuman sa mga baruganan sa pagkamabination, gugmang putli, ug pagmahal. . . .

“Susihon nato ang atong kinabuhi ug tinuon ang pagsunod sa ehemplo sa Manluluwas pinaagi sa pagkamabination, pagkamahigugmaon, ug pagkamatinaabangon. Sa pagbuhat nato sa ingon, anaa kita sa mas maayong posisyon nga manawagan sa gahum sa langit alang sa atong kaugalingon, sa atong mga pamilya, ug sa atong mga isig ka-biyahero niining usahay lisud nga panaw balik ngadto sa atong langitnong panimalay.”

Presidente Thomas S. Monson, “Pagkamabination, Gugmang Putli, ug Pagmahal,” *Liahona*, Mayo 2017, 66, 67.

Sa pagbasa, pagtan-aw, o pagpaminaw sa mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya bisitaha ang conference.lds.org.

NAGSENTRO KANG KRISTO

“Sumalig ka sa
Ginoo sa bug-os

mong kasingkasing; Ug ayaw pagsa-
lig sa imong kaugalingong salabutan’
[Proverbio 3:5–6]. . .

Sa Iningles ang pulong nga *lean*
nagpasabut sa pisikal nga pagbalhin
o pagharag sa pikas kilid. Kon *pisikal*
kitang mobalhin o moharag ngadto sa
pikas, mawala kita sa sentro, mawala
sa balanse, ug madakin-as kita. Kon

sa *espiritwal* nga paagi mosalig ra sa
atong kaugalingong salabutan, mipa-
layo kita sa Manluluwas. . .

“ . . . Tanan kita makasalig sa Ginoo
ug *dili mosalig* sa atong kaugalingong
salabutan. Atong masentro ang atong
kinabuhi diha sa Manluluwas pinaagi sa
pagkaila Kaniya, ug iya kitang tultulan
sa atong mga dalan.”

Bonnie H. Cordon, Unang Magtatambag sa
Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Primary, “Salig
sa Ginoo ug Ayaw Pagsalig sa Kaugalingong
Salabutan,” *Liahona*, May 2017, 6, 9.

KINSA ANG MIINGON NIINI:

1. “Ang naghinulsol nga
makasala mas mapaduol
ngadto sa Dios kay sa nag-
pakatarung sa kaugalingon
nga tawo nga mipanghima-
raut niana nga makasasala.”
2. “Ang makaaghat sa pag-isa
sa tingog sa pasidaan mao
ang gugma—gugma sa
Dios ug gugma sa isigka-
tawo. Ang pagpasidaan
mao ang pagpakabana.”
3. “Kon ang gugma sa Dios
mao man ang melodiya
sa atong giambitan nga
awit, labing siguro ang
pagsunod Kaniya nga
gipaningkamutan natong
tanang maoy huni nga
pinakaimportante gayud.”
4. Talagsa ra kini nga
eksepsyon kaniadto para sa
kabatan-onan aron madala
sa templo ang mga ngalan
sa kaugalingon nilang kati-
gulangan. Normal ra kini.”

(4) Henry B. Eyring
(3) Jeffrey R. Holland,
(2) D. Todd Christofferson,
(1) Dale G. Renlund,
Mga tubag:

MGA SUSAMA OG KAHULUGAN

Tinuod nga Pagkadisipulo

Daghang mga mamumulong usahay mamulong sa samang mga hilisgutan sa
ebanghelyo. Ania ang tulo ka mga mamumulong nga naghigot kabahin
sa pagkatinuod nga disipulo ni Kristo: Gamita ang Mayo 2017 nga isyu o bisitaha
ang conference.lds.org aron makabasa pa og dugang unsay ilang gisulti.

- “Ang tinuod nga mga disipulo ni Jesukristo andam nga magpabantang, moti-
ngog, ug magpalahi gikan sa mga tawo sa kalibutan. Sila walay kahadlok,
maunungon, ug maisugon.” —Russell M. Nelson, “Pagdawat sa Gahum ni
Jesukristo diha sa Atong Kinabuhi,” 39.
- “Apan ang tinuod nga pagkadisipulo usa ka kahimtang sa pagkata-
wo. . . . Ang mga disipulo nagpakabuhi aron ang mga kinaiya ni
Kristo mamahimong lig-on nga bahin sa ilang pagkatawo, sama sa
usa ka espirituhanon nga kalig-on.” —Robert D. Hales, “Pagkahi-
mong usa ka Disipulo sa Atong Ginoong Jesukristo,” 46.
- “Ang atong gugma alang sa adlaw nga Igpapahulay dili matapos
sa pagsira sa pultahan sa chapel sa atong pagbiya, apan hinoon
mobukas sa mga pultahan sa maanindot nga adlaw sa pagpahulay
gikan sa naandang buluhaton, pagtuon, pag-ampo, ug pagtabang sa
pamilya ug sa uban nga nagkinahanglan sa atong pagtagad.” —Neil L.
Andersen, “Pagbuntog sa Kalibutan,” 58.

GUGMA UG CHOCOLATE CAKE: UNSAY IMONG IHATAG ARON MADALA SILA OG BALIK?

Ni Devin G. Durrant

Unang Magtatambag sa Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School

Nawad-an sa kadasig si Sister Babata Sonnenberg. Isip batan-ong inahan sa lima ka mga babayeng anak nga nanag-edad og ubos sa otso anyos, nasurprisa siya nga gitawag nga motudlo sa Sunday School sa iyang ward sa mga nanag-edad og 16 ngadto sa 17. Mga bulan ang milabay sa iyang calling, nabantayan niyang dili regular ang motambong og klase ug sa kasagaran diyutay ra. Usa ka Dominggo usa ra gyud ka batang lalaki ang mitungha sa klase. Kay sa magtudlo og usa ra ka estudyante, iyang gitipon ang iyang klase sa laing klase. Kaundangon na siya. Apan samtang namalandong ug nag-ampo siya mahitungod sa makaluya niyang sitwasyon, miabut ang inspirasyon, ug nausab ang iyang kasingkasing.

Usa ka Team nga Paningkamot

Ang iyang bana nga si Ken, maoy ward mission leader. Nadasig silang duha nga tipunon ang ilang paningkamot nga tabangan ang mga batan-on sa ward. Maghimo siya og chocolate cake, ug dapiton niya ang mga

batan-on sa ward sa pag-adto sa ilang balay matag Dominggo sa gabii aron mangaon sa cake og hisgutan ang pagpangandam para sa misyon. Samtang mangaon ang mga batan-on sa iyang cake, dapiton sila ni Sister Sonnenberg para sa iyang Sunday School class.

Isip resulta niining “matam-is”, nga pagdapit, mitaas ang attendance sa Sunday School. Apan ang usa ka batan-on nga si Nate, wala madala sa kanunayng mga pagdapit. Gibati ni Sister Sonnenberg nga nawad-an siya’g usa sa iyang karnero. Ang iyang reaksyon niana nga pagbati mao ang “[pag]-adto sa pagpangita niadtong usa nga nawala, hangtud nga hikaplagaan niya kini” (Lucas 15:4). Mao nga imbis mosurender kang Nate, nakahunahuna si Sister Sonnenberg og usa ka plano.

Mobisita sa mga Balay

Usa ka gabii sa Dominggo miadto siya sa balay ni Nate. Naabtan niya si Nate sa balay nga kauban sa laing sakop sa iyang klase nga wala usab motambong nianang adlaw. Miingon

siya nga nangita siya kanila kay wala sila katambong sa klase ug dayon gitudloan sila sa leksyon diha-diha dayon. Ang amahan ni Nate, kinsa bag-o lang na-release sa iyang pagkabishop sa ward, natandog sa kakugi niini nga sister. Gipadad-an niya og text message ang iyang bana nga nag-ingon: “Ken, palihug isulti sa imong asawa ang akong pasalamat. Ang pag-anhi niya diri ug pagtudlo kang Nate ug McKay usa ka dinasig.”

Bisan pa niana, nianang sunod nga Dominggo wala motambong og Sunday School si Nate. Mao nga miadto na usab si Sister Sonnenberg sa iyang balay aron maghisgot sa ebanghelyo kaniya. Nagduda si Nate nga mao gihapon ang mahitabo, mao nga mitago siya sa balay sa iyang higala. Nasakpan gihapon siya ni Sister Sonnenberg didto sa laing balay ug gitudlo ang leksyon didto.

Sa katapusan, nakahukom si Nate nga mobalik sa Sunday School class.

Unsay Hinungdan?

Nganong mibalik sa Nate?

Tungod ba kaha sa chocolate cake

nga gidalit ni Sister Sonnenberg sa iyang panimalay?

Tungod ba kaha sa pagbisita nga iyang gihimo sa balay ni Nate (ug sa balay sa iyang silingan) diin didto siya nakit-i?

Tungod ba kaha sa awthag gikan sa iyang mga higala ug pamilya sa pagsimba?

O tungod ba kaha sa gugma nga iyang gibati gikan ni Sister Sonnenberg, nga iyang magtutudlo sa Sunday School?

Tingali ang tubag mao ang tanan. Tungod niining tanan nga rason ug daghan pa, nagsugod si Nate sa kanunayng pagtambong og Sunday School, kauban sa iyang mga higala.

Ang Sumpay sa Sugilanon

Tuguti nga akong idugang ang sumpay sa sugilanon. Tungod sa gibati ni Nate mahitungod sa iyang magtutudlo sa Sunday School, wala niya palabya nga palitan niya og chocolate ang iyang magtutudlo dihang nagkita sila sa mall. Si Sister Sonnenberg, kinsa mipakita kaniya sa dako kaayong gugma, nakadawat sa iyang gugma.

Human niana sa wala madugay, niadtong Septyembre 2015, nakompleto ni Nate ang iyang application para sa misyon ug karon nagserbisyo sa Mississippi Jackson Mission.

Ang ubang mga miyembro nga naglisud sa pagtambong og Sunday School mihukom usab nga magmisyon. Lima ka young men ug tulo ka young women nga mitambong sa Sunday school class ni Sister Sonnenberg nga nanag-edad og 16-17 atol sa iyang panahon isip teacher nakaserbisyo, o nagserbisyo og mga misyon, ug daghan pa ang nagplanong moserbisyo.

Pagtabang Niadtong Wala Motambong

“Higugmaa ang Imong mga Gitudloan,” bahin 1 *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*, naglakip og usa ka hilisgutan nga giulohan og “Pagtabang Niadtong Wala Motambong.” Ang ulohan nag-ingon: “Ang pagtabang sa dili kaayo aktibong mga miyembro dili lamang katungdanan sa usa ka home teacher, usa ka visiting teacher, o usa ka lider sa priesthood o auxiliary—ang mga magtutudlo makatabang usab niini nga buhat. Ang pagtudlo sobra pa kay sa pagpresentar og usa ka leksyon sa Dominggo. Naglakip kini sa pagpangalagad uban sa gugma ug pagtabang sa uban aron madawat ang mga panalangin sa ebanghelyo, ug kini nga tabang sa kanunay mao gayud ang gikinahanglan sa usa ka dili kaayo aktibo nga sakop sa klase. Kitang tanan kinahanglan nga magtinabangay sa pagtabang niadtong mga nanlimbasug, ug isip usa ka magtutudlo mahimong anaa ka sa talagsaon nga posisyon aron motabang.”¹

Namatngunan ni Sister Sonnenberg ang lahi niyang sitwasyon sa pagtabang sa mga sakop sa iyang klase. Napanalanginan siya og sinemanang oportunidad sa pagtandog sa ilang mga kasingkasing, ug determinado siya nga mobuhat niini—sa iyang classroom o sa ilang panimalay. Dayag lang, ang tanang magtutudlo tingali dili makabisita sa mga panimalay niadtong dili makatambong matag semana, dili usab posible nga kanunay kining mahimo, apan sa kanunay duna kitay mahimo, bisan gamay ra, sa pagpakita og gugma niadtong anaa sa atong pangatungdanan. Hinumdomi ang mga pulong ni propeta Alma: “Pinaagi sa gagmay ug yano nga mga butang ang mga dagko nga butang ipahinabo” (Alma 37:6).

Pagdapit uban sa Gugma

Ang seksyon nga “Pagdapit uban sa Gugma” dinhi sa mao gihapong topic sa diskusyon naglakip niini nga panglantaw: “Ang sinsero nga pagpadayag sa Kristohanong gugma adunay dakong gahum sa pagpahumok sa mga kasingkasing sa mga sakop sa klase nga nanlimbasug sa ebanghelyo. Kasagaran kini nga mga indibidwal nagkinahanglan lamang nga masayud nga sila gikinahanglan ug gihigugma.”²

Isip resulta sa mga paningkamot ni Sister Sonnenberg nga matabangan si Nate, gibati ni Nate nga siya gikinahanglan ug gihigugma. Isip mga full-time nga misyonaryo, si Nate ug ang iyang mga classmate karon duna nay oportunidad aron matabangan nga mobati ang uban sa mao giha-pon nga Kristohanong paghigugma. Pagkadakong panalangin nga ilang mahinumduman ug masunod ang ehemplo sa ilang mga magtutudlo sa Sunday School.

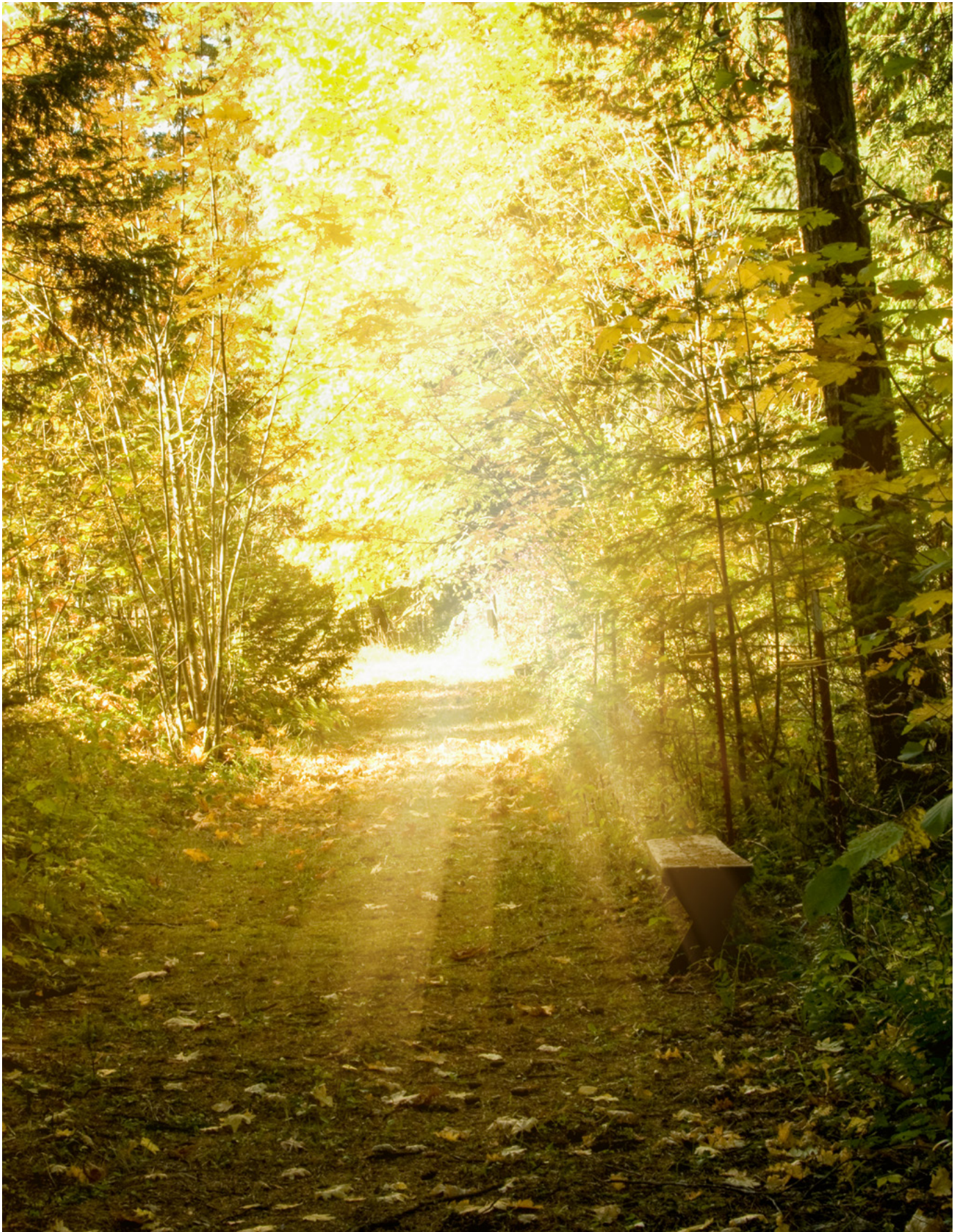
Hangtud nga Imong Makit-an Kana nga Nawala

Isip Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Sunday School, mapasalamaton kami sa mga magtutudlo sa Sunday School sa tibuok kalibutan kinsa, sa lain-laing paagi, midapit sa mga sakop sa ilang klase sa pagduol kang Kristo. Manghi-naot kami nga ang Ginoo manalangin sa inyong mga paningkamot sa paghigugma sa inyong mga gitudloan ug, tungod niana nga gugma, “moadto sa pagpangita niadtong usa nga nawala, hangtud nga hikaplagaan [ninyo] kini”—sama sa Iyang gibuhad atol sa Iyang mortal nga pangalagad. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas* (2016), 8, teaching.lds.org.
2. *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*, 9.

Aron makakat-on og mas daghan pa mahitungod sa pagtudlo sumala sa pagtudlo sa Manluluwas, mahimo nimong tan-awon ang video nga “Love Those You Teach,” nga naa sa teaching.lds.org, ingon man ang uban pang mga video sa *Pagtudlo sumala sa Pamaagi sa Manluluwas*.

**Ni Elder
Jeffrey R. Holland**

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

ANG DALAN SA EBANGHELYO PADULONG SA **Pagkamalipayon**

*Si Jesukristo “ang dalan,
ang kamatuoran, ug ang kinabuhi.”
Walay makakab-ot og tinuod nga kalipay
gawas kon pinaagi Kaniya.*

Sa usa sa mga pulong diin sigurado kong nadung-
gan na nimo sa makadaghan, kausa miingon si
Propeta Joseph Smith (1805–44), “Ang kalipay mao
ang tumong ug desinyo sa atong pagkatawo; ug kini
ang sangputan, kon kita magsubay sa dalan nga gipa-
dulngan niini.”¹

Kana nga katakus sa pagpangita og kalipay ang gusto
nakong hisgutan. Hinumdumi nga miingon ko nga,
“pagpangita og kalipay,” dili kalipay mismo. Hinumdumi
ang pagpili og pulong ni Propeta Joseph Smith: namu-
long siya mahitungod sa dalan padulong sa pagkamali-
payon isip yawe sa pagkab-ot niana nga tumong.

Dili kini bag-ong panimpalad. Usa kini ka mahinung-
danong mga tinguha sa katawhan sa tibuok kasaysayan.
Usa sa pinaka-intelektwal nga hunahuna nga sukad
nahibaloan sa Kasadpang kalibutan kausa nag-ingon
nga ang pagkamalipayon mao ang kahulugan ug katu-
yoan sa kinabuhi, ang kinatibuk-ang tumong ug utlanan
sa tawhanong pagpakabuhi.²

LITRATO GIKAN SA © GETTY IMAGES

Si Henry David Thoreau miingon, “Ang kalipay sama sa usa ka alibangbang; kon gukdon nimo kini sa taman, ingon niana pud ang iyang paglikay kanimo, apan kon may lain kang butang nga atimanon, moduol kini ug sa hinay-hinay sa imong abaga motugdon.”

Kang Aristotle kana, apan timan-i ang ka-advance niini nga pamahayag nga sama sa kang Propeta Joseph—ang pagkasusama gayud nga pagkahimutang sa mga pulong. Sa pangbukas nga linya sa Pagdeklarar og Independence sa U.S., gihimong buhi ni Thomas Jefferson ang atong personal ug politikal nga paningkamot pinaagi sa pagkonektar sa kahangturan (sa Amerika ra) sa tulo ka dili kapugngang mga katungod sa “Kinabuhi, Kalingkawasan ug sa gitinguhang Pagkamalipayon.” Apan timan-i nga diha nianang tulo nga nalista wala magpasabut nga ang pagkamalipayon usa ka katungod (sama sa kinabuhi ug kalingkawasan) kondili ang *tinguha* nga magmalipayon.

Mao nga sa unsang paagiha kita “magtinguha” nga malipay, ilabi na kon kita batan-on pa ug walay kasinatian ug medyo mahadlukon, ug ang kinabuhi sa unahan sama og usa ka mahagitong bungtod nga tungason? Nan, siguradong may nasayran kitang usa ka butang nga: ang kalipay dili

sayon nga pangitaon nga madiretso lang sa pag-angkon. Ildas kaayo kini sa kasagaran, kadiyot ra ug taphaw. Kon wala ka pa makakat-on niini, makat-unan ra nimo kini sa mga katuigang moabut nga sa kadaghanang panahon ang kalipay moabut sa panahon nga wala kaayo nato dahuma, sa panahon nga nagkapuliki kita sa mga buluhaton. Ang pagkamalipayon daw kanunay nga usa ka bunga gikan sa ubang mga paningkamot.

Si Henry David Thoreau, usa sa paborito nakong tigsulat sa akong mga panahon sa unibersidad, miingon, “Ang kalipay sama sa usa ka alibangbang; kon gukdon nimo kini sa taman, ingon niana pud ang iyang paglikay kanimo, apan kon may lain kang butang nga atimanon, moduol kini ug sa hinay-hinay sa imong abaga motugdon.”³ Usa kini sa dagkong mga kabaliktaran sa ebanghelyo nga sa kasagaran daw dili klaro, sama sa “ang nagauna karon nga unya mangulahi” (Mateo 19:30; D&P 29:30) ug ang “magawagtang sa iyang kinabuhi, makakaplag siya niini”

(tan-awa sa Mateo 16:25). Ang ebanghelyo puno sa maong kabaliktaran ug dili derikta, ug tingali ang paningkamot nga magmalipayon usa niini. Sa unsang paagi mapahimuslan nato ang tanan natong kahigayunan nga magmalipayon nga wala magkinahanglan og direktang paggukod niini nga kini mawala na hinoon kanato? Akong adtoon ang pinakatalagsaong basahon para sa pipila ka tubag.

Magpuyo “subay sa Matang sa Pagkamalipayon”

Ang unang 30 ka tuig nga kasaysayan sa Basahon ni Mormon wala maghatag og makahimuot nga sugilanon. Ang kagubot sulod sa pamilya ni Lehi ug Sariah grabe na kaayo nga nabahin sa duha ang ilang pamilya, nga ang usa ka pundok milayas sa layo nga bahin sa kamingawan, nabalaka nga ang ilang kinabuhi mahimong biktima sa katungang bahin nga uhaw sa dugo. Samtang ang unang pundok daling miabut sa dili komportabing luna sa pagpangita og kasiguroan ug sa pagmugna og panginabuhian para sa ilang kaugalingon kutob sa mahimo, ang propeta nga lider niining katunga sa pamilyang Nephite miingon “kami mipuyo subay sa matang sa pagkamalipayon” (2 Nephi 5:27).

Aron masabtan unsay ilang naagian sulod sa 30 ka tuig ug sa unsay atong nahibaloan sa umaabut nilang mga pagsulay, ang ingon niana nga komento daw sakit. Sa unsang paagi ang bisan asa niini ang mahulagway bisan gamay lang nga sama og “kalipay”? Pero si Nephi wala moingon nga malipayon sila, bisan og klarong malipayon sila. Ang iyang giingon mao, nga sila “nagpuyo *subay sa matang sa pagkamalipayon*.” Gusto nakong masabtan ninyo nga dunay talagsaong yawe nianang mga pulonga nga makaabli sa bililhong mga panalangin para kanimo sa tibuok nimong kinabuhi.

Dili ko motuo nga ang Dios sa Iyang himaya o ang mga anghel sa langit o ang mga propeta sa kalibutan tuyo nga mohimo natong malipayon sa tanang panahon, sa matag adlaw sa tanang paagi, kay anaa ang mga pagtesting ug pagsulay nga tuyong gihatag dinhi sa kalibutan. Sama sa kausang gihimo ni Presidente James E. Faust (1920–2007), Ikaduhang Magtatambag sa Unang Kapangulohan, nga naghan-ay sa mga pulong nga nag-ingon “Ang kalipay dili ihatag kanato nga usa ka pinutos nga maablihan ra dayon nato ug hutdon. Walay tawo nga malipayon kanunay 24 ka oras kada adlaw, pito ka adlaw sa usa ka semana.”⁴

Apan ang akong ikapaniguro kanimo nga sa plano sa Dios may daghan kitang mahimo sa pagkaplag sa kalipay nga atong gitinguha. Makahimo kita’g pihong mga lakang, makahulma og pihong mga kinaiya, makahimo kita’g pihong mga butang nga gisulti sa Dios ug sa kasaysayan ngari kanato nga mogiya padulong sa pagkamalipayon uban sa kasiguroan nga *kon magpakabuhi kita sa ingon nianang paagiha*, kana nga alibangbang mas malagmit motugdon sa atong abaga.

Sa laktud, ang pinakamaayo nimong kahigayunan para magmalipayon mao ang pagbuhat sa mga butang nga gihimo sa malipayong mga tawo, magpakabuhi sama sa ilang pagpakabuhi, ug mosubay sa dalan nga gilaktan sa malipayong katawhan. Kon buhaton nimo kini, ang imong kahigayunan sa pagkaplag og kalipay sa wala dahumang mga panahon, sa pagkaplag og kalinaw sa wala dahumang mga dapit, ug pagkaplag og tabang sa mga anghel molambo sa hilabihan diin ikaw mismo wala mahibalo sa ilang nahibaloan nga ikaw ania diay dinhi. Ania ang lima ka paagi nga kita magpakabuhi “subay sa matang sa pagkamalipayon.”

Sunda ang Ebanghelyo

Labaw sa tanan, ang kinahingpitang kalipay, tinuod nga kalinaw, ug gani ang daw scriptural nga kalipay una sa tanan, ug hangtud sa hangtud hikaplagan pinaagi sa pagpakabuhi sa ebanghelyo ni Jesukristo. Daghan pang pilosopiya ug mga sistema mahitungod sa gituohan ang gipangsulayan. Sa pagkatinuod, daw tukma ang pag-ingon nga hapit *tanan* nga ubang pilosopiya ug sistema gisulayan na sulod sa mga siglo sa kasaysayan. Apan sa dihang nangutana si Apostol Tomas sa Ginoo sa susamang sagad nga ipangutana sa kabatan-onan karon nga, “Unsaon namo sa pagkahibalo sa paagi?”—nga gihubad sa kadaghanan og, “Unsaon namo sa pagkahibalo sa dalan sa pagkamalipayon?”—Si Jesus mihatag sa tubag nga milanog gikan sa kahangturan ngadto sa tanang kahangturan:

“Ako mao ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi. . . .

“Ug bisan unsay inyong pangayoon pinaagi sa akong ngalan, pagabuhaton ko kini. . .

“Kon pinaagi sa akong ngalan mangayo kamog bisan unsa, kini akong pagabuhaton” (Juan 14:5–6, 13–14).

Pagkaanindot nga saad! Magpakabuhi sa akong pamaagi, magpakabuhi sa akong kamatuoran, magpakabuhi sa akong kinabuhi—magpakabuhi niini nga matang nga akong gipakita ug gitudlo kanimo—ug bisan unsay imong pangayoon igahatag, bisan unsay imong pangitaon hikaplagan, lakip ang kalipay. Ang ubang bahin sa panalangin moabut dayon, ang ubang bahin moabut sa dili madugay, ang ubang bahin posibling dili moabut hangtud didto na sa langit, apan moabut kini—ang tanan. Pagkaanindot niana nga pagdasig human sa Lunes nga pagbangutan o Martes nga maluhaon o sa makaluya nga Miyerkules! Ug usa kini ka saad diin ang katumanan *dili moabut sa bisan unsa nga paagi* kon dili pinaagi sa debosyon sa mahangturonng kamatuoran!

Sa mga pulong sa bag-o pang naorden nga si Elder David O. McKay (1873–1970) hapit na makinatibuk-ang siglong milabay, lahi kay sa katagbawan o kalipay o ubang matang sa kahinam, ang tinuod nga “kalipay makaplagan lamang sa dalan sa [ebanghelyo], *pig-ot man kini . . . [ug] tul-id*, nga padulong sa kinabuhing dayon.”⁵ Mao nga higugmaa ang Dios ug ang usag usa, ug pagmatinud-anon sa ebanghelyo ni Jesukristo.

Pilia ang Pagkamalipayon

Ikaduha, kat-uni diha-diha dayon kutob sa imong mahimo nga ang kadaghanan sa imong kalipay nag-agad ra

kanimo, dili sa mga panghitabo o sa mga kahimtang o sa swerte o dimalas. Usa kana ka bahin kon unsay tuyo sa gubat alang sa kabubut-on didto sa premortal nga konseho sa langit. Kita dunay pagpili, kita dunay kagawasan sa kabubut-on, dunay kabubut-on, ug makapili kita, kon dili man kamalipayon mismo, nan sa pagpakabuhi subay sa matang niini. Si U.S. president Abraham Lincoln adunay daghang dili ikalipay mahitungod sa pinakalisud nga administrasyon nga sukad gisagubang sa usa ka presidente sa Estados Unidos, bisan pa gipamalandungan niya nga “kadaghanan sa katawhan ingon niana kamalipayon kon mohukom sila nga magmalipayon.”⁶

Ang kalipay mag-una sa unsay misulod sa imong hunahuna sa dili pa kini moabut kanimo. Si Joseph Smith nagpakabuhi “subay sa matang sa pagkamalipayon” sa usa ka masulub-on kaayong sitwasyon sa dihang misulat gikan sa bilanggoan sa Liberty para niadtong anaa sa gawas kinsa mga biktima usab sa grabe nga walay kaangayan ug pagpanggukod:

“Himoa ang hiyas nga modayan-dayan sa inyong mga hunahuna nga walay paghunong; unya ang imong pagsalig mosamot pagkalig-on sa atubangan sa Dios. . .

“Ang Espiritu Santo mao ang inyong kauban sa kanunay, ug ang inyong pagmando usa ka dili mausabon nga pagmando sa pagkamatarung ug kamatuoran” (D&P 121:45–46).

“Himoa ang hiyas nga modayan-dayan sa inyong mga hunahuna nga walay paghunong.” Dili lamang kana maayong tambag batok sa modernong pagdagsang sa pornograpiya, apan maayong tambag usab kini para sa tanang matang sa panghunahuna sa ebanghelyo, maayong panghunahuna, mapuslanong mga hunahuna, malaumong mga hunahuna. Kadtong mga hunahuna nga puno sa pagtuo mousab kon unsay imong panglantaw sa mga problema ug unsaon nimo sa pagpangitag solusyon niini. “Ang Ginoo nagkinahanglan sa kasingkasing ug usa ka andam nga hunahuna” (D&P 64:34), ang pinadayag nag-ingon.

Sa kasagaran magtuo kita nga mag-agad ra kini sa kasingkasing; dili kana mao. Naglaum ang Dios og usa ka andam nga hunahuna sa pagpangita og kalipay ug kalinaw usab. Hunahunaa kini. Tanan kini nagkinahanglan og paningkamot. Usa kini ka pakig-away alang sa kalipay nga ang pagpakigharong dunay igong bili.

Sa usa ka inila nga basahon mga tuig ang milabay, ang author misulat: “Ang kalipay mao ang bunga sa personal nga paningkamot. Makigbugno ka alang niini, maningkamot alang niini, iinsister kini, ug . . . [pangitaa] kini. Kinahanglang apilan nimo kini sa walay paghunong aron makamugna og kaugalingon nimong mga panalangin. Ug kon nakab-ot na nimo ang usa ka kahimtang sa kalipay, kinahanglang dili nimo lugakan ang pagmintinar niini,

kinahanglan nga mohimo ka og kusganong paningkamot sa pagsagubang sa mga kalisdanan para magmalipayon . . . nga ikaw magpatigbabaw niini.”⁷

Ganahan ko sa mga pulong nga “apilan nimo kini sa walay paghunong aron makamugna og kaugalingon nimong mga panalangin.” Ayaw pagtanga lang. Paningkamot gayud. Maghunahuna ug mosulti ug molihok sa positibong paagi. Mao kanay gihimo sa malipayong mga tawo; usa kana ka aspeto sa pagpuyo subay sa matang sa pagkamalipayon.

Magmabination ug Magmahigalaon

Ania pay lain. Sa pag-andam nako niini nga mensahe, naglingkod ko sa akong lawak sa pagtuon sulod sa taas nga panahon nga naningkamot sa paghunahuna kon may nailhan ba kaha kong tawong malipayon kinsa dili mabination o mahigalaon. Ug tag-ana unsa? Wala koy mahunahunaan—bisan usa. Busa kat-uni kining talagsaong kamatuoran sayo sa kinabuhi: Dili gayud nimo mamugna

ang pagkamalipayon pinaagi sa kasub-anan sa uban.

Usahay, tingali labi na niadtong batan-on pa ta ug kulang sa kamasaligon ug naningkamot nga malig-on sa kalibutan, maghunahuna kita nga kon makapamugal-bugal kitag gamay o ipakaubos ang uban, nga kini usa ka milagrang mopasalta kanato. Mao kana ang pagpamugal-bugal. Mao kana ang madumtanong mga pulong. Mao kana ang pagkaarogante ug kamapahitas-on ug pagbati nga labaw. Tingali magtuo ta nga kon may pagka-negatibo kita o maduhaduhaon o bati og kinaiya, magtuo kita nga ang mga ekspektasyon dili kaayo taas; pwede natong ipakaubos ang uban ngadto sa lebel nga sila sayop, ug sa ingon niana dili kaayo maklaro ang atong mga sayop.

Ang malipayong mga tawo dili mga negatibo o maduhaduhaon o bati, mao nga ayaw panganduya kana nga “matang sa pagkamalipayon.” Kon ang akong kinabuhi dunay butang nga gitudlo kanako, kini mao nga ang

Kon ang akong kinabuhi dunay butang nga gitudlo kanako, kini mao nga ang pagkamabination ug ang pagkamakahimuot ug pagkapositibo nga nanukad sa pagtuo maoy kinaiya sa mga tawong malipayon.

Pagmakugihon ug trabaho, lakip ang pagtrabaho ug pagserbisyo sa uban—usa kini ka tinuoray nga talagsaong mga yawe sa tinuod nga kalipay.

pagkamabination ug ang pagkamakahimuot ug pagkapositibo nga nanukad sa pagtuo maoy kinaiya sa mga tawong malipayon. Sa mga pulong ni Mother Teresa, “Ayaw tuguti nga ang tawong moduol kanimo mobiya nga dili mas momaayo ug mas malipayon. Himoa nga ikaw buhi nga hulagway sa kamabination sa Dios—kamabination sa imong panagway, kamabination sa imong mga mata, kamabination sa imong pahiyom, kamabination sa imong mainitong pagtagad.”⁸

Usa sa may kalambigitang lakang padulong sa pagkamalipayon mao ang paglikay sa kaligtutog, panagbingkil, ug kapungot sa imong kinabuhi. Hinumdumi, si Lucifer, nga mao si Satanas, ang kaaway natong tanan mao ang ganahan og kapungot. Siya “ang nagkutaw sa mga kasingkasing sa mga tawo sa panagbangi uban ang kasuko, sa usag usa” (3 Nephi 11:29).

Human sa iyang pagkutlo niana nga bersikulo atol sa kinatibuk-ang komperensya mga tuig nang milabay, si Elder Lynn G. Robbins sa Seventy miingon, “Ang verb nga *pagkutaw*

morag usa ka resipe sa katalagman: Ibutang ang kapungot sa katamtamang kainiton, iku-taw kini sa pipila ka mga pinili nga pulong, ug pabukali; ipadayon sa pagkutaw hangtud mopilit; pabugnawon; tugutang mobugnaw ang pagbati sulod sa pipila ka adlaw; idalit kini nga bugnaw; daghan gyud ang mahabilin.”⁹ Daghan sa tinuod ang mahabilin.

Ang kapungot moguba o modaot hapit sa tanang masaghiran niini. Sama sa giingon sa usa ka tawo, ang pagbaton og kapungot susama ra sa pag-inom og hilo ug pagpaabut sa laing tawo nga mamatay. Usa kini ka delikadong asido nga mudat nang daan sa sudlanan sa wala pa kini gamita sa unsay gamitan niini. Wala kay makuha niini o niining sama ka delikado nga butang—kapintas, kapungot, kasilag ug kalagot—sa pagsunod sa ebanghelyo o sa tinguhang magmalipayon. Dili ko motuo nga ang kapungot molungtad—o molambo ug mahatagan sa pagtagad ug mapatuyangan—sa gipuy-ang kinabuhi nga “nagsubay sa matang sa pagkamalipayon.”

Trabahoa kini

Aniay usa ka katapusang sugyot samtang naa pay daghang angayan natong ikonsiderar. Miingon si Nephi nga sa paningkamot nga makaplagan ang kalipay didto sa bag-o nilang yuta human sa 30 ka tuig nga kasamok, “ako, si Nephi, miawhag sa akong mga katawhan sa pagmakugihon, ug maghago ginamit ang ilang mga kamot” (2 Nephi 5:17). Sa sukwahi, kadtong mga tawo nga ilang gilayasan nahimong “usa ka tapulan nga mga katawhan, puno sa pagkamaldito ug pagkamaliputan” (2 Nephi 5:24).

Kon gusto kamong magmalipayon sa eskwela o sa misyon o sa trabaho o sa kaminyoon—trabahoa kini. Kat-uni ang pagtrabaho. Kugihi ang pagserbisyo. Ayaw pagtinapul-an ug ayaw pagperwisyo. Usa ka simpling depinisyon sa Kristohanong kinaiya tingali mao ang integridad sa paghimo og hustong butang sa saktong panahon sa eksaktong paagi. Ayaw pagtinapul-an Ayaw pag-inusikan. “Pangitaa ang pagtulun-an, gani pinaagi sa pagtuon ug usab pinaagi sa hugot nga pagtuo.” (D&P 88:118). Pagmakugihon ug trabahoi, lakip ang pagtrabaho ug pagserbisyo sa uban—usa kini ka tinuoray nga talagsaong mga yawe sa tinuod nga kalipay.

Karon, tuguti ako nga tapuson kini pinaagi sa pagkutlo sa walay lipud-lipud nga tambag ni Alma kang Corianton. Uban sa tanang pag-awhag nga gustong ihatag sa usa ka amahan ngadto sa anak, miingon siya nga sa Pagkabanhaw ang mga matinud-anon buhion ngadto sa usa ka kahimtang nga “walay katapusan nga kalipay” diin ilang “mapanunod [ang] gingharian sa Dios” (Alma 41:4). Nianang higayona, midugang siya, nga kita “[mabanhaw sa kalipay sumala sa [atong] mga tinguha sa kalipay” (Alma 41:5). Apan sa kinasingkasing gayud mipasidaan siya: “Ayaw pagdahum . . . nga [kon walay paghinulsol] ikaw ipahiuli gikan sa sala ngadto sa kalipay. Tan-awa, ako moingon nganha kanimo, *ang pagkadautan dili mahitabo nga mahimo nga kalipay*” (Alma 41:10; emphasis gidugang).

Ang pagpakasala mao ang sukwahi sa “pagpuyo subay sa matang sa pagkamalipayon.” Sa pagkatinuod, kadtong lahi og gituohan, miingon si Alma, “walay Dios dinhi sa kalibutan, ug . . . nahisupak sa kinaiyahan sa Dios; busa, sila anaa sa kahimtang nga sukwahi sa kinaiyahan sa kalipay” (Alma 41:11).

Isalikway ang Paglapas

Hangyoon ko ikaw nga isalikway ang paglapas aron magpakabuhing nahiuyon sa kinaiyahan sa Dios, nga mao ang matang sa tinuod nga kamalipayon. Ako moawhag kanimo, ug midayeg kanimo sa imong mga paningkamot sa “pagpadayon sa dalan padulong niini.” Dili ka makakita og laing paagi.

Ang akong pagpamatuod mao nga ang Dios, ang Mahangturong Amahan sa Langit, kanunayng

nagpasidungog sa imong tinguha nga labaw kamapinangaon kay kanako. Mopamatuod ko nga gusto Siya nga magmalipayon ka, nga mabatunan ang tinuod nga kalipay. Mopamatuod ko sa Pag-ula sa Iyang Bugtong Anak, nga naghatag sa eksaktong dalan ug, kon gikinahanglan, bagong sinugdanan, ikaduhang kahigayunan, kausaban sa atong kinaiyahan kon gikihanglan.

Akong panghinaot nga kamo masayud nga Si Jesukristo mao “ang dalan, ang kamatuoran, ug ang kinabuhi” ug walay usa nga moabut sa tinuod nga kalipay gawas kon pinaagi Kaniya. Akong panghinaot nga moabut ang adlaw, nga ugma damlag, imong madawat ang tanang tinguha sa imong kasingkasing nga matarung samtang mapagkabuhi ka sa ebanghelyo ni Jesukristo, sa ingon magpuyo “subay sa matang” nga mosangput niana nga mga panalangin. ■

Gikan sa usa ka pakigpulong nga, “Living after the Manner of Happiness,” gipamulong sa Brigham Young University–Idaho niadtong Septyembre 23, 2014. Alang sa kompleto nga pakigpulong sa Iningles, adto sa web.byui.edu/devotionalsandspeeches.

MUBO NGA MGA SULAT

1. Joseph Smith, sa *History of the Church*, 5:134.
2. Tan-awa sa Aristotle, *The Nicomachean Ethics*, trans. H. Rackham (1982), 31.
3. Henry David Thoreau, *Thoreau on Nature: Sage Words on Finding Harmony with the Natural World* (2015), 72; kini nga kinutlo gipasidungog usab ngadto kang Nathaniel Hawthorne ug sa wala magpaila.
4. James E. Faust, “Our Search for Happiness,” *Liahona*, Okt. 2000, 2.
5. David O. McKay, in Conference Report, Okt. 1919, 180; emphasis gidugang.
6. Kining kinutlo gipasidungog ngadto kang Abraham Lincoln ni Dr. Frank Crane diha sa *Syracuse Herald*, Ene. 1, 1914 (quoteinvestigator.com/category/frank-crane).
7. Elizabeth Gilbert, *Eat, Pray, Love: One Woman's Search for Everything Across Italy, India and Indonesia* (2006), 260.
8. Mother Teresa, in Susan Conroy, *Mother Teresa's Lessons of Love and Secrets of Sanctity* (2003), 64.
9. Lynn G. Robbins, “Agency and Anger,” *Ensign*, Mayo 1998, 80.

Makahimo Kita og mas Maayo:

PAG-ABIABI SA UBAN

ngadto sa
Panon

Ania ang upat ka mga paagi nga makatabang kamo sa bag-o ug mibalik nga mga miyembro nga mobati nga sila nahisakop.

Mubo nga sulat sa editor: Bisan unsa kalig-on ang pag-tuo sa usa ka tawo diha sa ebanghelyo ni Jesukristo, ang magpabilin nga matinud-anon mahimong lisud alang sa bag-o ug mibalik nga miyembro kon sila mobati nga sila dili nahisakop. Niini nga artikulo atong masusi kon unsa ang mahimo sa mga miyembro kinsa anaa na sa panon sa pag-abiabi sa uban. Sa Disyembre nga isyu atong matan-aw kon unsa ang mahimo niadtong mga mibati nga sila walay labut aron makaangkon og pagbati nga adunay luna alang kanila.

Ni Betsy VanDenBerghe

Sulod sa usa ka bulan human sa bunyag ni Melissa (ang tanang mga pangalan giusab) diha sa Midwestern sa Estados Unidos, siya mihalad sa pangbukas nga pag-ampo sa sakrament miting. Nakulbaan siya sa pag-ampo atubangan sa kadaghanan apan “nabati ang matag pagsalig sa akong abilidad sa pagpakigsulti sa akong Langitnong Amahan,” siya miingon. “Tungod kay, nag-ampo man ko sulod sa mga katuigan, ilabi na samtang nag-imbetigar pa sa Simbahan, ug nabati ang Espiritu Santo nagtabang kanako.”

Mao nga nakalitan siya nga nakadawat og email gikan sa usa ka miyembro sa ward nga mihulagway “sa maayong pagkadetalye” nga ang tanan niyang pag-ampo sayop. Kaulaw, ug ang bug-at nga pagbati sa pagduha-duha ang milukop sa hunahuna ni Melissa hangtud nga naaghat siya sa pagtawag sa mga returned missionary kinsa mitudlo kaniya. “Diha-diha dayon mipasalig siya kanako nga dili gayud tukma alang niini nga miyembro sa pagdaot kanako sa ingon nga paagi,” siya miingon. “Gisultihan usab ko niya nga ang bishopric dili gayud mohangyo sa lain nga miyembro, kay ako nagtuo, ang bishopric maoy nagsugo nga ipadala kanako kining matang sa feedback.”

Nahupay, si Melissa nagpabilin nga aktibo diha sa ward, midawat og mga calling, ug mipadayon sa

paglambo sa iyang hugot nga pagtuo. Apan kini midangat pa og pipila ka bulan aron mabuntog ang kasakit ug ang pagkawala sa pagsalig gumikan sa nadawat nga makasagmuyo nga email.

Ang nakabati, sa istorya ni Melissa mao nga kini dili na bag-o. Daghang bag-o ug namalik nga mga miyembro ang nagsagubang sa dagko, apan sa kasagaran malikayan, nga mga hagit gumikan sa pagbati nga sila wala nahisakop. Usahay bisan kadtong dunay lig-on og pagpamatuod nanglimbasog nga magpabiling matinud-anon kon sila mobati nga walay labut. Sa bag-ong video nga serye nga giulohan og *Panaghiusa diha sa Kalahian*, ang mga lider sa Simbahan namulong bahin niining isyu, nag-awhag sa mga miyembro nga mahimong

mas sensitibo, tigpaapil, ug mahigugmaon sa atong inter-aksyon.

Ang mosunod nga mga istorya makatabang sa pagpakita kon unsaon nato sa paggamit kining mga baruganan isip mga miyembro ug magtanyag og tinuod nga panaghigalaay ug emosyonal nga suporta alang niadtong nagtinguha og maayo nga dawaton diha sa Simbahan sa Ginoo.

Magmahigalaon diha sa Hugot nga Pagtuo

“Kon dunay mosulod sa chapel, kinahanglan mobati dayon sila nga gihangop ug gihigugma ug nabayaw ug nadasig. . . nga molakaw ug mahimong mas maayo tungod kay sila nasayud nga ang Ginoo nahigugma kanila ug sila adunay mga higala diha sa ilang tinuohan.”

—Carol F. McConkie, Unang Magtatambag sa

Kinatibuk-ang Kapangulohan sa Young Women

Si Melissa nagkinahanglan og tinuod nga mga higala, ilabi na sa iyang ward, nga ilang kaduolan kon siya nagkinahanglan og tambag o tabang. Ang iyang bana ug anak nga babaye wala moapil kaniya sa pagpasakop sa Simbahan.

“Ang pagsimba ug magtan-aw sa tanang mga pamilya nakapabati nako sa hila-bihang pag-inusara,” miingon siya. Ang tanan mahigalaon, apan bisan ang ilang kalipay nga nakahimo kaniya nga mobati sa ingon og “dili gayud ako makaangkon kanang kasanag sa pagka-Mormon tungod kay ako lang ang bugtong tawo nga may mga problema.”

Agig dugang sa returned missionary nga mitudlo kaniya, si Melissa napanalanginan nga nakaila si Cindy, usa ka higala sa Internet kin-sa unang mipaila-ila kaniya ngadto sa Simbahan.

“Lisud ang magtan-aw ni Melissa nga nanglimbasug sa iyang lokal nga dapit samtang ako mitan-aw nga walay matabang,” pasabut ni Cindy. “Mao nga nagbu-hat ko og usa ka pribado nga mga grupo sa Facebook uban sa pipila ka mga miyembro nga mahigugmaon kaayo, nagkalain-lain nga mga miyembro kinsa mita-bang ug nakighigala kaniya sa mga paagi nga dili nako mahimo nga ako lang.”

Ang grupo dili lamang nagtanyag ni Melissa sa pag-bati nga gi-welcome samtang siya nahiluna sa iyang ward apan mitubag usab sa mga pangutana bahin sa estilo sa kinabuhi sa Mormon ug sa mga problema nga pangkultura. “Gipadako ko nga magsul-ob og sleeve-less ug mubo kaayo nga shorts” miingon si Melissa. Mapasalamaton siya sa mga higala sa internet kinsa

mitubag nga dunay mga litrato sa mga sinina nga iyang matan-aw sa lokal nga mga tindahan. Nakadasig kini kaniya sa paghangyo sa mga sister sa iyang ward og mga rekomendasyon sa mga salida human nga dili na siya komportable sa iyang mga pinili nga nakolekta.

Usa ka importante nga aspeto sa panaghigalaay, gipasabut ni Melissa, mao nga siya nangayo og tambag. Ang pagdawat og tambag nga wala pangayoa mao ra og pagpanglapas imbis pagpaapil, usa ka pagpanghilabot sa privacy nga mahimong makapasakit niadtong dili pa andam niini.

Sa katapusan, si Melissa gitawag aron magtudlo sa Relief Society. Ang iyang calling naghatag kaniya og mga oportunidad sa pagpakigdait sa uban diha sa ward. Gipakigbahin ni Melissa ang iyang mga kalisud dili lang sa pag-adjust isip usa ka bag-ong miyembro apan nagsagubang usab siya og usa ka autistic nga bata, pipila ka mga isyu sa personal nga panglawas, ug “Oy, ang akong iro kamatyunon.” Ang kasinatian nga adunay ubang mga sister nga maminaw ug motubag sa ilang kaugalingong mga kalisud diha sa klase ug sa pribado nga panag-istoryahanay napamatud-an gayud nga makaayo. Kini nga mga koneksyon nakatabang ni Melissa nga mobati nga siya sa katapusan adunay tinuod nga mga higala diha sa hugot nga pagtuo.

Paapila ang Tanan

“Ang Manluluwas misugo sa Iyang mga sumusunod nga ‘maghigugmaay sa usag usa; maingon nga ako nahigugma kaninyo’ (Juan 13:34; emphasis gidugang). Mao nga atong tan-awon kon unsa ka dako ang Iyang paghigugma

kanato. . . . Kon ato Siyang himoon nga atong ehemplo, kinahanglan kitang maningkamot kanunay sa pagtabang sa pagpaapil sa tanan.”

—Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Si Robert, usa ka investigator sa Canada, mitambong og lain-laing mga miting ug mga kalihokan sa LDS. Siya nagsiksik sa lain-laing mga relihiyon apan nagpadayon sa pagtuon sa Simbahan tungod sa pagdasig nga iyang nakaplagan sa doktrina niini ug sa Basahon ni Mormon. Nagtambong siya sa institute nga nakakat-on ug nakakaplag og sosyal nga kahimtang “makapahimuot nga kanindot, mahigalaon, uban sa usa ka maayo kaayo nga bation”, siya miingon. “Ang mga Mormon mao ang kinanindotang mga katawhan sa kalibutan.”

Si Robert usa ka manggi-ulawaon nga tawo, ug gustong makig-istorya, apan mas pilion niya nga magpadaplin kay sa makigkulokabildo sa grupo, dili sigurado kon unsaon nga mahimong kabahin sa mga grupo, ang uban kanila mga higala nga dugay nang mga LDS nga ingon og wala na nagkinahanglan ni bisan kinsa nga tawo.” Apan dali ra siyang natabangan nga mabuntog ang gibati nga pag-inusara. Atol sa kalihokan, siya nahinumdom, “dunay tawo nga miduol nako human sa panihapon ug miawhag kana-ko nga magpabilin sa salida; kon wala pa, mobiya na unta ko, apan nakaangkon hinoon ko og talagsaong higayon. Nagkinahanglan lang gyud ko nga makahibalo nga dunay tawo nga gusto nga naa ko didto.”

Sama ni Melissa, nakadayeg siya sa LDS nga mga higala kinsa ipasabut ang doktrina apan dili na kaayo piho mahitungod kon unsaon sa pagsunod niini. Ang mga higala nga

MGA SUGYOT ALANG SA MALAMPUSONG PAKIG-INTER-AKSYON UBAN SA BAG-ONG MGA MIYEMBRO UG MGA INVESTIGATOR

- Paghatag og dugang nga paningkamot sa pag-abiabi kanila, makigdait kanila, ug mopaila kanila ngadto sa ubang mga miyembro.
- Dapita sila sa inyong panimalay o sa ubang mga kalihokan aron sila adunay mga higala sulod sa semana ingon man usab sa Domingo.
- Paminaw ug ipangutana kanang makatabang kanila nga mobati nga nasabtan.
- Ipakigbahin ang inyong kaugalingong mga istorya sa pagbuntog sa kalisud aron sila masayud nga kitang tanan nanglimbasog.
- Hulata sila nga mangayo sa inyong tambag, ug kon motanyag kamo niini, ayaw ipamugos o palabii.
- Tuguti ang mga lider sa priesthood ug sa Relief Society nga makahatag og eklesyastikanhong direksyon; kinahanglan mas kabalak-an sa isigka miyembro ang pagka-maayong higala.
- Likayi ang pagkompara sa ilang pag-uswag ngadto sa imong kaugalingon o ni bisan kinsa.
- Itudlo ang sukaranang mga doktrina sa Simbahan, dili kultural nga mga kalagmitan.
- Samtang makapangita kamo sa mga oportunidad diha sa internet sa pagtabang sa bag-ong kinabig, mga investigator, ug dili kaayo aktibong miyembro, ang pakighigala sa tawo sama gihapon ka importante nga mahimong makahuluganon.

maminaw labaw pa kay sa ilang pag-awhag sama ra sa “usa ka tawo nga miabay kaninyo sa paglakaw, sukwahi sa magtulod gikan sa luyo aron mopaspas ang imong paglakaw. Sa kasagaran, mapandol ug madagma lang kamo.”

Si Robert nanglimbasug sa pag-undang sa pagpanigarilyo. Ang iyang pagkadili komportable naghulagway kon sa unsang paagi kadtong mga bag-o pa nga masayud niining mga kalainan. “Wala gayuy usa ka miyembro nga nagsulti og bisan unsang butang bahin nako nga nanimaho kong sigarilyo,” miingon siya. “Apan kon ang akong sinina dili bag-ong laba, mopabilin ra ko sa balay kay sa moadto sa institute o sa simbahan.”

Makahimo kita og mas dakong pagbati nga nahisakop samtang kita modasig ug mopaapil niadtong mga bag-o pa sa Simbahan. Si Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles miingon, “Makapaguol kaayo kini kanako kon dunay tawo nga moabut nga tabangonon kaayo ug moingon . . . , ‘ganahan ko dinhi,’ ug unya baliwalaon o walay usa nga interesado. Subo kaayo kana. Kinahanglan mas maayo pa kita niana” (“Is There a Place for Me?” [video], lds.org lds.org/media-library).

Ibutang ang Inyong Kaugalingon sa Ilang Dapit

“Kon kamo mopili nga ibutang ang inyong kaugalingon sa ilang dapit, nakapanalangin kamo sa kinabuhi sa uban. . . . Makaako ba kamo og tan-aw sa tawo nga nagpalahi sa gawas, naglain og lingkod? . . . Kon magkat-on kamo sa paghigugma ug pagdawat sa ubang tawo, makita ninyo nga kitang tanan managsama ra.”

—Jean B. Bingham, Kinatibuk-ang Presidente sa Relief Society

Human si Elsa nagpamiyembro sa Simbahan sa Netherlands, nakasinati siya og tinuod nga koneksyon uban sa usa ka mahigugmaong Langitnong Amahan. Apan isip usa ka young single adult, siya usab nakasinati og paginusara sa dihang ang mga sakop sa pamilya ug mga higala dili na komportable uban sa iyang bag-ong tinuohan ug mga gawi. “Ang labing maayo nga nahimo sa mga miyembro para nako,” siya miingon, “mao ang kaandam makig-higala kanako gawas sa simbahan. Ang uban makig-adto sa templo aron mopahigayon og mga pagbunyag bisan og sila endowed na. Kinahanglan kong makig-istorya sa mga miyembro gawas sa Dominggo aron makakuha og kalig-on ug molahutay hangtud sa katapusan.”

Gibati ni Elsa nga morag ang iyang labing dakong hagit isip bag-ong kinabig mao “ang gilauman ko nga makasabut dayon sa tanang butang”, siya miingon. “Tanang mga acronym, mga panghitabo, mga calling. Bug-at kaayo kini sa hunahuna, ug usahay mabalaka ko nga ang mga tawo mohukom nako tungod sa dili paspas ang pagkat-on.” Dugang pa, sama sa kadaghanan, nakasinati siya og sosyal

nga mga kabalaka nga “mas komportable ko nga maglingkod sa luyo sa chapel, nga talagsa ra makig-istorya.” Ang dagkong mga pundok makapakulba, ug maghunahuna siya nga ang uban mohukom niya tungod sa kakulang sa iyang partisipasyon. “Wala man kana magpasabut nga dili ko ganahan moapil sa mga leksyon o dayag nga mokanta sa mga himno o moampo atubangan sa kadaghanan,” pasabut niya. “Mahadlok lang gyud ko basin mokalit lang ko og hilak atubangan niining mga tawhana nga wala pa gayud kaayo nako makaila.”

Si Sister McConkie miingon: “nakaila ko og mga tawo nga magsimba kada Dominggo aron nga sila madasig ug mabayaw ug kinsa mobiya nga gibati nga gihukman ug wala higugmaa—wala kinahanglana, sama ra nga walay luna alang nila diha sa simbahan. Kinahanglan nato kining usbon.”

Ang mga miyembro nga dili manghukom, si Elsa miingon, nakatabang kaayo niya. “Sila maminaw sa akong mga problema ug wala manghilabut sa akong personal nga dapit. Molihok sila uban sa sinseridad ug sa pailub samtang nagkat-on ko sa akong kaugalingon kon unsa ang pagkamiyembro.” Bisan pa sa iyang kabalaka, giubanan niya ang mga misyonaryo ug nangita og bag-ong mga miyembro ug mga investigator. “Nasayud ko kon unsay bation nga mahimong bag-ong miyembro,” siya mipasabut, “ug gustong makasiguro nga walay mobiya gikan sa mga gasa sa ebanghelyo nga nakaluwas nako sa kawalay paglaum.”

Sunda ang Ebanghelyo, Mahimong mga Disipulo

“Ang mga tawo makahatag og lain-lain nga gasa ug mga panglantaw. Ang halapad nga kasinatian ug mga kagikan ug mga hagit nga giatubang sa mga tawo mopa-kita kanato kon unsa gayud ang mahinungdanon sa ebanghelyo ni Jesukristo. Ug sa kadaghanan, tingali, nga naangkon sa paglabay sa panahon ug mao ang bahin sa kultura kay sa doktrinal mahimong mahanaw ra, ug kita makakat-on gayud sa pagkadisipulo.”

—Elder D. Todd Christofferson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles

Bisan pa sa panghinaway batok sa Simbahan kaniadto, si Jim mipasakop tungod sa iyang nadawat nga “usa ka dili makwestyon nga espirituwal nga pagpamatuod gikan sa Espiritu Santo nga mipamatuod sa kamatuoran sa ebanghelyo ug doktrina.” Usa sa iyang labing dakong mga hagit, hinoon, mao ang pagpahiangay sa kultura sa LDS.

Human sa bunyag, iyang nadiskubrihan nga daghang mga pamatasan nga gidawat ra sa kadaghanan sa miyembro mao ang bahin sa kultura kaysa doktrina. “Samtang kini nahitabo sa bisan unsang organisado nga relihiyon,” siya

mipasabut, “mibati ko nga kon wala ko monunot sa piho nga mga paagi, mahimong akusahan ko nga wala mohangup sa ebanghelyo sa hingpit. Ang akong mga panglimbasog dili sa ebanghelyo o sa doktrina apan ang gibati nga katas-on sa kamanunoton nga sa kultura lang.”

Sama sa gipasabut ni Elder Christofferson, gikinhanglan nato nga ang atong mga bag-ong mga kinabig, mga investigator, ug ang uban sa pagtabang kanato sa pagbiya sa mga gipraktis nga wala masubay sa doktrina nga milambo sulod sa panahon ug mahimong tinuod nga mga disipulo.

Ang pagkuhag mga kaayohan sa pakig-interaksyon sa mga tawo nga lain-lain og mga kagikan, si Elder Oaks nag-awhag sa Santos sa Ulahing mga Adlaw nga likayan ang pagtutok sa mga kalahian ug, hinoon, sugdi pinaagi sa pagpangutana kon, “Asa ang inyong kagikan? Unsa ang inyong mga sukaranang mga hiyas? Unsay gusto ninyong makab-ot? Kining matang sa pagkadayag ug pagdawat, agi’g sangputanan, makatabang niadtong mga bag-o pa sa atong pundok nga mobati nga nahisakop, nabayaw, gihigugma, ug andam sa pagdawat sa kaluwasan diha sa lawas ni Kristo.

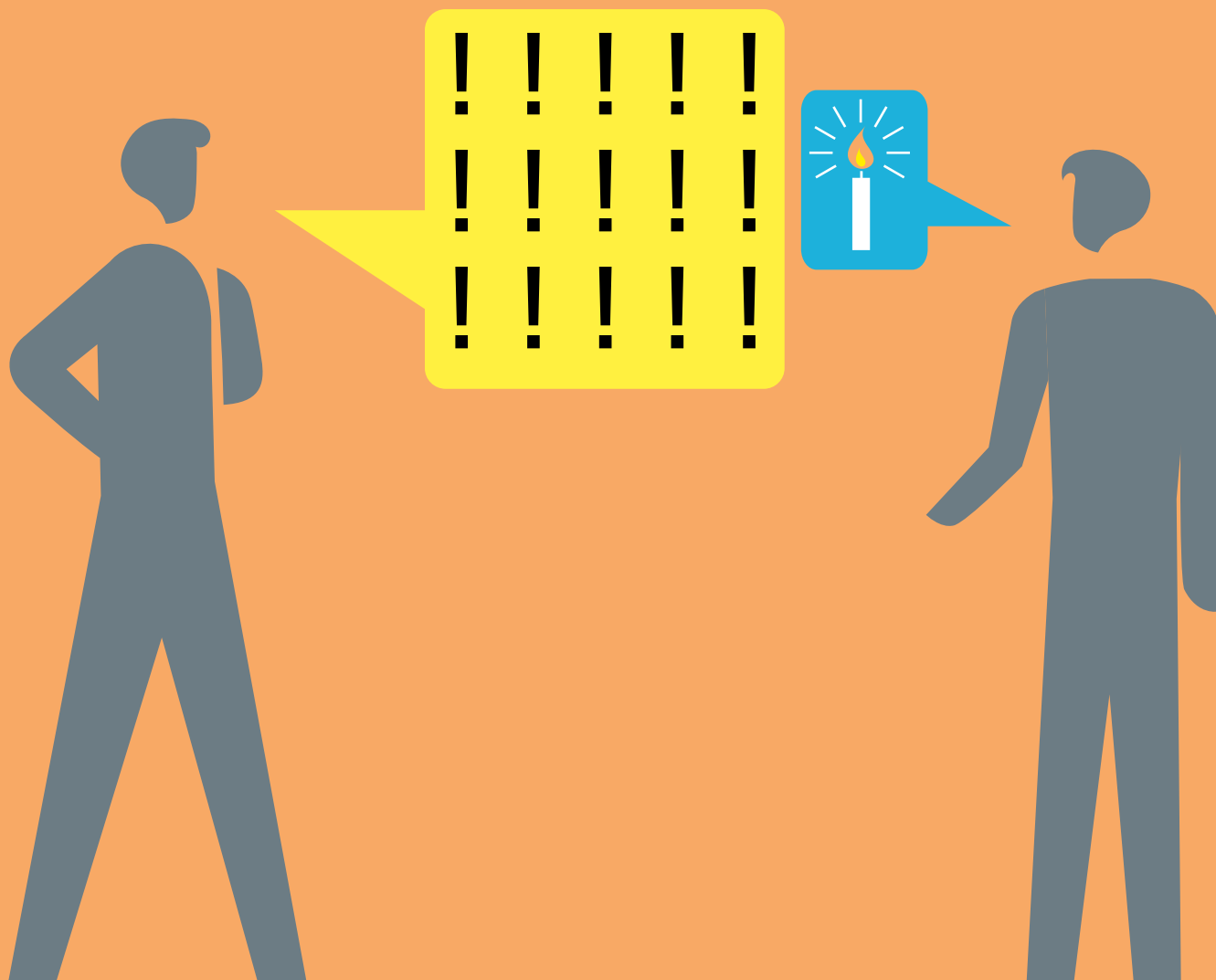
Sama sa mga lider sa Simbahan karon, si Apostol Pablo nabalaka mahitungod sa pagkabahin-bahin sa karaang Simbahan ni Kristo. Iyang giawhag ang mga miyembro

nga may lig-ong mga opinyon nga likayan ang pagsilo sa isigka Santos mahitungod sa mga gipraktis nga, sa katapusan, dili gayud importante, nagpasabut nga samtang “Ang kahibalo baya magapaburot, . . . ang gugma magapalig-on” (1 mga taga-Corinto 8:1). Naghangyo siya nga “wala unta kaninyoy pagkabahinbahin” ug sa pag-focus ni “Jesukristo lamang ug kaniya ingon nga linansang sa krus” kaysa pamaagi sa mga miyembro nga lahi sa usag-usa (1 Mga Taga-Corinto 1:10; 2:2).

Karon, ang modernong mga apostoles ug mga propeta nag-awhag kanato sa paghiusa diha sa panaglahi, nag-awhag kanato sa paghatag og luna alang sa matag miyembro sa Simbahan ni Kristo isip usa ka importante nga bahin sa atong katuyoan sa pagbuhat sa “pagkahiniusa sa pagtuo, ug sa kahibalo sa Anak sa Dios . . . sa sukod sa gidak-on sa kahupnganan ni Kristo” (Mga Taga-Efeso 4:13). ■

TAN-AWA ANG PANAGHIUSA DIHA SA MGA PANAGLAHI

Tan-awa ang mga serye sa mugbo nga mga video gikan sa mga lider sa Simbahan kon unsa ang ipasabut niining mahisakop ngadto sa Simbahan sa [lds.org/go/unity917](https://www.lds.org/go/unity917).

Ni Elder
Jörg Klebingat
Sa Seventy

Pagpanalipod SA TINUOHAN

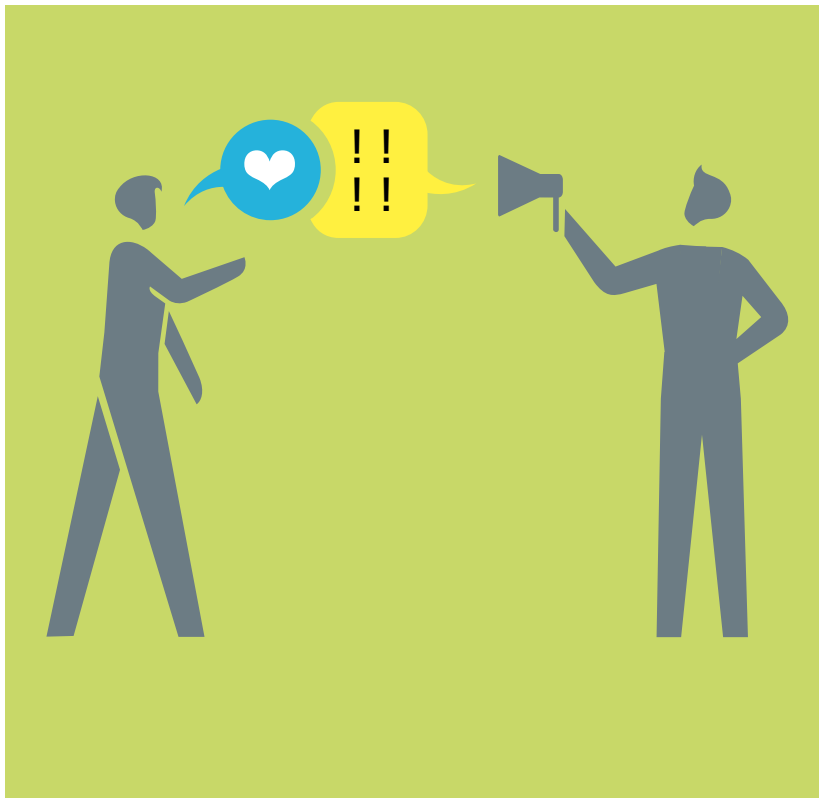
*Ang Ginoo nagkinahanglan og tawo nga andam ug
makahimo sa pagpanalipod ni Kristo ug sa gingharian sa
Dios sa mapaubsanon apan lig-on nga paagi.*

Sa kinabuhi nga wala pa dinhi sa yuta nakaangkon kita og kabubut-on, mga gahum sa pangatarungan, ug salabutan. Didto kita “gitawag ug giandam . . . sumala sa daan nga kasayuran sa Dios” ug sa sinugdanan “diha sa sama nga kahintang” sa ilang mga kaigsoonan (Alma 13:3, 5). Adunay daghang oportunidad sa paglambo ug pagkat-on.

Hinoon, ang patas nga pag-access sa mga pagtulun-an sa mahigugmaon nga langitnong panimalay dili makahatag og samang tinguha tali kanato—ang mga espiritu nga mga anak sa Langitnong Amahan—aron maminaw, magkat-on, ug mosunod. Ang paggamit sa atong kabubut-on, sama sa atong gibuhay karon, nagkadayang ang lebel sa atong kaikag ug tumong. Pipila kanato nagtinguha og maayo nga makat-on ug mosunod. Ang gubat sa langit nagsingabut, nangandam kita nga mouswag lapas pa sa sa atong premortal nga panimalay. Ang kamatuoran natudlo ug gisupak; mga pagpamatuod nga gipahayag ug gisaway, uban sa matag premortal nga espiritu nga nagpili kon modapig o mopahilayo sa plano sa Amahan.

Walay Magpataliwala

Sa katapusan, ang dili pagpili og habig dili usa sa opsyon niining panagbangi. Bisan karong panahona dili. Kanato nga nagsangkap og hugot nga pagtuo sa uma-abut diha sa Pag-ula ni Jesukristo, kadtong nadasig pinaagi sa mga pagpamatuod sa Iyang balaan nga tahas, kadtong naghupot og espirituhanon nga kahibalo *ug ang kaisug sa paggamit niini diha sa pagpanalipod sa Iyang sagradong pangalan* ang nag-una nga nakigbatok dinhi niining gubat sa mga pulong. Si Juan mitudlo nga ang maisug nga mga espiritu, ug sa uban, nakabuntog ni Lucifer “pinaagi sa dugo sa Kordero, ug pinaagi sa *sa pulong sa ilang pagpamatuod* (Pinadayag 12:11; emphasis gidugang).

Ang Ginoo nagkinahanglan og panon sa tinuod nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga andam, diha sa diwa sa kaaghup ug gugma, sa pagpamatuod sa kamatuoran kon hagiton ang bisan unsang aspeto sa gipahiuli nga ebanghelyo!

Oo, ang saad nga adunay usa ka Manlu-luwas nga mipaagas sa Iyang dugo didto sa Getsemani ug sa Kalbaryo ang midaog sa premortal nga gubat. Apan ang atong premortal nga *kaisug ug pagpamatuod*, ang atong kaandam sa pagpasabut, sa pagpangatarungan, ug pagdasig sa uban nga mga espiritu nakatabang usab nga santaon ang daghang mikuyanap nga mga bakak!

Ingon nga nakaangkon og kalampusan sa usa ka pakigbatok aron sa pagpanalipod Kaniya, kita nahimong mga saksi sa Iyang balaan nga ngalan. Tinuod gayud, ingon nga napamatud-an kanato diha sa pakig-away ug ingon nga nasiguro ang kasensiro ug kaisug, ang Ginoo sa kaulahian miingon kanato—mga sakop sa balay ni Israel—“Kamo mao ang akong mga saksi” (Isaias 43:10). Atong pangutan-on ang atong kaugalingon: Tinuod pa ba kini gihapon sa atong panahon karon?

Ang Atong Kasamtangang Gubat

Usa ka panagsumpaki sa mga hunahuna, kasingkasing, ug mga kalag sa mga anak sa atong Amahan nagdilaab pa gihapon karon agi’g pagpaabut sa Ikaduhang Paganhi ni Jesukristo. Samtang daghan sa kalibutan sinsero nga nakuryuso mahitungod

sa mga pagtulun-an sa Simbahan, usa ka nagkalapad nga bal-ang tali sa dautan ug sa matarung ang mibulag sa usa ka kalibutan sa moral gikan sa paspas nga pagkunhod sa kamatuoran sa gipahiuli nga ebanghelyo. Kon ang dili hingpit apan naningkamot nga mga Santos kinsa nangita sa kamatuoran giakusahan nga nagsunod sa kangitngit, kon ang matam-is nilang katuyoan ug buhat ipahayag nga mapait (tan-awa sa Isaias 5:20), ikahibulong ba nga ang mabiybiayong mga tudlo magpunting ngadto sa gipahiuli nga Simbahan sa Ginoo ug sa Iyang matinud-anon nga mga sulugoon? (Tan-awa sa 1 Nephi 8:27).

Si Presidente Thomas S. Monson mitudlo: “Nagpuyo kita sa panahon diin gilibutan kita sa hilabihan nga may katuyoan sa pagdani kanato ngadto sa mga agianan nga magdala sa atong kalaglagan. Aron malikayan ang ingon nga mga agianan gikinahanglan ang determinasyon ug kaisug.”

Ang palabay, walay pasalig nga pagkamiyembro dili igo niining kagubot sa ulahing mga adlaw! Si President Monson mipadayon: “Sa atong pagpakabuhi matag adlaw, dili kapugnaan nga ang atong pagtuo hagiton. . . . Aduna ba kitay moral nga kaisug sa pagbarug nga lig-on alang sa atong mga gituohan, bisan kon ang pagbuhat sa ingon nagkinahanglan nga magbarug kita nga mag-inusara?”¹

Bisan pa sa permanente nga kasaba sa palibut nga naggikan sa dako ug lapad nga gambalay (tan-awa sa 1 Nephi 8:26–27), determinado ba kita sa paglakaw nga maka-nunayon subay sa dalan nga talagsa rang giagian?² Andam ba kita ug makahimo sa pag-apil sa matinahuron nga mga diskusyon uban sa mga tawo kinsa adunay matinuoran nga mga pangutana? Nga dili kinahanglang mosangpot sa panagbingkil, makahimo ug andam ba kitang mohatag og katin-awan ug depensahan ang mga pagtulun-an sa gipahiuli nga Simbahan ni Jesukristo?

Nagtambag kanato nga mosupak nga dili masuk-anon, si Elder Dallin H. Oaks sa Korum sa napulog duha Ka mga apostoles mitudlo, “Bisan sa atong tinguhang magmaaghup . . . , kinahanglang dili nato ikumpromiso o mansahan ang atong panaad sa mga kamatuoran nga atong nasabtan.”³

Magmaisugon

Atong hunahunaon og maayo ang imbitasyon ni Presidente Monson: “Sa higayon nga kita duna nay pagpamatuod, atong responsibilidad nga mopakigbahin nianang pagpamatuod ngadto sa uban. . . . “Hinaut nga magmaisugon kita ug andam sa pagbarug sa unsay atong gituohan, ug kon kinahanglan kitang magbarug nga mag-inusara diha sa proseso, hinaut nga maisugon nato kanang buhaton, gilig-on sa kahibalo nga sa pagkatinuod wala kita mag-inusara kon magbarug uban sa atong Amahan sa Langit.”⁴

Ang pagkamiyembro lang dili makapahimo dayon sa tawo nga usa ka maisugon nga saksi kang Kristo ug sa Iyang gipahiuli nga Simbahan. Ang Ginoo mitudlo kanato sa pagpasanag sa atong kahayag pinaagi sa pagsunod sa ebanghelyo, bisan pa niana ang pipila ka mga miyembro naghupot sa ilang pagkamiyembro sa sekreto pinaagi sa pagbutang sa ilang kahayag ilawom sa gantangan. Ang uban motubag og panagsa sa mga pangutana sa ebanghelyo apan nagduha-duha sa pagpamatuod ug sa pagdapit. Apan ang uban tinuod gayud nga nangita og mga oportunidad sa pagpakigbahin sa ebanghelyo ug andam nga mobuhat sa ingon. Pipila man kanato ang aktibo, maisugon *tigpanalipod* sa hugot nga pagtuo?

Aron mahuptan ug madaug pag-usab ang gubat sa mga pulong sa panahon karon, ang Ginoo nagkinahanglan og tawo nga andam ug mapaubsanon apan lig-on nga manalipod ni Kristo, Iyang buhing mga pagpadayag, ni Propeta Joseph Smith, sa Basahon ni Mormon, ug sa mga sumbanan sa Simbahan. Nagkinahanglan Siya og tawo nga “andam kanunay sa pagtubag kang bisan kinsa nga mangutana . . . sa hinungdan sa paglaum nga anaa kaninyo” (1 Pedro 3:15). Nagkinahanglan Siya og panon sa tinuod nga mga Santos sa Ulahing mga Adlaw nga andam, diha sa usa ka diwa sa kaaghup ug gugma, sa pagpamatuod sa kamatuoran kon ang bisan unsang aspeto sa gipahiuli nga ebanghelyo gihagit!

Ang Ehemplo ni Kapitan Moroni

Kon gibati ninyo nga dili sarang isip usa ka maisug nga tigpanalipod sa kamatuoran sa atong panahon, wala kamo mag-inusara. Kadaghanan kanato gibati og ingon nianang paagi. Apan adunay mga yanong mga butang nga atong mahimo aron makabaton og abilidad ug kamasaligon.

Sa Basahon ni Mormon, atong makat-unan nga si Kapitan Moroni “[mi]landam sa mga hunahuna sa mga katawhan nga magmatinud-anon ngadto sa Ginoo nga ilang Dios” (Alma 48:7). Nakaamgo siya nga ang unang linya sa panalipod usa ka kinabuhi nga natukod sa pundasyon sa personal nga kamasulundon. Dugang pa, siya “mitukod og mga gagmay nga kota, . . . mibutang og mga bungdo sa yuta . . . , ug usab mitukod og mga paril nga mga bato aron moliyok kanila sa palibut” (bersikulo 8). Dili lamang siya

mikuha og pipila ka klaro nga mapanalipdanon angay nga buhaton, apan siya usab maayo kaayong nakapalig-on sa “ilang mahuyang nga mga kota” (bersikulo 9). Ang iyang mapanagan-on nga estratehiya malampuson kaayo nga ang iyang mga kaaway “nahibulong sa hilabihan” (Alma 49:5) ug dili makahimo sa ilang dautan nga mga laraw.

Mahimong makapangutana mo, “Aduna bay tawo nga sama nako ka huyang nga mahimong maisug nga tigpanalipod ni Kristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo?” Ang inyong gituohan nga kahuyang mahimong mapalig-on kon inyong dawaton kanang tanan nga pasiunang gipangayo sa Ginoo nga mao ang “[inyong] mga kasingkasing ug usa ka andam nga hunahuna” (D&P 64:34). Gigasahan og maisugon nga espiritu, ang “ordinaryo” nga mga tawo sa kalibutan mao ang iyang paborito nga mga bag-ong gitawag nga mga miyembro. Hinumdumi nga sa “gagmay kaayo nga mga paagi,” Siya mahimuot nga “molibog sa maalamon” (tan-awa sa Alma 37:6, 7). Kon andam kamo sa pagpakigbahin ug sa pagpanalipud sa gipahiuli nga ebanghelyo ug sa mga lider sa simbahan ug mga doktrina, mahimo ninyong ikonsiderar ang mosunod nga mga sugyot.

1. Sayri kon si kinsa ug unsa ang panalipdan. Ang lig-on nga estratehiya sa pagpanalipod mao ang pundasyon sa lig-on nga opensiba. Samtang kamo *dili* epektibong manalipod nianang butang nga wala o gamay ra ang inyong nahibaloan, kamo *dili* makapanalipod niini kon kamo walay pagpakabana. Sama sa usa ka sinuholan nga magbalantay, kinsa gisuholan aron sa pag-atiman sa karnero, mosibug o mopahawa sa unang timailhan sa problema, mao nga kamo dili makapugong og dugay sa inyong depensa hangtud nga makaangkon kamo og espiritwal nga kalig-on nga ang inyong kawsa mao ang angay ug tinuod. Sa pagsaksi ug pagpanalipod kang Kristo ug sa Iyang Simbahan, kinahanglan nakahibalo

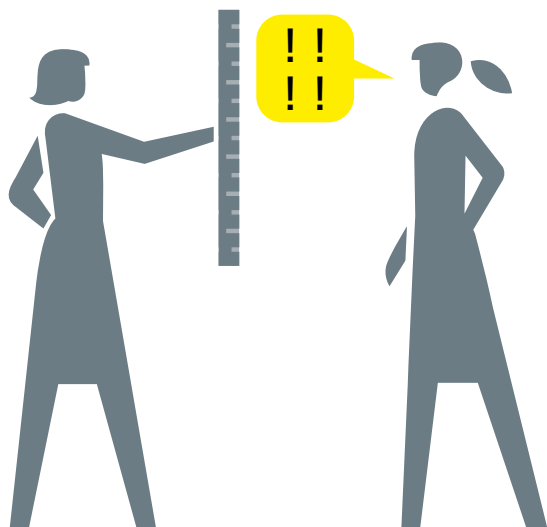

kamo nga Siya buhi ug nga kini mao ang Iyang gipahiuli nga Simbahan!

Kadtong makaila *ug* nagsunod sa ebanghelyo mapuno sa salabutan ug usa ka nagdilaab nga kalig-on gikan sa katakus ug personal nga kasinatian. Sila ang mas andam sa pagsaksi sa kamatuoran kay sa niadtong nakahatag og pagtagad lamang kon unsaon sa paghatag sa mga tubag.

2. Timbang-timbanga ang kalig-on sa inyong mga kota. Sunda ang Ehemplo ni Kapitan Moroni. Matinuoron nga motimbang-timbang sa kalig-on ug kahuyang sa imong pagsabut sa ebanghelyo. Inyo bang gipakita ang maayong ehemplo pinaagi sa pagsunod sa usa ka Kristohanon nga kinabuhi? Inyo bang nakaplagan ang mga tubag sa mga pangutana pinaagi sa pagsiksik sa mga kasulatan? Kompportable ba kamo sa paghatag sa inyong pagpamatuod? Makatubag ba kamo sa mga pangutana kalabut sa mga doktrina ug mga pagtulun-an sa Simbahan, bisan og ang pipila nga mas lisud ipasabut, pinaagi sa paggamit sa mga kasulatan? Andam ba kamo sa pag-ingon, “wala ko masayud, apan akong sutaon”, o tudloan ang tawo sa dapit asa sila makakaplag sa mga tubag? Makatabang kaha ang pagkugi sa pagtuon aron kamo makaangkon og kamasaligon ug kaisug nga inyong gitinguha?⁵

3. Lig-una ang inyong mga kota. Uban sa usa ka pag-assess sa inyong mga “kota” sa doktrina sa dili pa ninyo, sugdan ang pagtutok, sa taas og tagal nga pagtuon sa tumong sa paghimo sa huyang nga mga butang nga mahimong lig-on nganha kaninyo (tan-awa sa Ether 12:27). Tubaga ang pangamuyo ni Moises, “Hinaut unta nga ang tibuok nga katawhan sa Ginoo mga manalagna, nga igabutang sa Ginoo ang iyang Espiritu sa ibabaw nila!” (Numeros 11:29). Ipadayon ang pagpangayo sa Ginoo diha sa pag-ampo nga sa matag ginagmayng paningkamot nga inyong gihimo sa matag adlaw, Siya mohatag og abunda nga espirituhanon nga panalipod diha kaninyo.

Mainampoong balik-balikon ang pagbasa sa kasulatan. Dili basta lang mobasa sa mga pamilyar nga mga istorya. Pagbusog diha niini. Ikonsiderar ang padayon nga pagtuon sa doktrina nga mga sulat ug ipadayon ang pagdugang niini. Alang sa matag hilisgutan, ikonsiderar ang pag-ila ug dayon pagmemorya sa han-ay nga paagi ang pipila sa mga kasulatan aron makatabang kini sa kaugalingong huna-huna ug mga pagtudlo. Samtang si Elder Richard G. Scott (1928–2015) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mitudlo, “kon ang mga kasulatan gigamit sa ingon nga ang Ginoo misugo sa pagrekord niini, kini adunay natural nga gahum nga dili masulti kon usbon sa pagkasulti.”⁶

Ikonsiderar ang pagmemorya og pipila ka mga kinutlo sa mga propeta ug apostoles. Ang Espiritu Santo sa kasa-garan ang “magatudlo . . . magapahinumdum” kadto lang nga inyong unang gibutang diha (tan-awa sa Juan 14:26). Ang tinuod nga doktrinal nga kahibalo nga nakasentro kang Kristo inubanan sa “ang espada sa [Iyang] Espiritu” (D&P 27:18) mao ang labing dakong pagpalig-on ug hinagiban sa opensiba nga inyong gipang-iya.

4. Bansaya! Ang full-time nga misyonaryo sa Simbahan giawhag sa pag-role play sa mga sitwasyon diin sila mismo ang makakaplag sa ilang kaugalingon. Tungod kay kamo mahimong hangyoon nga panalipdan ang Simbahan o sa pagpasabut sa doktrina niini sa labing wala damha nga mga panahon o mga dapit, ikonsiderar ang pagsunod sa ehemplo sa mga misyonaryo sa pag-andam sa imong kaugalingon *sa espirituhanon nga paagi* sa dili pa ang *natural* nga panag-istoryahanay (tan-awa sa Moises 3:5, 7). I-role-play sa dili pa kamo mahimutang sa mga sirkumstan-ya diin kamo nagtudlo o nanalipod sa sumbanan sa ebanghelyo. Kon mag-inusara o uban sa pamilya o mga higala, pangutana og hinimo himo nga mga pangutana ug dayon tubaga sila! Samtang kamo mahimong mas andam, kamo “nag-anam sa pagkalig-on” sa inyong pagsalig isip usa ka saksi ni Kristo (tan-awa sa Helaman 3:35). Sugdi uban sa mubo ug yano nga mga tubag. Kini mahimong igo kaa-yo sa kadaghanan sa mga sitwasyon. Apan mahimo usab ninyong mas mapalig-on ang inyong mga depensa pinaagi sa pagtuon sa may kalabutan nga mga kasulatan ug sa pag-konektar sa nagkalain-laing mga doktrina.

5. Pangita og mga oportunidad. Ingon nga naan-dam ang inyong kaugalingon, pag-ampo alang sa mga oportunidad sa mapaubsanon apan masaligon nga ipa-kigbahin ug, kon gikinahanglan, pagpanalipod sa ebanghelyo. Hinumdumi, ang “*pagkawala* sa kadasig dili ang pagkawala sa kahusto apan ang pagkawala sa kaisug.”⁷ Pag-ampo nga inyong higugmaon ang mga anak sa Langit-nong Amahan miyembro o dili miyembro sa Simbahan nga mopakigbahin sa husto ug mopanalipud sa mga sumbanan sa ebanghelyo. Pag-ampo nga kamo dili gayud makasinati nga mobaliwala o modawat sa mga doktrina

nga makapalibog, apan uban sa hugot nga pagtuo maningkamot sa pagbuntog niini.

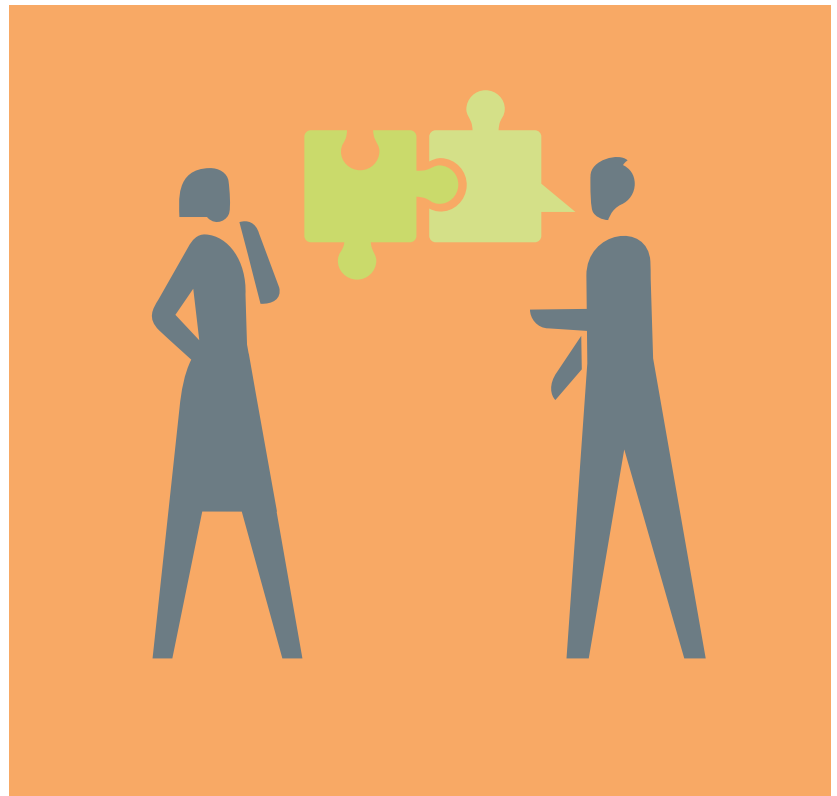
Hinumdumi nga bisan ang usa ka bata mahimong usa ka tigpanalipod ni Kristo diha sa lugar nga dulaanan pinaagi sa paghatag og yano nga pagpamatuod; dili kinahanglan nga mahimo kamong eskolar sa ebanghelyo aron makasaksi sa kamatuoran; dili kinahanglan nga anaa ninyo ang tanang tubag; nga OK ra nga mosulti usahay nga, “wala ko kahibalo” o “kini nga mga misteryo wala pa hingpit ipahibalo ngari kanako; busa ako magpugong” (Alma 37:11). Ang dili “maulaw sa ebanghelyo ni Jesukristo” (Mga Taga-Roma 1:16) labaw pa kay sa yanong pagbaliwala o antuson ang pagtuis sa kamatuoran ug mga bakak; nagpasabut kini sa pagkahibalo ug pagpanalipod sa mga doktrina! Busa, kon kita magpabiling magpakahilum, himoa kini dili tungod sa kahadlok apan tungod kay nagsunod kita sa pag-aghat (tan-awa, pananglit, Alma 30:29).

Mobarug isip usa ka Aktibo nga Saksi

Samtang kamo nagpadayon sa pagpanalipod sa ebanghelyo ni Jesukristo, “hugot nga pagtuo, paglaum, gugma nga putli ug pagmahal, uban ang bug-os nga tinguha ngadto sa himaya sa Dios, nakahimo [kaninyo] nga takus alang sa buhat” (D&P 4:5). Atong hinumduman nga si Kristo maaghap apan dili gayud huyang—nga Siya midapit apan usab mibadlong, ug nga Siya usab miingon nga “Siya nga may espiritu sa panagbingkil dili gikan kanako” (3 Nephi 11:29).

Samtang ang dautan nga kalibutan nagpadayon sa paglapas sa moral ug doktrinal nga mga sumbanan sa Dios, si Kristo nag-agad sa bisan sa labing ubos sa mga Santos nga mahimong buhi nga mga saksi sa Iyang ngalan.

Si Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) mipahinumdom kanato nga “dili igo ang pagkamatarung. Kinahanglang kamo nga motampo og kaayohan alang sa usa ka butang. Kinahanglan kamo mohatag sa kaayohan sa kalibutan. Ang kalibutan kinahanglan gayud nga mahimong mas maayong dapit tungod sa inyong presensya. . . . Niining kalibutan nga nalukop sa mga problema, makanunayon nga nahulga sa mangitngit ug dautan nga mga hagit, ug

kamo kinahanglan mopatigbabaw sa ordinario nga mga buhat, dili *mobaliwala*. Mahimo kamong moapil ug motingog uban sa kusog nga tingog alang nianang matarung.”⁸

Kon kamo magtinguha nga mahimong usa ka saksi sa gipahiuli nga ebanghelyo, apil sa pundok sa ulahing mga adlaw nga mga kasundalohan sa mga saksi pinaagi sa pagpasanag sa inyong kahayag! Unta ang inyong pagsunod sa ebanghelyo ug inyong pagpanalipod nianang sama nga ebanghelyo mahimong usa ka pagpakita sa inyong halawom nga pagkakabig ngadto kang Jesukristo. ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Thomas S. Monson, “Magmaisugon sa Pagbarug nga Mag-inusara,” *Liahona*, Nob. 2011, 67.
2. Tan-awa sa “The Road Not Taken,” *The Poetry of Robert Frost*, ed. Edward Connery Lathem (1969), 105.
3. Gikan sa “Paghigugma sa Uban ug Pagpakabuhi nga may mga Panaglahi,” *Liahona*, Nob. 2014, 26.
4. Thomas S. Monson, “Magmaisugon sa Pagbarug nga Mag-inusara,” 67.
5. The Gospel Topics essays topics.lds.org makatabang ilabi na sa pagtubag sa mga pangutana mahitungod sa kasaysayan ug doktrina sa Simbahan.
6. Richard G. Scott, “He Lives,” *Liahona*, Nob. 1999, 88.
7. Neal A. Maxwell, “Notwithstanding My Weakness,” *Ensign*, Nob. 1976, 14.
8. Gordon B. Hinckley, “Stand Up for Truth” (Brigham Young University devotional, Sept. 17, 1996), 2; emphasis gidugang.

Sugdi uban sa mubo ug yano nga mga tubag. Kini mahimong igo kaayo sa kadaghanan sa mga sitwasyon. Apan mahimo usab ninyong mas mapalig-on ang inyong mga depensa pinaagi sa pagtuon sa may kalabutan nga mga kasulatan ug sa pag-konektar sa nagkalain-lain nga doktrina.

MGA PAGHULAGWAY SA LITRATO PINAAGI NI DAVID STOKER, POSING SA MGA MODEL

Naluwas

HUMAN SA PAGPAKAMATAY SA AKONG ANAK

*Human nagpakamatay ang akong anak
nga babaye, wala koy mga sakop sa
pamilya nga mitabang kanako agi
niini nga pagsulay—gawas sa
akong pamilya sa ward.*

Ni Le Etta Thorpe

Ang usa nako ka higala bag-o lang nangutana nako nga nakapakurat nako. Sa tanang mga pangutana nga magpabilin human nga usa ka minahal sa kinabuhi nagpakamatay, usa lang gayud ang naa sa iyang hunahuna. Ang iyang pangutana mao kini, “Giunsa sa Simbahan pagtabang kanimo human naghikog ang imong 15 anyos nga anak nga babaye?”

Ang akong unang nahunahunaan mao kini, “Wala. Mipalayo ko sa tanan, nag-inusara sa akong panimalay, ug nag-antus sa tumang kamingaw.”

Apan human sa pipila ka adlaw sa pagpamalandong, nakaamgo ko nga sayop kaayo ko sa akong gihunahuna. Wala koy pagduda nga ang dili katuohan nga kalisang nga akong nasinati nakadaut sa akong panglantaw.

Didto sa ospital kon asa nila gidala ang akong anak nga si Natalie (kinsa patay na), naa ko sa kahimtang sa kakurat. Namuypoy gyud akong tibuok lawas ug nablangko ang akong hunahuna. Ang mga butang nangahitabo libut kanako nga akong makita apan wala koy gibati: mga pulis nangutana, mga higala nanghilak, mga kawani sa ospital nagpahibalo nako sa sitwasyon sa akong anak. Naglibug gyud ko apan klaro kaayo.

Nakahinumdom ko nga nakakita sa akong kanhi bishop ug sa iyang asawa. Usa nako ka kauban sa trabaho ang mitawag kanila. Ang akong anak, si Natalie, ug ako mibahin gikan sa ilang ward pipila lang ka bulan ang milabay. Ang akong bishop ug ang iyang asawa pinalangga namong mga higala.

Ang asawa sa bishop, nga ginganlan usab og Natalie, mii-
ngon nga mopuyo ko uban kanila. Ang sunod nga butang

nga akong nahibaloan, anaa na ko sa ilang sakyanan nga nagsakay balik ngadto sa akong gipuy-an kaniadto. Wala na ko makabantay

sa paglabay sa oras, apan nasayud ko nga hapit

na ang mosunod nga adlaw dihang nakadawat ko og panalangin sa priesthood gikan sa bishop ug usa ka higala.

Nasayud ko nga gipahibalo ko nila ug giapil sa tanang kasabutan sa lubong, apan wala ko masayud sa unsay nangahitabo. Mag-ilis ko kon ingnon ko nga mag-ilis na. Mosakay ko sa sakyanan kon ingnon ko nga moadto kami og usa ka lugar. Gibati nako nga sama sa usa ka robot nga magsunod og yano nga mga sugo. Mao ra kadto ang tanan akong mahimo. Makatingala, wala pa ko kapaagas og luha.

Ang haya sa akong anak nga babaye nindot. Dihay daghang katawa inubanan og mga luha, ug ang Espiritu anaa gayud. Ang akong kamagulangang anak nga babaye, si Victoria, mibalik sa Utah gikan sa laing estado. Misulat siya og kanta ug gikanta kini diha sa haya.

Wala gyud ko duola bahin sa mga galastuhan sa lubong gawas lang sa pagpahibalo nga gibayaran na kini. Sulod sa pipila ka semana ang lubong hingpit na nga nabayaran pinaagi sa mga donasyon gikan sa mga miyembro sa Simbahan.

Nianang panahona, nagpuyo gihapon ko uban sa pamilya sa akong kanhi bishop. Ang mga miyembro gikan sa akong ward kaniadto nangita og bag-ong dapit nga akong kapuy-an. Usa ka nindot nga basement apartment ang magamit, ug ang sunod nga butang nga akong nasayran, nagpirma na ko para moabang. Wala kini mahitabo nga ako ra. Usa kini ka buhat sa pundok sa mga miyembro sa Simbahan, lakip na sa

akong minahal nga higala nga si Natalie, ang asawa sa bishop.

Ang mga miyembro sa ward mitabang sa pagbalhin sa akong personal nga mga gamit ug mipahimutang nako ug sa akong laing anak nga babaye. Ang unang duha ka bulan nga abangan nabayaran na daan—usab, pinaagi sa mga donasyon sa mga miyembro sa Simbahan. Wala pa gihapon koy nasabtan nianang panahona, ug nablanko lang gihapon ko, apan nagsugod na ko sa pagbati og balik.

Mga usa ka bulan human sa kamatayon sa akong anak, ang pagkaamgo ug kabug-at sa unsay nahitabo mihinay-hinay na pagsantup sa akong hunahuna. Mora kini og bug-at, baga nga itum nga aso nga mitumaw pirmero, nga gisundan og kinatibuk-ang bul-og hangtud nga mibati ko nga gilibutan sa hilabihan nga kangitngit. Ang kagul-anan nga sakit pa dili makapabantay nimo sa unsay nangahitabo.

Si Natalie namatay sa Adlaw sa Pagpasalamat [Thanksgiving Day]. Karon Pasko na. Ang kapaskuhan mipasamut lamang sa kasakit sa pagkawala sa akong anak. Wala koy hunong sa paghilak sulod sa mga adlaw, ug ang pagantus nagpadayon nianang panahona. Ang mga minuto nga nanglabay sama sa mga oras. Ang mga oras nga nanglabay sama sa mga adlaw. Ang mga adlaw nga nanglabay sama sa mga tuig.

Isip usa ka diborsyada, wala koy bana nga makapangita og panginabuhi. Kon duna pa lang, nagluco na unta ko, nanirado sa akong kaugalingon sa usa ka lawak, ug nagpabilin didto. Apan wala ko niana nga abilidad. Kinahanglan ko nga magbaton og kalig-on aron molihok. Kinahanglan ko nga makakita og trabaho. Nagtrabaho ko sa dihang nahitabo ang Adlaw sa Pagpasalamat, apan hinoon diha

sa tanang kasamok, nakalimot ko sa akong trabaho. Pwede unta kong mobalik og trabaho didto, apan ang akong Natalie ganahan nga naa didto, ug ang paghunahuna sa pagbalik nga wala siya dili maagwanta.

Sa unang semana sa Enero, aduna na koy trabaho nga ubos og sweldo. Naningkamot ko nga molihok ingon og normal ra ko. Nagpadayon ang akong lawas, apan akong gibati nga mora og namatay ang akong kalag. Walay usa nga nasayud nga buhi tuod ko apan haw-ang ang akong gibati. Atol lamang sa biyahe padulong ug gikan sa trabaho nga makapagawas ko sa akong gibati nga kaguol.

Misugod ko sa pag-adto sa akong bag-o nga ward sa hinay-hinay. Nakahibalo gyud ko nga kon dunay mangutana nako kon kumusta na ko, mahugno gyud ko. Ganahan kaayo kong moadto sa simbahan, apan dili ko gustong makigsulti ni bisan kinsa, ilabi na sa pagtutok. Nangandoy ko sa tibuok nakong kasingkasing nga dili lang unta ko makita. Labaw sa tanan, gusto lang kong mawagtang kining hilabihan nga kasakit sa akong dughan!

Wala koy ideya unsay gihunahuna sa mga sister sa Relief Society bahin nako, ug nianang panahona wala kaayo ko magpakabana. Busy kaayo ko nga naningkamot nga makaginhawa! Sigurado ko nga nakahatag ko og impresyon nga gusto kong mag-inusara, kay walay usa kanila nga misamok kanako. Sila, hinoon, usahay mohatag nako og usa ka mainit nga pahiyum nga nakahupay nako og gamay—igo lang nga makapugong nako nga modagan paingon sa pinakaduol nga gawasanan, nga maoy kanunay nakong nahunahunaan.

Ang panahon usa ka tigtambal. Dili kini makapapas sa mga panghitabo, apan nagtugot kini nga hinay-hinayng mapilot ang mga samad.

Kanang makalilisang nga Adlaw sa Pagpasalamat nahitabo niadtong 2011, ug milungtad og pipila ka tuig una ko nakaamgo kon giunsa gyud ko pagtabang sa akong mga kaigsoonan sa Simbahan. Akong gibati nga gipas-an ko gikan sa natad sa panggubatan human kritikal nga nasamdan. Gitambalan ko aron mahimsog og balik ug giatiman hangtud makabarug ko nga ako ra.

Dili maihap nga mga panalangin ang miabut nako, sa lain-laing mga paagi. Ang akong pagpamatuod milambo sa hilabihan. Nasayud na ko karon kon unsay bati-on nga sapwangan sa mahigugmaong mga bukton sa atong Manluluwas.

Mao nga sa pagtubag sa pangutana sa akong higala, “Giunsa sa Simbahan pagtabang kanimo agi niini nga pagsulay?” Ako moingon, “Wala sila motabang kanako. Sila miluwas kanako.” ■

Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

Si Natalie usa ka tinubdan sa hingpit nga kalipay ug katawa sa akong kinabuhi. Mapasalamaton ko sa suporta sa akong mga higala ug mga miyembro sa ward samtang nagbangutan ko sa iyang kamatayon.

SA WALA: PAGHULAGWAY SA LITRATO PINAAGI NI DAVID STOKER, POSING SA MGA MODEL

Sa Unsang Paagi nga ang mga Nahabilin Mamaayo

Pinaagi sa LDS Family Services

Kon ang usa ka tawo mopili nga tapuson ang ilang kasakit pinaagi sa paghikog, usa ka komplikado ug hilabihan ka sakit nga proseso magsugod alang sa mga minahal nga gibiyaan (kasagaran gi-refer nga mga nahabilin). Ang pagbati og kalibug, pagkasad-an, biniyaan, pagsalikway, ug kasuko magkadako. Ang wala matubag nga mga pangutana nga Ngano? Unsay wala nako mabantayi? Nganong wala ko makadawat og pag-aghat? Sa unsang paagi kini makaapekto sa mahangturong ganti? ubp., maoy hinungdan sa hilabihang kagubot ingon man usab sa mga hunahuna nga tingali sila ang responsable sa kamatayon sa ilang minahal.

Dunay kalagmitan nga ang mga nahabilin mopalayo sa uban diha sa kaulaw tungod sa kahadlok nga basulon, hukman, ug pakaulawan. Ang mga nahabilin mahimong mobati usab og mga reaksyon nga may kalabutan sa trauma, ilabi na sa tawo kinsa nakadiskubre sa lawas. Ang mga nahabilin mahimo ganing makabaton mismo og mga hunahuna nga maghikog diha sa ilang pagbangutan.

Bisan pa man sa ingon ka lawom nga kasakit ug kaguol, ang atong Manluluwas “nakatugkad sa tanan nga mga butang” (tan-awa sa D&P 88:6; 122:8) “nga siya mahimo nga masayud sumala sa unod unsaon pagtabang ang iyang mga katawhan sumala sa ilang mga kahuyang” (Alma 7:12) nga “aron . . . makakaplag kitag grasya nga makatabang kanato sa panahon sa pagpanginahanglan” (Mga Hebreohanon 4:16).

Ngadto niadtong kinsa nagsubo:

- Ayaw basula ang uban, ilabi na ang inyong kaugalingon.
- Atimana ang inyong kaugalingon sa espirituhanong paagi: Salig sa gasa sa kabubut-on, tuguting mahitabo ang wala masayring mga butang (tan-awa sa 1 Nephi 9:6), ug salig sa gahum sa Ginoo sa pag-ayo ug sa paghatag og kalinaw (tan-awa sa Mga Taga-Filipos 4:7).
- Atimana ang inyong kaugalingon sa pisikal nga paagi:

Imintinar ang buluhaton kalabut sa maayong pagkaon, pahulay, ug ehersisyo.

- Pangayo og suporta gikan niadtong inyong gisaligan (pamilya, mga higala, bishop), ug tuguti ang uban sa pagtabang nimo agi niini nga krisis.
- Apil sa mga kalihokan nga may kalabutan sa kahimsog nga makalinga.
- Pakigsulti sa usa ka propesyonal nga magtatambag ug/o tambong og grupo nga nagsuportahay sa dunay problema bahin sa paghikog.
- Pagpailub diha sa inyong proseso sa pagkaayo.

Sa mga nag-atiman sa usa ka tawo kinsa nagsubo:

- Magmaloloy-on ug dili mobasol o mohukom. Sabta kon giunsa “sa Ginoo . . . [p]agpahiangay sa iyang mga kalooy” (D&P 46:15).
- Tabang ug pangutan-a ang mga nahabilin kon sa unsang paagi kamo makatabang bisan sa yano nga mga buluhaton, o kuyugi sila sa mga kalihokan.
- Pagmapailubon, maminaw, ug modawat sa mga pagbati nga ilang ipakigbahin sa kaugalingon nilang paagi.
- Likayi ang pagsulti og taphaw ug sayop nga mga pasalig sama sa “Mamaayo ra kini,” “Mas grabe pa unta kini,” “Nasayud ko sa imong gibati,” “Nakasabut ko,” “Kabubut-on kini sa Dios,” “Ang panahon moayo sa tanang mga samad,” ug uban pa.
- Ayaw sulayi sa pagtubag ang ilang mga pangutana nga walay tubag.
- Ayaw itandi ang ilang kaguol sa inyong kaguol bisan kon kini may kalabutan sa paghikog.
- Makig-istorya kanila mahitungod sa ilang minahal sa kinabuhi sa susamang mga paagi nga inyong buhaton sa usa ka tawo kinsa namatay sa laing paagi.
- Ipaniguro sa apektado nga mga bata nga dili sila maoy hinungdan.
- Magtanyag nga motabang kanila sa pagpangita og dugang nga mga kapanguhaan alang sa ilang pagbangutan (pagtambag, nagsuportahay nga mga grupo, ubp.). ■

Sila si Cayo Sopi ug Anthony Linat managhigala na sukad pa sa pagkabata. Si Cayo, usa ka miyembro sa Simbahan, kanunayng naglaum nga magpamiyembro si Anthony.

LESLIE NILSSON, PHOTOGRAPHER

Cayo ug Anthony

Paris, France

Anthony:

Akong nakita nga lahi si Cayo sa akong ubang mga higala. Kitang tanan makahimo og dili maayong mga butang samtang nagdako, apan si Cayo nakatabang nako sa pagpili sa maayo nga dalan.

Gikan sa edad nga 8 ngadto sa edad nga 18, naghunahuna ko og kadaghan bahin sa pagpabunyag. Apan milungtad og dugay tungod kay duna pa koy daghang butang nga kinahanglan nakong usbon sa akong kinabuhi, bisan og naning-kamot ko nga magpuyo sa malarung nga mga baruganan.

Cayo:

Mikabat og dugay gyung panahon, sobra sa 10 ka tuig, apan sa katapusan nabunyagan ra siya.

Mituo ko nga ang Ginoo naghimo sa tanan kutob sa iyang mahimo aron kita magbag-o sa tinuoray, sa matinuoron, ug sa matinud-anong paagi. Ang pagkahimong Santos sa Ulahing mga Adlaw ug disipulo ni Kristo dili lang usa ka butang sa pagdesisyon nga mosunod sa piho nga gituohan; kini mao ang pagpakita og dakong kausaban sa atong kaugalingon. Akong nakita kana nga kausaban diha ni Anthony.

Tan-awa ang dugang bahin sa istorya nila ni Cayo ug Anthony sa lds.org/go/91738.

Pagkat-on pa og dugang mahitungod sa pagpakigbahin sa ebanghelyo gikan ni Elder Dallin H. Oaks sa lds.org/go/91739.

Sa dihang ang among masuso nagsugod na sa pagginhawa sa iyang kaugalingon, ingon og nagsulti siya nga, “Ma, mabaskog ra ko ug mohimo sa akong bahin.”

NAGTAN-AW SA AMONG MASUSO NGA MIBIYA NIINI NGA KINABUHI

Human sa unang ultrasound, ang doktor misulti kanamo nga dunay kahigayunan nga ang among bag-ong masuso adunay Down syndrome. Ang akong bana ug ako wala magdahum nga makadungog niini, ug ang akong panglantaw sa umaabut nausab diha-diha dayon.

Sa akong pagmabdos, napuno ko sa mga pangutana ug kabalaka mahitungod sa unsay mapaabut. Apan nag-andam kami pag-ayo sa pag-abut sa among anak. Sa dihang sa katapusan miabut ang adlaw, akong gibati sa akong kasingkasing nga usa ka maanindot ug espesyal nga butang hapit na matawo.

Ginganlan namo ang among masuso nga batang lalaki nga Santiago, ug wala madugay human sa iyang pagkahimugso nahibaloan namo nga gawas sa Down syndrome adunay daghang seryoso nga komplikasyon

nga nakaapekto sa iyang kasingkasing, atay ug baga. Diha-diha dayon, ang mga doktor ug mga nurse mitaod sa artificial respirator ug usa ka heart-lung machine. Paglabay sa mga adlaw didto sa ospital, ang akong bana ug ako misugod sa paghisgut kon unsaon namo sa pagpadako si Santiago kauban sa iyang mga igsoon. Diha niana nakaamgo kami nga gikinahanglan namo pag-ayo ang atong Langitnong Amahan.

Ang among gamay nga si “Santi” miarang-arang nga gitangtangan na sa artificial respirator. Sa dihang nagsugod na siya sa pagginhawa sa iyang kaugalingon, ingon og nagsulti siya nga, “Ma, mabaskog ra ko ug mohimo sa akong bahin.” Iyang gipislit ang among mga tudlo sa iyang gamay nga kamot. Kusgan siya, apan ang iyang kasingkasing dili makasugakod. Na-cardiac arrest siya, ug sa wala

madugay, mipauli siya ngadto sa iyang Langitnong Amahan.

Wala ko magdahum nga moagi ko sa butang sama niana. Sa paghulat sa imong anak nga moabut uban sa tumang kadasig, sa paghimo og daghan kaayong mga plano alang kaniya, ug dayon sa pagtan-aw kaniya nga mobiya niini nga kinabuhi mao ang usa sa labing masakit nga butang nga maagian sa usa ka amahan ug inahan.

Ang akong bana ug ako miadto sa templo human sa lubong ni Santiago. Sa dihang misulod mi, gibati namo nga nahupay. Nasayud ko nga sa umaabut ako makaila sa akong masuso ug malingaw kaniya isip iyang inahan. Mapasalamaton ako sa mga templo ug sa mahangturong mga pamilya. Karon anaa ra kanamo nga magpuyo sa paagi nga makauban namo ang among gamay nga Santiago pag-usab. ■
Rocio Alvarado, Santiago, Chile

ANG MANLULUWAS: ANG PERPEKTO NGA DOKTOR

Sip usa ka doktor, kausa duna koy usa ka pasyente nga miduol nako human sa naandan nga pagtesting sa dugo kay wala sa normal ang sukod. Sa mga adlaw tali sa iyang pagtesting ug sa among panag-istoryahanay, mibasa siya sa internet mahitungod sa unsay gipasabut sa mga resulta. Sa dihang nagkita kami, naguol siya ug nabalaka. Nangingkamot ko sa pagpasabut sa mga resulta, apan nabalaka gihapon siya.

“Ayaw og kabalaka kon unsay nahimong sayop,” giingnan nako siya. Ako kanang trabaho! Maong nia ko dinhi. Nagtuon ko pag-ayo aron masayud kon unsa ang buhaton mahitungod niini. Masulbad ra nato kini, ug kon sundon nimo ang akong mga instruksyon, makahibalo ka unsaon nga mamaayo ka pag-usab. Salig kanako ug tuguti ko nga maoy maningkamot unsay buhaton sa medikal nga paagi. Dayon ikaw maka-focus sa imong tanang mga kusog nga mamaayo.”

Nakatabang kini sa pagpakalma sa iyang mga kahadlok. Nagplano mi

nga maghimo og dugang nga mga pagtesting, ug misaad ko nga maghiusa mi sa pagpaningkamot.

Paglabay sa mga bulan, nakasinati ko og kagubot sa akong kinabuhi. Na-pressure sa trabaho, adunay umaabut nga anak, ug ang umaabut nga pagbalhin nakapabug-at nako. Nakaplagan nako ang akong kaugalingon nga nasagmuyo, nabalaka ug nahadlok.

Kinasingkasing ako nga nag-ampo mahitungod sa akong mga kabalaka, mga sala, ug kasagmuyo. Samtang ako nag-ampo, ang Espiritu mipamatuod sa kaimportante sa Manluluwas sa akong kinabuhi. Ingon og Siya ang nakigsulti nako:

“Ayaw og kabalaka mahitungod sa tanan nga mga butang nga mahitabo. Mao kana ang akong trabaho! Maong nia ko dinhi. Giantus nako ang tanan aron masayud kon unsa ang buhaton mahitungod niini. Pagbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, ug masulbad ra nato kini. Kon sundon nimo ang akong mga instruksyon, mamaayo ka pag-usab. Salig kanako ug tuguti

ko nga modala sa espirituhanong mga palas-anon. Dayon imong ma-focus ang imong tanang mga paningkamot nga mahimong pinakamaayo sa imong kaugalingon.”

Sa pagkaamgo niini, ang akong kabalaka, gibati nga sala, ug kasagmuyo nawala. Ang hugot nga pagtuo diha Kaniya mikuha sa dili mabungahon nga mga pagbati nga mibabag sa akong paglambo. Ako maka-focus sa mga butang nga akong makontrolar. Makasunod ko sa ebanghelyo ug makadangup sa Manluluwas sa akong mga hagit.

Sa samang paagi nga ang usa ka doktor mogiya kanato ngadto sa pagkahingpit sa pisikal, ang Manluluwas, kinsa mao ang perpekto nga Doktor, makakuha sa palas-anon sa kaulaw, kabalaka, pagbati nga sad-an, ug gani mga pagbati sa kahigawad ug kabalaka ug mopakita kanato sa dalan sa espirituhanong paagi nga mamaayo pag-usab. Mao kana ang Iyang trabaho, ug Siya mohimo niini sa hingpit. ■

Matt Lindsey, Hawaii, USA

“Ayaw og kabalaka mahitungod sa tanan nga mga butang nga mahitabo. Mao kana ang akong trabaho! Mao kana nga nia ko dinhi.

AKONG ADIKSYON; ANG TABANG SA MANLULUWAS

Pipila ka tuig ang milabay, ang akong asawa ug ako nag-ungaw na sa pagdiborsyo tungod sa akong problema sa inom. Bisan ang paghilak sa akong mga anak wala makausab kanako. Sa dihang mibisita ang mga misyonaryo sa among balay, wala dangti og dugay ang akong asawa ug mga anak nagpabunyag, apan dili ko modawat sa mga butang sa Dios.

Ang akong adiksyon sa pag-inom ang mikontrolar sa akong kinabuhi. Moadto ko sa mga bar pagkahuman sa trabaho ug kanunayng mopalta sa trabaho tungod kay ako hubog. Kon nakainom ko, mahimo kong agresibo. Kanunay kong makiglalis ug makig-away sa ubang tawo.

Kon mopaingon nako sa trabaho, ang akong mga anak manghilak ug mohangyo nga mokuyog nako aron malikay ko sa pag-inom. Misaad ko nila nga dili ko moinom, apan dili

gayud nako tumanon ang akong mga saad. Gusto lang gyud ko nga magsige og inom.

Sa katapusan, nakaamgo ko nga ako nagkinahanglan og tabang. Sa tabang sa mga misyonaryo, akong gipaningkamotan nga mabuntog ang akong adiksyon. Sa taud-taud nga panahon, dili ko makapugong sa pag-inom sobra sa duha ka higayon sa usa ka simana.

Dayon usa ka adlaw ang mga misyonaryo mipakigbahin og usa ka tudling gikan sa Basahon ni Mormon nga nakapausab sa akong kinabuhi: “Ug kon ang tawo moduol ngari kanako ako mopakita ngadto kani-la sa ilang kahuyang. Ako mohatag ngadto sa mga tawo og kahuyang nga sila mahimo nga magpaubos; ug ang akong grasya igo alang sa tanan nga mga tawo nga magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan,

kay kon sila magpaubos sa ilang mga kaugalingon sa akong atubangan, ug magbaton og hugot nga pagtuo ngari kanako, niana Ako mohimo sa mahuyang nga mga butang nga mahimo nga malig-on ngadto kanila” (Ether 12:27).

Nagkinahanglan ko og tabang sa Manluluwas. Kon wala Siya, dili gayud nako mabuntog ang akong adiksyon. Akong nakita nga kon mas mosalig ko Kaniya, mas makahimo ko nga dili moinom sa taas nga panahon. Human sa pipila ka mga pagbisita sa mga misyonaryo, akong gidawat ang pagdapit nga magpabunyag.

Sukad nianang adlaw, ang akong kinabuhi nausab. Kapin na sa walo ka tuig nga milabay, ug wala nako misulay sa pag-inom bisan usa ka tulo sa ilimnong makahubog. Karon gawas-non na ako, ug kining tanan akong utang kabubut-on ngadto sa Ginoo. ■
Ni Victor Muñoz Walde, Huancayo, Peru

Misaad ko sa sa akong mga anak nga dili na ko moinom, apan dili gayud nako tumanon ang akong mga saad.

Samtang si Mama naningkamot nga makatulog, naaghat ko nga basahan siya sa mga kasulatan.

PISIKAL NGA KAHUPAYAN GIKAN SA MGA KASULATAN

Sa bata pa, na-diagnose ko nga adunay juvenile rheumatoid arthritis. Kanunay kong masakit, ug ang akong mga ginikanan migahin og daghang oras uban kanako sa mga opisina sa doktor. Nabalaka sila sa akong panglawas ug mibati nga wala silay mahimo tungod kay dili sila makaayo kon unsay problema. Wala gayud nako mahatagi og bili kon unsay ilang gibati hangtud miabut nga ako na usab nga turno nga magbantay sa akong inahan nga nakigbisog sa kanser.

Pagtapos sa semana, nagdrayb ko paingon sa balay sa akong Mama sa New Jersey aron makauban siya sa iyang pagpa-chemo. Gusto ko nga makauban kaniya ug aron makapahulay usab ang akong mga igsoon nga lalaki gikan sa pag-atiman kaniya kada adlaw. Gikinahanglan nga dunay tawo nga magmonitor kaniya sa gabii tungod sa iyang pagpatambal. Dunay higdaanan nga gipahiluna

alang kaniya diha sa sala, ug nagplano ko nga matulog sa sofa. Si Mama anaa sa kasakit ug wala koy mahimo. Mibati ko nga walay mahimo ug napungot.

Samtang si Mama naningkamot nga makatulog, naaghat ko nga basahan siya sa mga kasulatan. Gihigugma niya ang mga kasulatan, apan siya luya kaayo nga mogunit o pagbasa niini sa iyang kaugalingon. Sa dihang gipangutana nako siya kon unsay iyang gusto nga akong basahon, miingon siya nga ganahan siya sa basahon ni Alma. Human sa pagbasa sa mga ulohan sa kapitulo, naaghat ko sa pagbasa gikan sa kapitulo 7.

Ang Espiritu milukop sa kwarto samtang nagbasa ko sa mga pulong nga naghulagway sa misyon ni Kristo dinhi sa yuta: “Ug siya magpadayon, mag-antus sa mga sakit ug mga kasakit ug mga pagtintal sa matag

matang; ug kini aron ang pulong matuman nga nag-ingon nga siya modala diha kaniya sa mga sakit ug mga balatian sa iyang mga katawhan.

“Ug siya modala diha kaniya sa kamatayon, nga siya mahimo nga mohubad sa mga higot sa kamatayon diin naghigot sa iyang mga katawhan; ug siya modala diha kaniya sa ilang mga kahuyang, nga ang iyang kasingkasing mahimo nga mapuno uban sa kalooy” (Alma 7:11–12).

Nagpadayon ko sa pagbasa hangtud nga malinawong nahinanok si Mama. Ang mga kasulatan midapit sa Maghuhupay ngadto sa iyang panimalay ug mitabang kaniya nga mahikaturulog. Nakabaton ako og mas dakong pagpamatuod sa gahum sa mga kasulatan ug ni Jesukristo, kinsa andam nga molihok sama sa atong Manluluwas ug sa paghupay kanato sa tanan natong mga kasakit. ■

Ni Inger de Montecinos, Virginia, USA

**Ni Elder
Hugo Montoya**
Sa Seventy

PAGBUNTOG SA KAPELIGRO SA PAGDUHA-DUHA

Atol sa pangalagad sa Manluluwas dinhi sa yuta, gisulayan Siya ni Satanas.

“Ug siya nagpuasa sulod sa kap-atan ka adlaw ug kap-atan ka gabii, ug tapus niini gibati niya ang kagutom.

“Ug ang maninintal miduol ug miingon kaniya, *Kay ikaw Anak man sa Dios*, sugoa kining mga bato nga mahimong mga tinapay” (Mateo 4:2–3; emphasis gidugang).

Ang kaaway mitintal sa Manluluwas pinaagi sa pagsulay nga magduha-duha siya sa Iyang kabalaan. Migamit siya sa kondisyonal nga mga pulong “*Kay ikaw Anak man sa Dios*.”

Apan gamit ang kalig-on nga naggi-kan sa pagkasayud sa mga kasulatan, ang Ginoo misalikway sa pagtintal. “Nahisulat na,” miingon Siya, “Ang tawo mabuhi dili sa tinapay lamang, kondili sa matag pulong nga magagula sa ba-ba sa Dios” (Mateo 4:4).

Kining pagsultihanay tali ni Jesukristo ug ni Satanas naghatag kanato og klaro nga ideya kon unsaon sa yawa pagtintal kanato sa

pagbutang sa makadaut nga mga pagduha-duha diha sa atong kasing-kasing ug hunahuna.

Usa ka Tinago nga Pag-ataki

Sa dapit diin ko nagdako sa Sonora, Mexico, dunay dagko nga mga kahoy nga gitawag og Indian laurel. Hapit kini moabut og 100 ka pye (30 m) ang gitas-on, nga dunay dagkong mga punoan ug maayong pagkadako nga mga sanga ug istraktura sa dahon. Bag-ohay lang daghan niining mga kahoy giataki sa sakit nga gitawag og Texas root rot [pagkadunot sa gamut]. Kon moataki kining fungus, ang mga epekto dili makita sulod sa pipila ka tuig. Hinoon, ang fungus hinay-hinay nga modunot sa mga gamut niadtong maanindot nga mga kahoy, ug magsugod kini sa pagkamatay. Ang mga dahon manglarag ug mangatagak. Dayon ang punoan ug mga sanga molaya, ug ang mga kahoy kinahanglang putlon gayud.

Sama sa fungus nga mosulod niining mga kahoy, ang mga pagduha-duha mahimong molukop sa atong

Bisan ang dagko nga mga kahoy madaut pinaagi sa dili makita nga mga fungus. Sama usab kini sa hugot nga pagtuo—kon atong tugutan ang pagduha-duha nga modako, makadunot kini sa espirituhanong mga gamut hangtud nga matumba kita.

mga hunahuna. Kon tugutan nato kining modako, paglabay sa dugayng panahon makaapekto kini sa atong mga gamut ug modunot sa atong pundasyon sa hugot nga pagtuo hangtud nga kita usab mawagtangan sa atong pagpamatuod.

Ang gitawag nato nga mga higala mahimong mopaila sa pagduha-duha pinaagi sa pagpangutana og

mga pangutana nga makadaut. Ang mga Internet site makahimo og pagduha-duha pinaagi sa pagpresen-
tar og impormasyong layo sa tinuod. Apan ang mga pagduha-duha mas magkakusog ilabi na kon kita mismo, mibati nga biniyaan o nabug-atan, mokwestyon sa mga alantuson nga atong gipas-an. Ang mga reklamo sa kinaiyanhon nga tawo, sama sa

“Nganong ako man, Ginoo?” o “Kon ako Imong sulugoon, nganong Ikaw mitugot . . .,” mahimong ihung-hong sa atong mga dunggan sa amahan sa mga bakak. Siya dunay dautang katu-
yoan: sa pagpahuyang sa atong kasi-
guroan nga kita mga anak sa Dios.

Sa pagbatok sa maong pagduha-
duha, kinahanglan gayud natong hinumduman ang kahingpit sa plano

sa atong Amahan. Imbis maghunahu-
na sa negatibo nga mga pangutana,
kinahanglan kitang mangayo og kalig-
on, sama sa gibuhat ni Joseph Smith:
“Hinumdumi ang imong mga santos
nga nag-antus, O among Dios; ug sa
imong mga sulugoon nga maglipay
diha sa imong ngalan sa kahangturan”
(D&P 121:6). Kita usab kinahanglan
gayud nga mosalig nga ang Ginoo

mopalingkawas kanato (tan-awa sa 1 Mga Taga-Corinto 10:13).

Gitulis nga Gitiunan og Pusil

Nakahinumdom ko og personal nga kasinatian nga nakatabang nako nga makakat-on sa pag-ilis sa pagduha-duha og paglaum. Nagserbisyo ko isip stake president nianang higayuna. Ang akong mga anak gagmay pa. Ang akong asawa ug ako nanag-iya og negosyo sa tortillas, ug nagtrabaho mi og taas nga oras.

Usa niadtong mga gabii, sa dihang ang akong asawa ug ako kinahanglang mohimo og tortillas gikan sa tunga-tungang gabii hangtud sa alas 3:00 sa buntag, tulo ka mga batan-ong lalaki ang miadto sa among tindahan. Ang tulo ubos sa impluwensya sa drugas. Duha kanila nagsul-ob og maskara sa ski ug tag-as nga mga raincoat. Ang ilang hinagiban natago sa ilang mga raincoat. Ila kaming gihulga, gipasulod kami sa tindahan, ug gisirado ang pultahan. Usa ka tawo nga nagbarug nga nagbantay sa gawas, balik-balik nga nagsinggit, “Patya sila! Patya sila!”

Usa sa mga batan-ong lalaki mibutang sa sumbohan sa iyang pusil ngadto sa akong tampihak ug mipugos kanako sa pagpahapa. Ang lain mibutang sa sumbohan sa iyang pusil ngadto sa dughan sa akong asawa. Nag-ampo ko nga ang akong mga anak dili mawad-an og mga ginikanaan, ug ang Ginoo mipanalipod kanamo. Ang mga tulisan sa katapusan mikandado namo sa banyo ug misibat, nagmaneho dala ang akong trak.

Nakaikyas mi ug nangayo og tabang. Miabut ang pulis ug mao usab ang akong igsoong lalaki. Sa dinaliang paagi kutob sa mahimo, gidala namo ang akong asawa ngadto sa balay. Dayon ang akong igsoon ug ako nangita sa akong trak, nga wala magmalampuson. Mibati ko nga subo

kaayo, mipauli ko sa balay sa alas 5:00 sa buntag.

Hain Ang Akong Pamilya?

Sa akong kakurat, ang akong asawa ug mga anak wala didto. Usa ka silingan ang miingon nako nga ang akong kwatro anyos nga anak nga babaye gisakitan og tiyan, ug gidali nila siya pagdala sa ospital. Kay nasa-yud nga nagkinahanglan gyud mi og kwarta sa pag-atiman kaniya, wala koy kapilian gawas sa pagbalik ngadto sa tindahan sa tortillas ug himon ang mga gi-order alang nianang adlaw. Kay ang akong asawa ug ako mao lang ang mga trabahante, naginusara ko, nagkapuliki sa trabahuon, nagmasa, mibutang sa minasa nga harina ngadto sa makina nga mohulma sa tortillas [hopper], mipahiangay sa gidak-on, nagdagan-dagan ngadto ug nganhi aron mahuman ang tortillas ug miatiman sa mga kustomer.

Karon alas 8:00 na sa buntag. Nagsugod ko sa paghunahuna sa mga nahitabo sa gabii. Ang pangutana misantup sa akong hunahuna, “Kon ikaw ang stake president, nganong nahitabo man kining tanan kanimo?”

Tanan gawas sa Tortillas

Gisalikway nako ang dili maayong hunahuna ug nag-ampo alang sa kalig-on. Dayon nakadungog ko og tingog sa luyo: “President.” Ang ako kadtong bishop ug usa ka brother gikan sa ward, ang akong mga home teacher.

Ang bishop miingon, “Dili mi kahibalo unsaon paghimo og tortillas, mao nga dili mi makatabang nimo dinhi. Apan ayaw kabalaka sa imong trak, sa imong asawa, sa imong masakiton nga anak, o sa uban nimong mga anak. Dinhi lang ka ug tabangan ka namo sa uban.” Ang akong mga mata napuno sa mga luha sa pagpasalamat.

Sila na ang bahala sa tanan gawas sa tortillas. Nianang hapon sa dihang

Ang espirituhanong mga gamut sa kasaysayan sa akong pamilya nalig-on sulod sa unom ka mga henerasyon tungod sa dili mapaling-paling nga hugot nga pagtuo sa akong lolo sa tuhod.

mipauli na ko, akong nakita ang akong balay nga limpyo ug hapsay, ang akong mga sinina giplantsa na, ug duna nay pagkaon nga naghulat nako. Walay tawo sa balay, apan nasayud ko nga nangadto ang Relief Society. Nakit-an sa mga pulis ang akong trak, ug usa ka tawo gikan sa ward ang mibayad aron ma-release kini.

Dali kong miadto aron makita ang akong asawa ug anak. Ang bishop

miadto ug mihatag sa akong anak og usa ka panalangin. Duna siyay appendicitis, apan maayo ra ang tanan.

Samtang ang akong asawa ug ako nag-istorya, nakadayeg mi nga ang bishop wala migamit sa mga halad sa puasa o mga item gikan sa balay tipiganan sa bishop aron sa pagtabang kanamo. Hinoon, iyang gigamit ang mga kapanguhaan ug kalooy sa mga miyembro sa among ward.

Pipila ka adlaw ang milabay, samtang ang akong anak nagpaayo ug ang akong asawa nagtabang nako sa tindahan sa tortillas, tulo ka babaye ang miabut. Sila ang mga inahan sa mga batan-ong kawatan ug miabut aron mangayo og pasaylo. Ilang gipasabut nga nadakpan sa mga pulis ang ilang mga anak. Sa wala madugay kining mga inahan miguroy sa ilang mga anak ngadto sa tindahan aron mangayo og pasaylo, ug amo silang gipasaylo.

Wala Sila Magduha-duha

Laing ehemplo sa kasaysayan sa akong pamilya ang nagpahinumdom nako nga dili magduha-duha. Niadtong 1913 sa Mexico, si Elder Ernest Young ug ang iyang mga kauban misangyaw sa ebanghelyo ngadto sa akong apohan sa tuhod nga si Maria de Jesus de Monroy, usa ka biyuda; sa iyang tulo ka mga anak nga babaye, sila si Natalia, Jovita, ug Guadalupe; ug sa iyang bugtong anak nga lalaki, si Rafael—ang akong lolo sa tuhod. Nabunyagan sila niadtong Hunyo 10. Duha ka bulan ang milabay, ang mga lumulupyo sa Estados Unidos mibiya sa nasud tungod sa Rebolusyon sa Mexico.

Niadtong Agosto 29, 1913, ang adlaw nga si Presidente Rey L. Pratt ug ang tanang Amerikano nga mga misyonaryo mobiya na, si Rafael Monroy, usa ka 34 anyos nga kinabig sulod sa duha pa lang ka bulan, miadto sa mission home aron ipahayag

ang iyang kabalaka. “Unsay mahitabo namo?” nangutana siya. “Walay organisado nga branch sa San Marcos, ug wala mi priesthood.” Naminaw sa mga kabalaka ni Rafael, si Presidente Pratt mihangyo kaniya sa paglingkod. Iyang gipatong ang iyang mga kamot sa ulo ni Rafael, mihatag kaniya sa Melchizedek Priesthood, mi-orden kaniya nga usa ka elder, ug mi-set apart kaniya isip presidente sa San Marcos Branch.

Si Rafael, kinsa nakasabut nga ang iyang mga pakigsaad sa bunyag sagra-do ug mahangturon, nakasabut usab nga siya kinahanglang mopakigbahin sa ebanghelyo. Sulod sa 23 ka bulan siya ug ang iyang magtatambag, si Vicente Morales, nakatabang sa pagkakabig ug sa pagbunyag sa sobra sa 50 ka tawo. Nagsangyaw sila ngadto sa daghan pa.

Dayon, niadtong Hulyo 17, 1915, ang rebolusyon miabut sa San Marcos. Ang rebolusyonaryo nga mga sundalo mipasangil nila ni Rafael ug Vicente nga nahisakop ug nagsuporta sa kaatbang nga kasundalohan, nagtago og mga armas, ug nahisakop sa usa ka katingalahan nga relihiyon. Sila mibilanggo kanila, mipasakit kanila, ug mibitay kanila hangtud nga sila nakuyapan. Dayon ang mga sundalo mihatag kanila og katapusang higayon aron sa pagluwas sa ilang kinabuhi. Maluwas sila kon ilang isalikway ang ilang relihiyon. Si Rafael mitubag, “Dili ko makahimo niini, kay ako nasayud nga ang akong nadawat tinuod.”

Si Rafael ug Vicente wala magduha-duha. Sila naglihok pinasubay sa ilang nahibaloan ug pagpamatuod. Sa katapusang bahin nianang adlaw, gipamatay sila sa Liberation Army of the South, nga nagtugyan sa ilang kinabuhi alang sa unsay ilang gituohan.¹

Tinuod Gihapon Karon

Dili kita magduha-duha nga kini nga buhat tinuod. Kon kita gisulayan

pinaagi sa mga pagduha-duha, atong pamalandungon ang atong espirituhanong mga kasinatian. Ang pagbuhat sa ingon makatabang kanato nga mabuntog ang mga pagduha-duha. Tinuod kini ilabi na niadtong kinsa nahuman na sa full-time nga misyonaryo nga pagserbisyo ug dayon nagbaton og ginagmayng mga pagduha-duha, sa dugay nang mga miyembro kinsa gikapoy na sa paglahutay, ug sa bag-ong mga kinabig kinsa sa sinugdanan mibati og dakong kalipay apan wala mialima sa ilang hugot nga pagtuo.

Kon kini mao ang inyong sitwasyon, gusto ko nga moingon: Kon ang ebanghelyo tinuod sa dihang gipadala ninyo ang inyong missionary application (ug kadto tinuod!), kon kadto tinuod sa dihang kamo misulod sa templo (ug kadto tinuod!), kon kadto tinuod sa dihang kamo nakabig ug nabunyagan o sa dihang kamo nakakabig ug nakabunyag sa uban (ug kadto tinuod!), kon kadto tinuod sa dihang na-sealed kamo (ug kadto tinuod!), nan kini sama gihapon ka tinuod karon!

Si Jesus mipakita sa ehemplo nga kita makadawat og kalig-on gikan sa mga kasulatan. Si Joseph Smith mipakita nga ang pagpangayo diha sa pag-ampo makahatag og kahupayan. Kadto kinsa mitugyan sa ilang kinabuhi, nga walay pagduha-duha, mipakita nga bisan kon nag-atubang sa kamatayon, kita adunay paglaum.

Kita kinahanglang dili gayud monu-not sa kawalay paglaum, kay ang mga pagsulay ug mga tintasyon temporaryo lamang. Kitang tanan makakaplag og paglaum sa pamahayag sa Manluluwas: “Paghunahuna ngari kanako sa matag hunahuna; ayaw pagduha-duha, ayaw kahadlok” (D&P 6:36). ■

MUBO NGA SULAT

1. Tan-awa sa Rey L. Pratt, sa Conference Report, Abr. 1920, 90–93.

Pag-eksperimento sa Musika

Ni Marcel Hall

Kanunay kong naghunahuna nga usa ko sa swerte nga mga eksepsyon sa pipila ka mga sumbanan sa ebanghelyo. Busa akong gibuhat ang akong gustong himoon, nagdesisyon kon unsa nga mga sumbanan ang importante ug unsa ang dili. Usa sa mga sumbanan nga akong nakita nga opsyonal mao ang dili maminaw sa malaw-ay ug bastos nga musika (tan-awa sa *Alang sa Kalig-on sa mga Kabatan-onan* [2011], 22). Wala ko maghunahuna nga ang musika nga akong gipaminaw nakahimo og kalainan kon unsay akong linihukan ug unsay akong gibati mahitungod sa ebanghelyo. Duna gihapon koy lig-on nga pagpamatuod ni Jesukristo, ug naningkamot ko nga moserbisyo sa uban ug motambong sa akong mga miting sa Simbahan. Miingon ko sa akong kaugalingon nga dili maayo nga kadtong mga musican wala magpuyo og mahiyason nga kinabuhi, apan OK ra nako nga maminaw sa ilang musika—tutal, wala man kini makapugong

kanako sa pagpuyo og kinabuhi nga nakasentro sa ebanghelyo.

Samtang nangandam ko sa pagserbisyo og misyon, wala ko maghunahuna kon sa unsang paagi nga ang musika nga akong gipaminaw nakakunhod sa akong espirituhanong pag-uswag.

Hinoon, mga oras pa lang human naablihan ang akong mission call, ang kasulatan nga Alma 32:27 misantup sa akong hunahuna: “Apan tan-awa, kon kamo mopukaw ug modasig sa inyong mga galamhan, bisan ngadto sa pagsulay sa akong mga pulong, ug pagbansay sa usa ka tipik sa hugot nga pagtuo, oo, bisan kamo kutob ra sa pagtinguha sa pagtuo, tugoti kini nga tinguha nga molihok diha kaninyo, gani hangtud kamo motuo sa paagi nga kamo makahatag og luna alang sa usa ka bahin sa akong mga pulong.”

Ug dayon naghunahuna ko nianang usa ka pulong: *pagsulay [pag-eksperimento]*. Kon gusto ko nga makadawat sa mga panalangin nga wala nako madawat, kinahanglan kong mag-eksperimento. Busa sulod

Kon gusto ko nga makapalambo sa akong pagpamatuod ug mouswag sa espirituhanong paagi, kinahanglan kong mohunong sa paghimo og mga rason sa akong kinaiya.

sa tulo ka semana, wala ko maminaw sa akong dili angay nga musika. Lisud sa sinugdanan, ug kadaghan ko nasipyat sa pagpaminaw. Apan human sa pipila ka adlaw, ang malinawon nga mga pagbati nga nasugdan nako pagbaton kada adlaw igo na aron makasuporta nako. Dugang pa niana, isip usa ka estudyante sa kolehiyo, nag-anam ko og kamaayo

sa akong mga klase. Mas maka-focus ko, ug mas nahiangay ko sa Espiritu sa panahon sa akong kinabuhi diin ang langitnong giya hilabihan gayud ka importante.

Akong nabantayan nga bisan ang akong mga tinguha nausab. Gusto nako nga mabatunan ang matag panalangin nga gihulat sa Langitnong Amahan nga ihatag kanako. Ang akong kasinatian sa pag-usab sa akong mga gawi kalabut sa musika nakatabang kanako nga makaamgo nga walay opsyonal nga mga sumbanaan ug nga ang matag sugo nga gihtag kanato gidesinyo aron mapalambo ang atong relasyon ngadto sa atong Langitnong Amahan ug mohimo kanato nga mas mahisama Kaniya. Ang dili pagsunod sa mga sugo nga dili nato ganahan makapahikaw kanato sa Iyang gisaad nga mga panalangin.

Ang pagsunod sa mga sumbanaan sa ebanghelyo ug ang pagtuman sa mga sugo maoy nakapalahi kanato isip tinuod nga mga disipulo ni Kristo. Kon mohimo kita niana nga lakang sa paglakaw gikan sa maayo ngadto sa mas maayo, tinuoray kita nga nakapahimuot sa atong Amahan sa Langit. Dili kita pwedeng magduha-duha kon mosunod ba o dili niini nga ebanghelyo. Mahimo ra kitang moabante o moatras, ug ang ideya nga “Maayo na ang akong gibuhay karon” dili kalikayan nga maoy hinungdan nga moatras kita. Apan kon mosalig kita ni Jesukristo ug sa gahum sa Iyang Pagula nga molambo bisan og ginagmay kada adlaw, nan makapuyo kita uban sa Iyang kalinaw ug masayud nga kita nahimong matang sa mga tawo nga nasayud Siya nga kita mahimo. ■
Ang tagsulat nagpuyo sa Utah, USA.

PAGPAHIANGAY SA ATONG MGA KABUBUT-ON

“Pinaagi lamang sa pagpahiangay sa atong mga kabubut-on ngadto sa

kabubut-on sa Dios nga ang hingpit nga kalipay makita. Bisan unsa nga butang nga ubos pa moresulta sa gamay nga bahin (tan-awa sa Alma 12:10–11). . . .

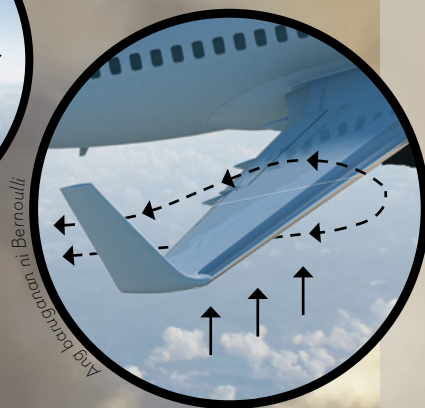
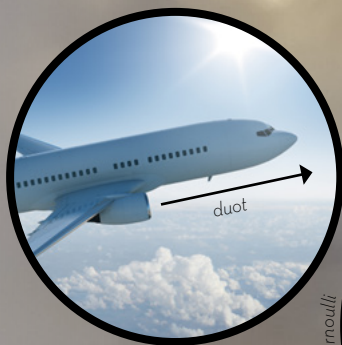
“Daghan kaayo kanato ang napugngan nga makahimo sa umaabut nga pagpahinungod tungod kay nasayop kita sa paghunahuna nga, sa laing bahin, pinaagi sa pagpaubos sa atong kabubut-on ngadto sa kabubut-on sa Dios, mawad-an kita sa atong pagkatawo (tan-awa sa Mosiah 15:7). Unsa gayuy atong gikabalak-an, siyempre, dili ang pagtugyan sa kaugalingon, apan ang hinakog nga mga butang—sama sa atong mga tahas, sa atong panahon, sa atong pagkalabaw sa uban, ug sa atong mga gipanag-iya. Dili ikatingala nga gisugo kita sa Manluluwas nga magawagtang sa atong kaugalingon (tan-awa sa Lucas 9:24). Gihangyo lamang Niya kanato nga pagawagtangon ang karaang kinabuhi aron makita ang bag-ong kinabuhi. Dili kini kabahin sa pagkawala sa pagkatawo apan sa pagpangita sa iyang tinuod nga pagkatawo!”

Elder Neal A. Maxwell (1926–2004) sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles, “Swallowed Up in the Will of the Father,” *Ensign*, Nob. 1995, 23.

ANG PAAGI SA PAGPALUPAD OG EROPLANO

ANG EROPLANO MAKATUDLO KANINYO OG DAGHAN MAHITUNGOD SA PAGKAMASULUNDON, PAGPADAYAG, UG ESPIRITUHANONG DIREKSYON.

DUHA KA PWERSA

Sa dihang nagtrabaho ko isip usa ka mekaniko sa eroplano, akong nakat-unan nga, aron mapalupad ang eroplano, ang eroplano nagkinahanglan og duha ka pwersa:

1. **Moduot**, o momentum sa pagdagan, sa gikusgon nga igong makamugna og pagsalta. Ang pagduot mobuntog sa kahinay nga makapugong sa pag-abante.
2. **Pagsalta**, mamugna pinaagi sa kusog nga hangin agi sa ibabaw ug ubos sa pako (gitawag og baruganan ni Bernoulli). Ang pagsalta mobuntog sa gravity, nga maoy mobira sa eroplano balik sa yuta.

Ni Richard M. Romney
Mga Magasin sa Simbahan

UNSA ANG KALABUTAN NIINI DIHA KANIMO

Paghimo og pipila ka yanong mga pagkumpara, ug makakaplag kamo og makapadasig nga pagkasusama tali sa mga baruganan sa paglupad ug ang mga baruganan sa ebanghelyo.

ESPIRITUHANON NGA PAGSALTA

Ang pagkamasulundon sa mga balaod ug mga ordinansa sa ebanghelyo makapalig-on sa gikusgon. Naghatag kini og espirituhanong pagduot nga makamugna og espirituhanong pagsalta. Kini makapahimo natong magpadayon sa unahan. Kini makapahimo nato nga mopatigbabaw sa kalibutan, diin kita makakita og klaro kon unsaon sa pagbalik ngadto sa atong Langitnong Amahan.

PAGKORIER SA ROTA

Human kamo nabunyagan, nadawat ninyo ang Espiritu Santo, ang labing maayo sa tanan nga mga himan sa espirituhanong pagnabig. Samtang kamo magpadayon diha sa pagkamasulundon, ang hinay nga hinagawhaw nga tingog makahatag og makanunayon nga pag-aghat mahitungod sa unsay buhaton, kon asa paingon ug unsaon sa pagbuhat. Kon kamo maminaw pag-ayo, mogiya kini kaninyo.

Apan naa ra kaninyo sa paggamit sa mga pamaagi nga gihatag sa Ginoo aron makorier ang inyong agianan. Kini naglakip sa mga checkpoint—kamo nag-ampo ba sa kanunay, nagsiksik sa mga kasulatan, nagtambong sa miting, nag-andam sa pag-adto sa templo? Ug kini naglakip sa paghinulsol, nga makapahimo kaninyo sa paghimo og dagko ug ginagmay nga kausaban sa espirituhanong mga kinaiya, gitas-on ug direksyon.

Mga himan sa pagnabigar

Ang mga tripulante sa yuta

PAGKORIHER SA ROTA

Siyempre, adunay daghan kaayong butang nga nag-lihok kon naglupad ang eroplano. Apan ang kadaghanan niini naglambigit sa dugang duha ka mga sistema.

1. **Ang himan sa pagnabigar** makatabang sa piloto nga magsubay ang eroplano sa rota. Naglakip kini sa mga gauge ug mga dial diha sa cockpit, apan naglakip usab og radar beacons, ug makakontak sa mga flight tower.
2. **Ang mga kontrol sa paglupad** mopahigayon sa pag-usab sa direksyon. Naglakip kini sa mga rudder [mga flap sa ikog sa eroplano], mga aileron ug mga trim tab [gamay nga flap diha sa mga pako], dagkong mga flap ug mga spoiler, mga slat, ug mga stabilizer. Kini makapahimo sa eroplano nga motuyok, mosaka, mo-dive, mobali, ug hinayng motugpa sa yuta kon panahon na sa pagtugpa.

MAAYONG PAGPAHIBALO

Ang piloto nag-agad sa mga tripolante nga anaa sa yuta. Ang mga tripolante moandam sa eroplano sa paglupad, mogiya sa aircraft ug mohimo sa mga inspeksyon sa dili pa ug sa human sa paglupad, ug mohimo o morekomendar og maintenance. Ang mga tripulante ang responsable pagpreserbar sa kondisyon ug kahilwasan sa eroplano.

ESPIRITUHANONG PAMATUOD

Sama sa usa ka piloto, kinahanglang mosalig sa inyong espirituhanong mga tripolante sa yuta. Ang inyong tripolante naglakip sa inyong mga ginikanan, mga lider sa Young Men o Young Women, ang inyong bishop ug iyang mga magtatambag, mga home teacher, magtutudlo sa seminary, ug matarung nga mga higala. Hunahunaa ang mga pag-interbyu kanila sama sa pag-usisa sa dili pa ang paglupad ug paghuman sa paglupad. Sama sa eroplano nga regular nga gisusi ang kada interval, kamo adunay mga oportunidad sa pagmatuod sa inyong kaandam sa pagpalupad sa eroplano atol sa regular nga naiskedyul nga mga interbyu. Ang Inyong espirituhanon nga mga tripulante sa yuta makatabang kaninyo sa pagtimbang-timbang sa inyong mga abilidad, pag-andam sa imong mga plano sa paglupad, ug motambag kaninyo mahitungod sa gikusgon sa espirituhanong hangin ug potensyal sa kasamok. Ang piho nga mga kalihukan, sama sa pag-adto sa templo, magkinahanglan og beripikasyon nga kamo mahimo nang maka-takeoff. Ang mga pakigpulong sa kinatibuk-ang komperensya nahisama sa pagdungog sa flight controller kinsa makakita sa tanang eroplano sa usa ka higayon ug mohatag og instruksyon sa pagnabigar sa layo pa. Ang kamasulundon sa tambag makatabang kaninyo nga makamaniubra og klaro sa potensyal nga kakuyaw.

ANDAM SA PAGLUPAD

Sa espirituhanong bahin, kita angayng makalupad. Kita mga anak sa atong Langitnong Amahan, ug gusto Niya nga maabut nato ang kinas-an sa pagkaespirituhanon. Isip Iyang mga anak, kinahanglan makab-ot nato ang labing taas nga pagkamatarung uban sa Iyang tabang, kita mahimong kanunayng magmalamboon. ■

Alang sa dugang hilisgutan kabahin niini, bisitaha ang youth.lds.org

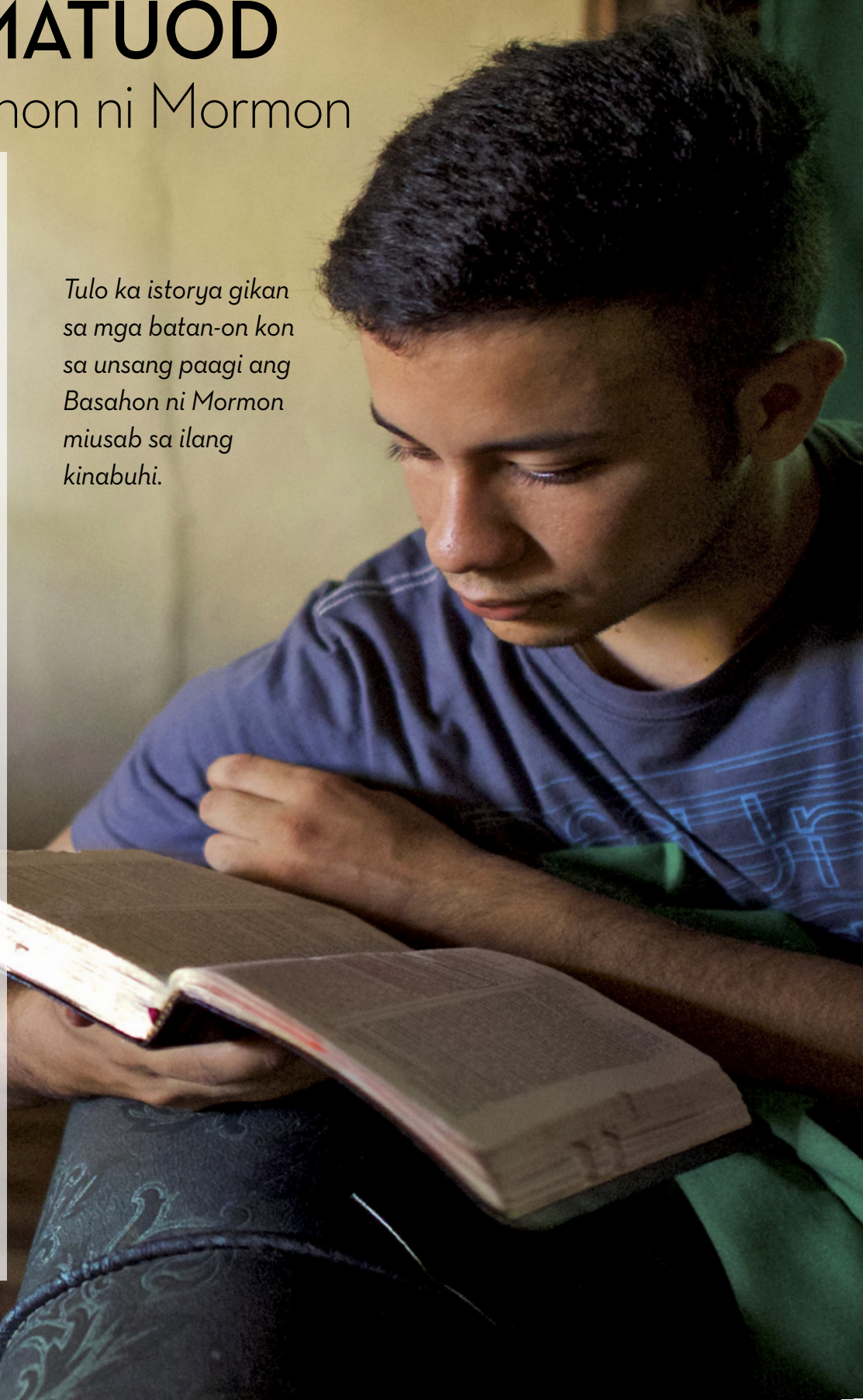
ANG IMONG PAGPAMATUOD

ug ang Basahon ni Mormon

Miingon si Joseph Smith nga ang Basahon ni Mormon mao ang “labing tukma sa bisan hain nga basahon dinhi sa yuta, ug ang sukaranan sa atong tinuohan, ug ang tawo labi nga maduol sa Dios pinaagi sa pagsunod sa iyang mga lagda, kay sa bisan hain nga basahon” (pasiuna sa Basahon ni Mormon). Ang Basahon ni Mormon usa ka lig-ong saksi kang Jesukristo ug sa Iyang gipahiuli nga ebanghelyo. Ang pagkahibalo nga kini tinuod makausab sa tanan.

Ang mga tawong misulat sa mosunod nga mga pagpamatuod nakabig kang Jesukristo ug sa Iyang ebanghelyo tungod sa ilang mga kasinatian sa pagbasa ug pag-ampo mahitungod sa Basahon ni Mormon. Ang tinuoray usab nga pagbasa ug pag-ampo mahitungod sa Basahon ni Mormon makausab sa imong kinabuhi.

Tulo ka istorya gikan sa mga batan-on kon sa unsang paagi ang Basahon ni Mormon miusab sa ilang kinabuhi.

BASAHA LANG UG MAG-AMPO

Ni Michael Peak,
Idaho, USA

Dihang 17 anyos ko, giingnan ko sa akong higalang babaye nga Mormon siya. Nianang higayuna wala koy ideya unsa kanang Mormon. Ang akong mga ginikanan wala magpasimba kanako, mao nga wala kaayo koy nahibaloan mahitungod sa Biblia o mahitungod sa Dios, wala pud koy hilig niini. Gisultihan nako ang akong higala, “Kon ugaling may gusto man kong mahibaloan bahin niini, ako ray bahala.”

Nakita nga wala kaayo koy gana sa Simbahan, gihatagan lang ko niya og Basahon ni Mormon. Dayon gihangyo ko niya sa pagbasa ug mag-ampo bahin niini. Wala ko niya pugsas o wala sab siya malain nga dili ko gustong makadungog mahitungod sa Simbahan. Ang gusto ra gyud niya nga ako mobasa ug mag-ampo.

Sa wala madugay nianang gabhiona dihang giabli nako ang basahon, nakita nako ang iyang pagpamatuod diha sa atubangan. Samtang nagbasa ko sa iyang pagpamatuod, akong gibati nga kinahanglan kong makakat-on pa og dugang mahitungod niini nga basahon. Mao nga nagsugod ko sa 1 Nephi. Dili ko makahunong sa pagbasa. Gusto pa kong makahibalo og daghan.

Sa wala madugay, mitambong ko og family home evening uban sa iyang pamilya diin ila kong gitudloan mahitungod sa ebanghelyo ni Jesukristo. Bisan og wala koy nahibaloan mahitungod sa ebanghelyo, ang tanan daw adunay kahulugan. Dihang nadugangan ang akong nakat-unan, ang akong kinaia mahitungod sa simbahan, sa Dios, ug kang Jesukristo nausab. Niining panahona sa akong kinabuhi gusto

kong mobuhat sa unsay gustong ipabuhat kanako sa Dios. Wala madugay gitudloan ko sa mga misyonaryo ug gibunyagan ug gikumpirmahan ko nga miyembro sa Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw.

Ang Basahon ni Mormon nakapausab sa akong kinabuhi. Kon hinumduman nako ang nangagi, akong nakita sa unsang paagiha ang Espiritu Santo mitabang aron mas maganahan pa ko sa pagkat-on. Ang ebanghelyo nakatabang nga akong mahibaloan kon si kinsa ako, diin ko gikan, ug kon asa ang akong padulngan kon magmatinud-anon ko. Mapasalamaton ko sa akong higala kinsa mipakigbahin niini kanako ug mipakita kanako nga ang tinuod nga higala mopakigbahin sa mga kamatuoran sa ebanghelyo.

PAGDAWAT SA HAGIT SA USA KA PROPETA

Ni Portia Marjorie J. Alvaro,
Texas, USA

Namalhin sa America ang akong pamilya gikan sa Pilipinas sa 11 anyos pa ko. Sa sinugdanan, naglisud ko pag-adjust sa kausaban. Apan dihang nakakat-on na kong moiningles, dali ra nakong nadawat ang ilado nga kultura. Ganahan kong maminaw og pop music, mosulay og laing mga istilo sa buhok, ug mosul-ob og uso nga mga sinina. Wala koy pagpamatuod. Gani, may kinaiya ko nga pagkasupakan.

Nausab sa hingpit ang akong kinabuhi dihang gidawat nako ang hagit sa propeta nga seryusuhon ang pagbasa sa Basahon ni Mormon. Gibasa nako ang basahon gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan. Maayo ang akong gibati ug nindot kaayo, apan dili giha-pon kaayo ko sigurado kon kini tinuod ba.

Uban sa kakulba, gisulayan nako ang saad ni Moroni sa Moroni 10:4-5. Naglaum ko nga mopakita ang mga anghel, apan walay nahitabo. Naghunahuna ko, “Ingon ani ba?”

Bisan sa akong kasagmuyo, padayon kong nagtuon sa basahon. Usa ka gabii nagdamgo ko mahitungod sa Basahon ni Mormon. Sa akong pagbangon, akong gibati ang kainit sa akong kasingkasing, ug kalinaw sa akong hunahuna ug kasiguroan. Naghunahuna ko, “Mao na kini. Mao na kini ang tubag kanako.”

Human niana nga kasinatian, miusbaw ang akong pagsalig. Mas maayo ang akong pag-eskwela, nakatambong ko og mas daghang kalihokan sa eskwelahan, ug labaw sa tanan, nahimong aktibo kaayo sa Simbahan. Padayon kong nagtuon sa Basahon ni Mormon ug gigamit ang mga pagtulun-an sa akong kinabuhi. Ang akong mga kasinatian samtang nagbasa ko sa Basahon ni Mormon nahimong mga importanteng panghitabo sa akong kinabuhi.

ANG BASAHON NGA MILUWAS SA AKONG KINABUHI

Pangalan gipugngan

Ang akong pamilya ug ako nagpami-yembro sa Simbahan sa 12 anyos pa ko. Nianang higayona, wala koy ideya sa gibus-aton niana nga gasa. Wala gani ko masayud kon ang Simbahan tinuod ba, apan akong amahan ug inahan nakadayeg sa mga mensahe nga gisangyaw sa mga misyonaryo. Ganahan ko sa mga misyonaryo apan wala ko makasabot sa hingpit unsay ilang gisulti. Sa katapusan midapit sila kanamo nga magpabunyang, ug ang akong pamilya mihukom nga moapil mi isip pamilya o dili na lang gyud. Miuyon ko ug gibunyang nga wala makabig.

Mitambong ko sa simbahan ug seminary, apan ang akong pamilya sa kadugayan nawala sa simbahan. Duna koy mga higala sa simbahan ug mitambong sa seminary ug Mutual uban nila. Wala ko magpakabana sa ebanghelyo o sa mga pagtulun-an ug naghunahuna nga ang simbahan makalaay. Naproblema na ko sa akong kinabuhi sa dihang nagsugod na ko sa pag-apil sa mga kalihokan sama sa pagpangawat ug pag-vandal. Ang akong amahan nahimong abusado, ug ako naghunahuna nga maghikog.

Hinooon, ang paghikog wala gayud mahimong opsyon. Dili ko makahimo niana sa akong inahan, kinsa akong gihi-gugma pag-ayo. Busa nangita ko og tubag. Gitan-aw nako ang akong mga higala sa simbahan. Ang usa ka butang nga anaa kanila nga wala nako mao ang pagpamatuod. Mao nga sa edad nga 16, upat ka tuig human sa akong bunyang, milingkod ko aron mobasa sa Basahon ni Mormon sa unang higayon.

Lisud kadto, ug milungtad og hapit duha ka tuig. Samtang nagbasa ko sa 3 Nephi kabahin sa pagbisita sa Manluluwas sa mga Nephite human sa Iyang Pagkabanhaw, diin Siya mipanangin sa ilang mga anak ug mga anghel nanaog gikan sa langit ug miliyok kanila, ingon og ako mibarug sa taliwala sa mga Nephite ug nakita sa akong kaugalingong mga mata kanang milagroso nga

MAHIBALON NIMO KINI PINAAGI SA IMONG KAUGALINGON

Kon may pagpamatuod ka man sa Basahon ni Mormon o gusto bang makaangkon og saksi sa imong kaugalingon, ang pagbasa ug pag-ampo mahitungod sa Basahon ni Mormon mopalig-on sa imong pagkakabig.

Ang Basahon ni Mormon makatabang nga kitang tanan mas maduol kang Jesukristo. Ang Basahon ni Mormon makatabang nga imong masayran nga si Jesus mao ang Kristo, nga si Joseph Smith usa ka propeta, ug nga Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw ang tinuod nga Simbahan sa Dios dinhi sa yuta. Ablihi ang imong kasing-kasing samtang ablihan nimo ang mga pahina niini, ug imong makita kon sa unsang paagi ang imong kinabuhi mausab ngadto sa mas maayo.

panghitabo. Ang Espiritu Santo misaksi bahin nianang talagsaon nga hitabo.

Dili na ko makabasa, tungod kay mihanap akong mga mata tungod sa luha. Sa dihang naulian na ko, mipadayon ko sa pagbasa. Pipila ka semana ang milabay, ug nahuman nako ang libro, miluhod, ug nag-ampo aron masayud kon tinuod ba kini. Apan ako wala makadawat og tubag.

Milabay ang mga adlaw nga kanunay akong nagluhod ug nangamuyo aron masayud kon ang basahon tinuod ba, kon ang Simbahan tinuod ba, apan sa gihapon wala ko makadawat og tubag. Nawad-an sa paglaum, mga semana human nako mabasa ang tanan, miluhod ko sa makausa pa ug nangutana, “Langitnong Amahan, ang Basahon ni Mormon tinuod ba?” Ang tubag nga miabut dili mao ang akong gipaabut: “Gisultihan ko na ikaw. Nasayud ka niini.”

Nakaangkon na ko sa akong pagpamatuod mga semana na ang milabay, dihang nagbasa ko mahitungod ni Kristo nga mipanangin sa mga bata. Ako nasayud nga kini nga Simbahan, Ang Simbahan ni Jesukristo sa mga Santos sa Ulahing mga Adlaw, mao ang gingharian sa Dios dinhi sa kalibutan, gipahiuli sa usa ka propeta ug gipangulohan sa usa ka propeta, sama sa karaang panahon.

Dili kini pagpasulabi og sulti nga ang Basahon ni Mormon miluwas sa akong kinabuhi, apan mas tukma ang pag-ingon nga ang gipahiuli nga ebanghelyo miluwas kanako ug nagpadayon sa pagbag-o kanako ug sa pag-amuma kanako matag adlaw. Mao kini ang akong pinakabililhon nga kabtangan. ■

25

KA KAMATUORAN

SA

BASAHON NI MORMON

Ang mainampoong paagi sa pagtuon sa mga kamatuoran sa Basahon ni Mormon makatabang kaninyo nga makabaton og espirituhanong kahibalo nga inyong gikinahanglan aron sa paggiya sa inyong kinabuhi ug sa pagtubag sa inyong mga pangutana o mga pangutana sa uban. Ania ang sampol sa mga kamatuoran nga inyong makat-unan sa inyong pagtuon sa Basahon ni Mormon sa seminary, sa panimalay, ug sa simbahan. Samtang kamo magtuon, mamalandong, ug mag-ampo niini, paghunahuna og mga paagi sa pagpakigbahin ug sa pagbuhat unsay inyong nakat-unan aron mas molawom ang inyong pagsabut, pagpamatuod ug pagkakabig niining importante nga kamatuoran.

Si **Jesukristo** mao

ang Manluluwas, ug si

Joseph Smith mao

ang lyang pinili nga propeta.

Pasiuna sa Basahon ni Mormon

**ANG DIOS NAG-ANDAM
KANUNAY OG PAAGI** alang kaninyo
sa pagsunod sa lyang mga sugo.

1 Nephi 3:7

**Ang Basahon
ni Mormon**

natukod pinaagi sa
saksi ni Kristo sa Biblia.

1 Nephi 13:26-29, 39-42

Kita makadawat
og **direksyon**
gikan sa **Dios**
pinaagi sa
hugot nga
pagtuo, kakugi,
ug pagkamasu-
london.

1 Nephi 16:27-29

**ANG
BASAHON
NI MORMON**

*gihubad
pinaagi sa
gasa ug
gahum
sa Dios.*

2 Nephi 27:6-23

Maluwas lamang kita pinaagi ni
Jesukristo.

2 Nephi 25:19-20

Ang
**MGA
PULONG
NI KRISTO**

mosulti kaninyo
unsay buhaton.

2 Nephi 32:3

**ANG
PAGKAT-ON**

*maayo kon
kita mosunod sa
tambag sa Dios.*

2 Nephi 9:28-29

Ang Dios hingpit
nga nahigugma
sa tanan Niyang
mga anak.
2 Nephi 26:33

== ANG ==
ESPIRITU
nagsulti sa
kamatuoran.
Jacob 4:13

Kita **nagserbisyo**
sa Dios pinaagi sa
pagserbisyo sa uban.
Mosiah 2:17

**ANG KINAIYANHON
NGA TAWO**
usa ka kaaway sa Dios.
..... Mosiah 3:19

== ANG ==
DIOS
nasayud sa tanang
mga butang ug
mao ang tinub-
dan sa tanang
kamatuoran.
Mosiah 4:9

Nakigsaad kita
uban sa Ginoo
pinaagi sa
BUNYAG.
Mosiah 18:8-10

Ang Ginoo mohatag
kanato og **KALIG-ON**
sa paglahutay sa
mga pagsulay.
Mosiah 23:20-24; 24:13-15

Si Jesukristo
nag-antus alang
sa atong mga sala,
kasakit, ug mga
balatian.
Alma 7:11-13

**ANG HUGOT NGA
PAGTUO DILI**
hingpit nga kasayuran.
Alma 32:21

Pagkat-on sa paghupot
sa mga **sugo** sa imong
kabatan-on.
Alma 37:35

Si Kristo mao
ang tinuod nga
tukuranan.
Helaman 5:12

Ang **Ginoo** motuman
sa tanang **mga pulong nga**
gipamulong pinaagi sa
lyang mga propeta.

3 Nephi 1:1-26

**ANG DIOS MOHIMO
OG MGA MILAGRO**

sumala sa atong hugot nga pagtuo
ug sa lyang kabubut-on.
Mormon 9:20-21

== Ang ==
hugot nga
pagtuo mao
ang paglaum
alang sa mga
butang nga tinuod
apan dili makita.
Ether 12:6

Mag-ampo kita
pinaagi sa
pangalan ni
**JESU-
KRISTO.**
3 Nephi 18:15, 20-21

**ANG GUGMA
NGA PUTLI**

mao ang tiunay nga gugma
ni Kristo.
Moroni 7:45, 47-48

Kita mahimong **makaangkon**
og **pagpamatuod** sa **Basahon ni**
Mormon samtang kita **mobasa,**
mamalandong, ug **mag-ampo.**

Moroni 10:3-5 ■

NAPULO KA MINUTOS KADA ADLAW

Ni Hadley Griggs

Mga Magasin sa Simbahan

Nakahimo ba kamo sukad og usa ka tumong sa pagtuon sa kasulatan nga sama niini? “Gikan niining adlaw, ako *mag* tuon sa kasulatan usa ka oras kada adlaw—ug ako kining buhaton sa *hingpit*.”

Kon nakahimo kamo og ingon niana nga tumong, kumusta man? Malagmit, dili kaayo maayo. Ang pagsulay sa pagpalambo og bag-ong kinaiya tinud-anay nga mahagiton, ilabi na kay usahay makahimo kita og dili katuohan nga mga tumong (sama nianang usa sa ibabaw) nga dali ra kitang kapuyon o nabug-atan.

Aron tinuoray nga makahimo og kinaiya sa pagtuon sa kasulatan, labing maayo ang mag-sugod sa gamay. Si Elder Gary E. Stevenson sa Korum sa Napulog Duha ka mga Apostoles mihatag og maayong sugyot: “Daghang kabatan-onan naggahin og mga pito ka oras matag adlaw sa pagtan-aw og TV, computer, ug smartphone. . . . Mapulihan ba ninyo ang pipila nianang inadlaw nga panahon sa pagtan-aw sa screen—ilabi na kanang gipahinungod sa social media, sa internet, sa pagdula, o telebisyon—ngadto sa pagbasa sa Basahon ni Mormon? . . . Bisan kon 10 minutos lang sa usa ka adlaw.”¹

Mihangyo kami sa lima ka mga batan-on sa pagdawat sa imbitasyon ni Elder Stevenson. Ilang gisubay ang ilang inadlaw nga mga panahon sa screen, ug dayon ilang gipulihan ang 10 minutos niini sa pagtuon sa Basahon ni Mormon. Kumustaha kon unsay agi—tingali makapadasig sila kaninyo nga sulayan kini sa inyong kaugalingon!

Mihangyo kami sa lima ka mga batan-on nga sulayan ang imbitasyon ni Elder Stevenson nga pulihan ang 10 minutos nga pag-atubang sa screen sa kada adlaw ngadto sa pagbasa sa Basahon ni Mormon.

“Human sa pagtipig sa talaan sa akong panahon nga gigahin sa social media

sulod sa unang semana, nakuratan ko og gamay sa gidaghanon sa higayon nga akong nagamit diha sa akong telepono. Mao kini nga siguradong maayo nga ideya alang nako ang paggamit nianang pipila ka panahon sa Basahon ni Mormon, ilabi na nga ang pagkugi og basa sa mga kasulatan dili usa sa akong mga kalig-on.

“Ang nakaapan, usa sa unang mga adlaw sa pagbasa sa akong mga kasulatan sa buntag kay *dili maayo* nga adlaw. Hinoon, nasayud ko nga ang pagbasa sa mga kasulatan makapalambo sa akong kinabuhi, mao nga nagpadayon ko sa pagbasa.

“Nagtuo ko nga ang labing dako nga epekto sa pagbasa sa kada adlaw mao nga nabati nako nga mas nahiangay sa espiritu. Mas sayon kaayo ang akong paghimo og desisyon. Mibati ko og mas dakong gugma alang sa mga tawo sa akong palibut ug nadugangan ang akong tinguha sa pagserbisyo. Kon mobasa ko sa akong mga kasulatan sa buntag, mas maanindot ang dagan sa adlaw. Kon mobasa ko sa gabii, maayo ang akong pagkatulog. Kusganon nakong girekomendar nga ang tanan mosulay niini. Pagkadako sa kalainan nga mahimo niini!”

Bryn C., edad 18, Utah, USA

“Kon akong subayon ang akong paggamit sa telepono,

nakaamgo ko nga naggamit ko sa telepono hapit sa tibuok Dominggo. Sa akong hunahuna makaguol kana tungod kay mao unta kana ang higayon nga maningkamot ko nga maduol sa akong Manluluwas—apan nagtutok na hinoon ko sa akong screen.

“Sa akong pagsugod og basa sa akong kasulatan, mobasa ko sulod sa 10 minutos sa kada gabii sa dili pa ko matulog, nga para nako mga usa ka kapitulo sa usa ka gabii. Samtang gibuhat ko kini, namatikdan nako nga dali ra kong makatulog. Nakabantay usab ko nga makahimo nako og mas maayong desisyon sa tibuok semana, ug sa kinatibuk-an mas maayo ang akong gibati mahitungod sa akong kaugalingon.

“Mapasalamaton ko nga nadawat nako kini nga imbitasyon, ug nagplano ko sa pagpadayon sa pagbasa sulod sa 10 minutos sa usa ka adlaw ug mag-ampo ko kada gabii.”

Ryan E., edad 16, Alabama, USA

“Sa pagkatinuod wala nako hunahunaa nga anaa ko sa social media nga *ingon kadugay* hangtud akong gisubay ang akong paggamit, ug diha nako nakaamgo kon unsa ka dako ang panahon sa akong kinabuhi ang gigamit sa social media.

“Sa higayon nga misugod ko sa pagpukos sa pagbasa sa mga kasulatan kada adlaw, nabati nako ang kahinam sa pagbasa sa Basahon ni Mormon, ug gusto nakong makat-on gikan niini. Samtang nagbasa ko sulod sa 10 minutos kada adlaw, nag-anam ko og kainteresado sa mga estorya. Mga katunga na ang akong nahuman nga nakahukom ko nga, sa dili pa ko mobasa, mag-ampo ko nga makaplagan nako ang mga tubag sa akong mga pangutana, ug wala mapakyas nga nadawat nako ang mga tubag pinaagi sa Espiritu Santo.

“Ako nasayud nga ang Dios nakigsulti kanato pinaagi sa mga kasulatan ug nga ang Basahon ni Mormon laing tugon ni Jesukristo. Tinud-anay nga makapanalangin kini sa atong kinabuhi pinaagi sa kinasingkasing ug mainampoong pagtuon. Mapasalamaton kaayo ako alang sa oportunidad sa pag-apil niini, ug dapiton ko ang tanan sa pagbuhat sa ingon. Kadto usa ka makapausab sa kinabuhi nga kasinatian.”

Sydney B., edad 16, Arizona, USA

“Wala pa nako gisubay ang panahon nga akong nagahin, naghunahuna ko nga

maglisud ko sa paghunong ug mobasa sa mga kasulatan—apan human nakaamgo kon unsa ka dako sa panahon nga akong nagahin sa social media, ang pagkuha og 10 minutos sayon ra kaayo! Makabasa ko sa tingpaniudto o sa dili pa magsugod ang seminary.

“Human ko makabasa sa mga kasulatan, mas nakamatngon ko nga kon unsay akong kahimtang diha sa social media. Kon makasugat ko og butang nga ngil-ad, uban sa ngil-ad nga pinulongan o negatibong mensahe, mabantayan nako kini ug maningkamot sa paglikay niini nga mas labaw pa kay sa una. Nakamatikod usab ko nga mas sinsero ang akong mga pag-ampo ug nadawat nako ang mas daghang tubag niini. Mao gayud kini ang butang nga akong gilauman nga magpadayon pa og dugay!”

Izzie J., edad 16, California, USA

“Bisan tuod nakalimot ko sa pagbasa og pipila ka higayon,

sa kinatibuk-an nagmalampuson kini. Nakaamgo ko nga sa wala pa ko misugod sa imbitasyon ni Elder Stevenson, sa tinuoray ako nakabasa lang gyud og mga 3 ka minutos matag gabii, ug pinaagi sa pagdugang sa akong pagbasa ngadto sa 10 minutos matag gabii, nakita nako ang kalainan sa akong kinabuhi. Sa dihang nagbasa na ko, akong gibati nga mas nahiangay sa Espiritu ug akong mabati ang mga panalangin sa espirituhanong proteksyon sa matag adlaw. Sa samang paagi nga lisud magbasa human sa dugayng panahon nga wala makabasa sa mga kasulatan, sa higayon nga nagsugod na ko sa pagbasa dili na ko makaundang.

“Akong namatikdan nga alang kanako, kon magbasa ko sa mga kasulatan sa dili pa matulog, kasagaran makatulog ra ko o walay daghang makuha sa akong gibasa. Epektibo kaayo ang pagbasa mabuntag o pagkahuman sa klase.

“Nalingaw kaayo ko nga magbuhat niini ug mohagit sa tanan nga sulayan kini.”

Rachel A., age 15, Colorado, USA ■

Gusto ka nga mosulay niini sa imong kaugalingon? Susiha kini nga artikulo sa website sa LDS nga kabatan-onan sa walo ka mga tip kon unsaon sa paghimo niini nga tumong sa kalampusan: lds.org/go/91761.

MUBO NGA SULAT

1. Gary E. Stevenson, “Tan-awa ang Basahon, Tan-awa ang Ginoo,” *Liahona*, Nob. 2016, 46–47.

NABUG-ATAN?

“Unsaon nato pagkahibalo sa atong mga agianan ngadto sa mga butang nga mahinungdanon? Himoon natong sayon ug limpyohon ang atong hustong panan-aw. Ang ubang mga butang yawan-on ug kina-hanglang likayan; ang ubang mga butang maanindot; ang ubang mga butang importante; ug ang ubang mga butang kina-hanglanon kaayo.”

Elder Neil L. Andersen sa
Korum sa Napulog Duha ka
mga Apostoles, Abr. 2007 nga
kinatibuk-ang komperensya.

MUBO UG DIREKTA

Uban sa tabang, nakahinulsol ko sa sala nga gibalik-balik. Apan nahadlok ko nga mapukan pag-usab. Unsaon nako pagbatok sa tintasyon ug magpabilin nga malipayon?

Pulihi ang imong kahadlok og hugot nga pagtuo kang Jesukristo ug sa Iyang Pag-ula, diha sa Iyang gahum sa pagbayaw ug pag-usab kaninyo, ug sa Iyang gugma ug kalooy. Hinumdumi ang Langitnong Amahan ug si Jesukristo ug ang Ilang kaayo kanimo. Pagpaubos, pag-ampo, pagtuon sa kasulatan, ug pagmatinud-anon. (Tan-awa sa Mosiah 4:11–12.) Dayon makabaton ikaw og hingpit nga kalipay, nga mao ang “gasa nga moabut gikan sa tinuyo nga paningkamot sa pagpuyo og matarung nga kinabuhi, sama sa gitudlo ni Jesukristo.”¹

Ang hingpit nga paghinulsol mahimong lisud. Sa kasagaran nagkinahanglan og panahon, ilabi na kon ikaw nakasala pag-balik-balik. Likayi ang mga sitwasyon nga maduol og mga tintasyon. Mahimo nimong usbon ang imong inadlaw nga buluhaton, ang imong palibut, ug ang imong mga higala. Kon nadakin-as ka, hinumdumi nga ikaw makahimo gihapon sa paghinulsol ug maka-usab. Padayon sa pagpaningkamot. Ang imong Langitnong Amahan ug ang imong Manluluwas dili mohunong og tabang nimo. “Ang Pag-ula . . . makapawala sa matag lama bisan unsa pa kalisud o kadugay o kadaghan gibalik-balik.”² ■

MUBO NGA MGA SULAT

1. Russell M. Nelson, “Hingpit nga Kalipay ug Espirituhanong Pagkabuhi,” *Liahona*, Nob. 2016, 84.
2. Boyd K. Packer, “Ang Plano sa Kalipay,” *Liahona*, Mayo 2015, 28.

Unsay akong buhaton kon ang suod nakong kapamilya ug mga higala magduha-duha ug mobiya sa Simbahan?

Kon ang mga tawo nga suod nimo magsugod sa pagduha-duha kon tinuod ba ang Simbahan, higugmaa sila ug pagmalig-on. Kon makig-istorya sila nimo mahitungod sa Simbahan, tutuki unsay ilang mga pagbati kay sa prubahan nimo nga ikaw ang eksakto. Bantayi nga dili nila bation ang kaulaw tungod sa ilang pagduha-duha o mga pangutana. Ayaw ipakita nga nakuratan ka o nasakitan, bisan og mao kanay imong gibati. Kon mahimo, pakig-istoryahi sila bahin sa ilang mga pangutana sa kalma nga paagi ug paningkamuti ang pagtabang nga makit-an nila ang mga tubag ug mapadayon ang pagtuo, ug gituohan, ug pagpamatuod nga ilang *gihuptan* (alang sa tabang, tan-awa [lds.org/go/91763](https://www.lds.org/go/91763)).

Kon duna may dili na ganahan sa Simbahan, dili angayang matapos pud ang inyong relasyon. Higugmaon, magmabination ug mag-ampo para nila. Kon dili na magkauyon ang inyong pagbati sa Simbahan ug sa ebanghelyo, ipadayon ang mga butang nga inyong kauyunan. Pahibaloa sila nga naghunahuna ka *kanila*, dili lang bahin sa ilang pagkalambigit sa Simbahan. Apan ayaw usab ihunong ang kaugalingon nimong mga espirituhanong tumong. Paningkamuti nga mabayaw sila, apan ayaw itugot nga sila ang mobira nimo paubos. ■

**Ni Presidente
Henry B. Eyring**
Unang Magta-
tambag sa Unang
Kapangulohan

UNSAON SA PAGDAPIT ANG ESPIRITU SANTO

Usa sa mga paagi nga akong mahibaloan nga mibati ko sa impluwensya sa Espiritu Santo mao nga mobati ko sa kahayag ug malipayon ko. Kon ang Espiritu Santo daw layo kanako, mobati ko'g kangitngit ug dili ko malipayon. Gibati na nako kana nga paghinay ug ang pagdagayday sa kahayag ug kalipay sa akong kinabuhi ug kamo usab.

Ganahan ko nga mobati niana nga kahayag ug ganahan kong magmalipayon. Wala kinahanglana nga maghulat pa ko og mga kasamok ug pagsulay aron magtinguha kong matabangan sa Espiritu Santo. Ako mahimong **mopili sa paghinumdom** kon unsay pagbati niana nga panag-uban, ug kon mahitabo man kana, gusto ko nga madawat og usab kana nga panalangin sa tibuok nakong kinabuhi.

Kon magtinguha kita sa Espiritu Santo ug sa kalinaw sa hunahuna ug katagbawan nga moabut gumikan niini, nahibalo na kita unsay buhaton. Kita **Nangamuyo sa Dios** niini pinaagi sa hugot nga pagtuo. Nagkinahanglan kini og **pag-ampo inubanan sa pagtuo** aron maangkon ang pagpakig-uban sa Espiritu Santo. Kana nga pagtuo mao nga ang Dios nga Amahan, ang Tiglalang sa tanang butang, buhi ug gusto nga makabaton kita sa Espiritu Santo ug gusto nga ipadala kanato ang Maghuhupay. Nagkinahanglan og pagtuo nga si Jesus mao ang Kristo ug nga Siya miula sa atong mga sala ug mibugto sa mga gapos sa kamatayon. Uban niana nga pagtuo **kita moduol sa atong Amahan** sa balaan nga pagtahud ug uban sa pagsalig nga Siya motubag. Uban niana nga pagtuo kita **motapos sa atong pag-ampo** pinaagi sa pangalan ni Jesukristo isip tinuod Niyang mga disipulo, masaligon nga ang tinuoray natong paghinulsol, ang atong bunyag pinaagi sa Iyang mga sulugoon, ug ang matinud-anon natong pagserbiyso alang sa Iyang kawisa naghimo natong lunsay ug limpyo ug takus sa panalangin nga maoy atong gitinguha, ang pakig-uban sa Espiritu Santo. ■

Gikan sa debosyonal sa Brigham Young University–Idaho nga gihatag niadtong Enero 25, 2005.

GIUNSA NINYO KINI SA PAGGAMIT?

Madawat nako ang Balaang Espiritu pinaagi sa gahum sa pag-ampo, pinaagi sa pagputli kanunay sa akong hunahuna, ug pagpaningkamot nga matuman ang mga sumbanan sa ebanghelyo. Ang pagkat-on ug pagsabut sa tahas sa Espiritu usa ka padayon nga proseso. Ug dayon ang pagsunod sa unsay gihangyo sa Manluluwas maghatag kanako og mas dakong tinguha sa paglihok niini ug pagkahimong mas Kristohanon.

**Si Katie S., edad 17, Auckland
Region, New Zealand**

ANG MGA PANALANGIN SA SEMINARY

Atol sa akong second year sa seminary, tulo nalang kaming mga estudyante sa among klase, apan aduna kami talagsaon nga magtutudlo nga malingaw sa pagpakigbahin sa ebanghelyo uban kanamo. Sa usa ka klase nakat-unan namo kon unsa ka daghan sa mga tawo nga naghunahuna nga ang Simbahan mabungkag na human sa mga kamatayon nilang Joseph Smith ug sa iyang igsoon si Hyrum. Apan ang ubang nag-unang mga miyembro sa Simbahan nahinumdom nga kini ang Simbahan sa Dios, dili Simbahan sa tawo. Ang among magtutudlo mitudlo kanamo nga ang Simbahan dili mapakyas tungod kay kini ang Simbahan ni Jesukristo.

Sa walay pagduha-duha nga ang among mga kinabuhi nausab pinaagian nga leksyon. Nianang hapon, nakahukom kami nga moserbisyo sa Ginoo sa tibuok namong kasingkasing, kalag, ug kusog. Nangandam kami sa pagserbisyo og full-time nga misyon. Nagpadayon ko sa pagtambong sa seminary.

Sulod sa mosunod nga duha ka tuig, makasulti ko kon unsa ka bulahan ang akong kinabuhi nga nagtambong sa seminary, ingon man ang pagpangandam sa pagserbisyo sa Ginoo miamuma sa akong pagpamatuod ug sa akong tinguha sa pagserbisyo.

Ang pagtambong sa seminary nagkumpirmar kanako kon unsa ko ka

espesyal ngadto sa Langitnong Ama-han. Kini nakatabang kanako sa paggamit sa ebanghelyo sa akong kinabuhi, ug labaw sa tanan nakatabang kini kanako nga makasabut nga ang ebanghelyo dili usa ka butang nga atong sundon lang ma-Dominggo. Ang seminary nagkumpirmar sa akong tinguha sa pagserbisyo og misyon. Walay pagduha-duha sa akong hunahuna nga ang mga panalangin sa seminary magpabilin sa akong kinabuhi. Walay nag-ingon nga sayon kini, apan kon kita mohukom sa pagtambong sa seminary, ang Ginoo mopanalangin kanato ug mohatag kanato og kusog nga gikinahanglan sa pagtuman sa mga tinguha sa atong kasingkasing. ■

Begona C., Guayaquil, Ecuador

PAGTABANG SA MGA REFUGEE

Ang mga kabatan-onan sa Thailand nagtinabangay sa pagmugna og kapin sa 100 ka hygiene kit para sa mga refugee sa Bangkok gikan sa butang nga gidonar sa mga miyembro sa Simbahan. Ang mga hygiene kit giapod-apod ngadto sa pipila ka lain-laing mga lokal nga organisasyon nga motrabaho aron motabang sa mga refugee sa tibuok kalibutan nga moabut sa Thailand aron sa pagpangita og kahupayan. Kining espesyal nga mga multi-stake youth conference usa ka bahin sa usa ka tibuok nga pagsaulog sa ika-50 nga anibersaryo sa pagpahinungod sa Thailand ni Presidente Gordon B. Hinckley (1910–2008) alang sa pagsangyaw sa ebanghelyo niadtong Nobyembre 2, 1966.

Pag-ihap atol sa Komperensya

Alang sa kinatibuk-ang komperensya, aniay usa ka makalingaw nga paagi sa pagsubay sa lain-laing mga pulong nga mahimo ninyong madungog. Ibutang ang usa ka sinsilyo o liso ngadto sa usa ka square sa matag higayon nga inyong madungog kana nga pulong sa usa ka pakigpulong. Kon maabut na kamo og lima ka higayon sa usa ka pulong, mahimo ninyong ibalhin ang pundok gamit ang lain-laing sinsilyo o lain-laing mga liso nga lahi og kolor. Sa blangko nga mga linya, ibutang ang laing mga pulong nga mahimo ninyong madungog sa komperensya.

			
Jesukristo		Mga Propeta	
			
	Pag-ula		Langitnong Amahan
			
Gugma		Pamilya	
			
	Mga Kasulatan		Mga Bata

Usa ka Painting ni Kristo

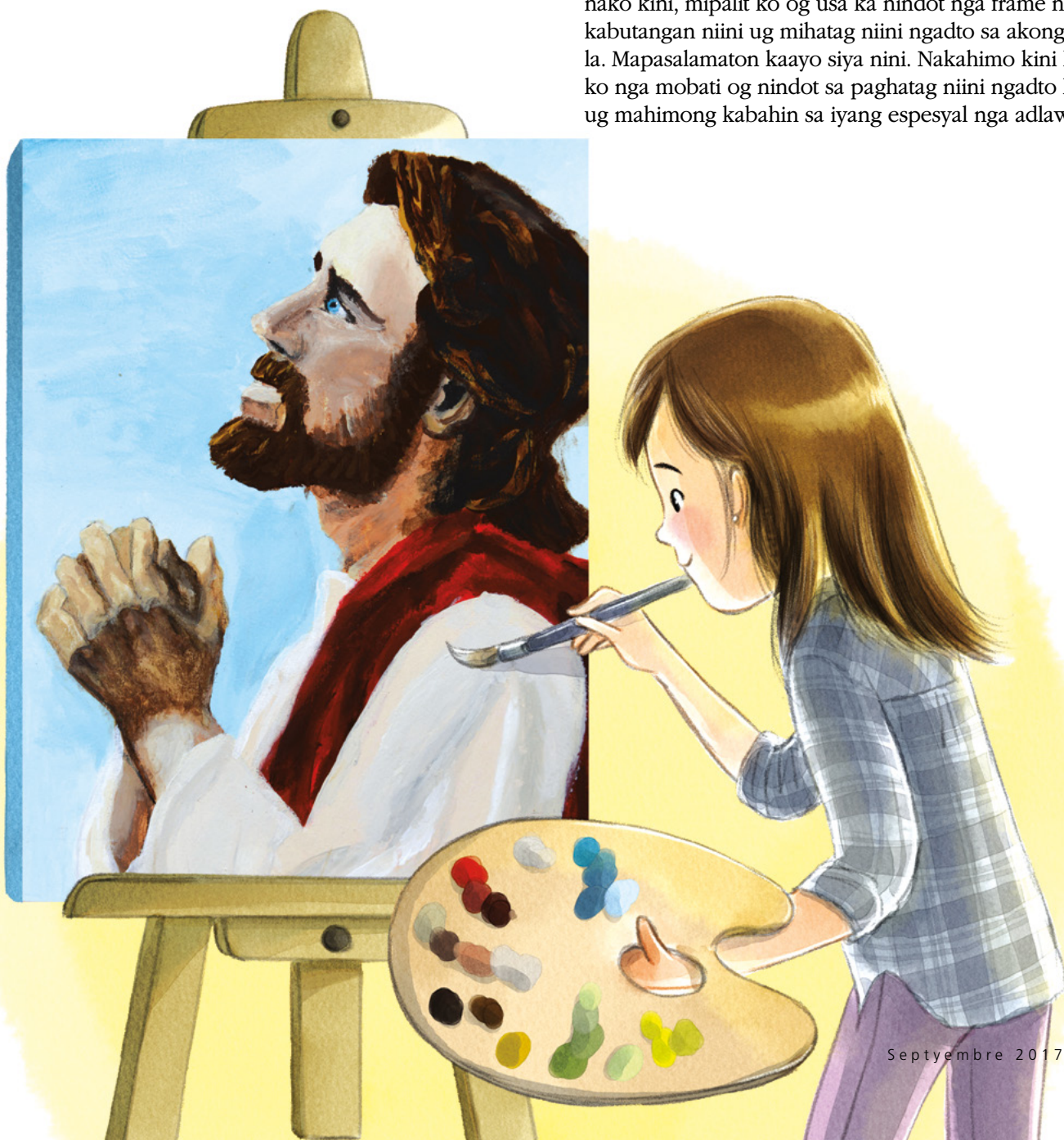
Ni Tesla S., nag-edad og 11, Utah, USA

Matag Dominggo sa gabii ang akong papa ug ako magkaban og lingkod ug magtrabaho sa akong mga tumong sa akong booklet nga *Hugot nga Pagtuo diha sa Dios*. Usa sa mga tumong nga gusto nakong makompleto sa pagpalambo og mga talento mao ang pag-paint og hulagway ni Kristo.

Human nako mahimo ang tumong, usa nako ka higala sa eskwelahan ang midapit nako sa iyang unang

pagkalawat. Ang unang pagkalawat usa ka espesyal kaayo nga okasyon sa Simbahang Katoliko. Kini mao ang unang higayon nga ang usa ka tawo makaambit sa sakrament. Ang akong higala daghan og gihimo aron sa pagpangandam alang sa iyang unang pagkalawat, ug nasayud ko nga importante kaayo kini ngadto kaniya.

Nakahukom ko nga mag-paint og hulagway ni Kristo aron ihatag ngadto niya isip usa ka regalo. Nagtrabaho gyud ko og maayo sa akong painting. Dihang nahuman nako kini, mipalit ko og usa ka nindot nga frame nga kabutangan niini ug mihatag niini ngadto sa akong higala. Mapasalamaton kaayo siya nini. Nakahimo kini kana-ko nga mobati og nindot sa paghatag niini ngadto kaniya ug mahimong kabahin sa iyang espesyal nga adlaw. ■

Ang Pagpili ni Jane

Ni Jessica Larsen

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

Connecticut, 1842

“Ang Ginoo akong magbalantay . . .” Mikuyanap ang musika Apalibut ni Jane Elizabeth Manning, apan dili niya mapukos ang mga pulong. Nagtan-aw siya sa iyang mga kamot, lawom ang gihunahuna.

Mipasakop siya sa Presbyterian nga simbahan usa ka tuig ang milabay. Apan gibati gihapon niya nga dunay kakulang. “Nagpangita pa ko og dugang pa,” naghunahuna siya. Apan unsa man kaha kana?

Pagkahuman sa miting sa simbahan, hinay-hinayng mipalayo si Jane sa kongregasyon. Ang mga dahon nagsugod na sa pagpula ug kadalag. Ang hayag sa adlaw misanag duol sa Norwalk River.

“Usa ka tigbiyahian nga misyonaryo miadto sa lungsod,” miingon ang tawo. “Mormon siya, ug miingon nga ang Dios namulong na usab ngadto sa mga propeta.”

Mihunong si Jane aron maminaw. Mao ba kaha kini ang iyang gipangita?

“Mga Propeta?” namugal-bugal ang laing tawo. “Sama og gikan sa Biblia? Kinsay moadto og maminaw sa ingon niana nga mensahe?”

“Ako!” Kalit nga sagbat ni Jane. Pipila ka tawo ang mitutok ni Jane, lakip ang pastor. Gibati ni Jane nga nanginit ang iyang mga aping.

Nagmug-ot ang pastor. “Sa akong hunahuna dili maayong moadto ka og maminaw kaniya. Binuang kana, mao ra kana. Nakasabut ka ba?” Dihang walay gisulti si Jane, miyango siya ug mibalhin sa pagpakigsulti sa lain. Si Jane mitan-aw kaniyang mibiya ug dayon midali sa pagpauli.

Ang iyang gipuy-an dili maoy gipuy-an sa iyang Mama ug sa iyang mga igsoon. Tua siya sa umahan sa mga Fitches. Didto na siya nagpuyo isip sulugoon dihang sayis anyos siya. Matag adlaw motrabaho siya og maayo, motabang ni Mrs. Fitch sa pagpanglaba, pagpamalansa, ug pagpangluto. Kasagaran magmata na siya sa dili pa mosubang ang adlaw. Maghaling na siya, maghulma og pan, ug magsagol og mantikilya. Kutob sa iyang mahimo, bisitahan niya ang kaugalingon niyang pamilya.

Paglabay sa pipila ka adlaw, naghunahuna gihapon si Jane sa misyonaryo samtang nanghayhay siya sa mga sinina ni Mr. Fitch aron paughon. Ang mga sinina mitabyog-tabyog sa paghuros sa hangin.

Giingnan siya sa pastor sa dili pag-adto, ug bisan pa . . . moadto gayud siya. Kinahanglan niyang sutaon kon kini nga Mormon makatabang ba niya sa gipangita niyang kamatuoran. Human sa iyang pagpanghayhay, mihukom siya. Moadto siya sa miting, bisan unsa pay isulti sa uban.

Pagka-Dominggo, kadlawon si Jane nga mimata, gisul-ob ang pinakanindot niyang sinina, ug nag-inusarang milakaw sa hall nga mitinganan. Hilum siyang milingkod sa kahoy'ng lingkuranan sa luyo sa hall. Mipahiyum si Jane dihang nakita niya ang gidaghanon sa nanambong. Dili kay siya ra ang nagpangita og dugang pa!

Nahilom ang kwarto dihang mibarug si Elder Wendell. Dali rang napupos ang oras dihang gihisgutan niya ang Basahon ni Mormon ug ang propeta nga ginganlan og Joseph. Miingon siya nga mabunyagan ang mga tawo pinaagi sa pagpaunlod, sama sa bunyag ni Kristo. Ug gihisgutan niya ang mahitungod sa panagpundok sa mga Santos sa layo nga siyudad nga gitawag og Nauvoo. Sa pagtapos sa miting, napuno kaayo ang kasingkasing ni Jane nga naglisud siya sa pagginhawa.

Nianang gabhiona, gibisitahan ni Jane ang iyang pamilya.

“Ug unsay imong hunahuna sa mensahe sa mga misyonaryo?” nangutana ang iyang mama dihang gipasabut niya unsay iyang gihimo sa adlawng Dominggo.

“Kumbinsido kaayo ko nga tinuod nga ebanghelyo ang iyang gipresentar,” miingon si Jane. “Kinahanglan nakong hangupon kini. Magpabunyag ko sa sunod Dominggo.”

“Bunyag? Magpasakop ka og laing simbahan?” nangutana ang iyang igsoong si Isaac, nga mibira og usa ka lingkuranan.

“Oo! Mao kini ang akong gipangita. Tinuod kini.”

Nakita ni Isaac nga seryuso siya. “Unya unsa may sunod nga mahitabo?” hinay niyang pangutana. “Unsay buhaton nimo human ka mabunyagan?”

“Makigpundok ko kauban sa mga Santos,” miingon si Jane. “Moadto ko sa Nauvoo.”

May sumpay pa . . . ■

Ang tagsulat nagbuyo sa Texas, USA.

ATONG PAHINA

Jaziel B., edad 10, Argentina

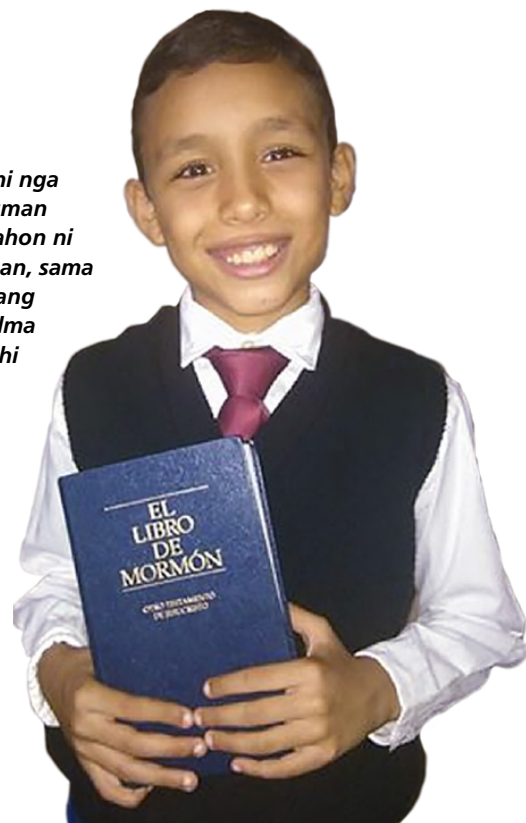
Akong gihigugma si Jesukristo ug ang Langitnong Amahan ug ang Espiritu Santo. Nasayud ko nga ako mabanhaw. Akong mabatyagan ang kainit nga mao ang Espiritu Santo. Gipadala sa Langitnong Amahan si Jesukristo. Gusto ko nga mahisama Kanila.

Gabriela F., edad 8, Brazil

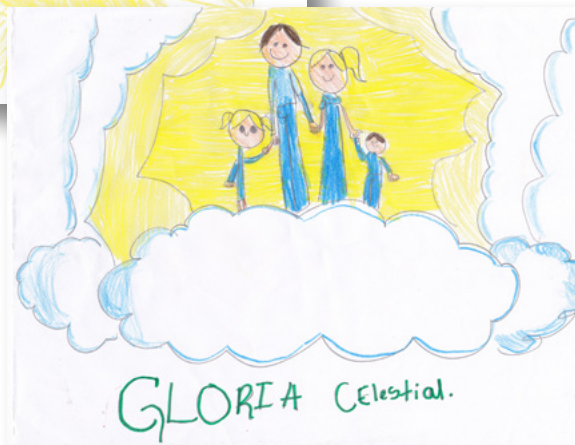
Mibati ko og kalipay karon. Kini nga litrato nagpakita nga akong nahuman og basa nianang adlaw ang Basahon ni Mormon. Daghan ko og nakat-unan, sama sa kamasulundon ni Nephi sa tanang gisugo kaniya sa Dios ug nga si Alma nga Batan-on nagpangadto nganhi sa paglutos sa Simbahan. Sa wala madugay naghinulsol siya, salamat sa pagbisita sa anghel ug sa mga pag-ampo sa iyang mga ginikanan, ug gisangyaw niya ang ebanghelyo.

Mapasalamaton ko sa akong mga ginikanan sa pagdasig kanako matag adlaw nga basahon ang Basahon ni Mormon ug sa akong mga lider sa Primary sa pagtabang nga akong matuman kini nga tumong pinaagi sa notebook nga Faith in God.

Sebastian C., edad 10, Venezuela

Ang "Pamilya Magkauban sa Kahangturan," ni Rubi, edad 8, "Celestial nga Himaya," ni Rebeca, edad 8, El Salvador

Ang mga Sister sa Relief Society ug ang Nauvoo Templo

Guntinga kini nga mga litrato alang sa pagpaambit sa mga sugilanon sa Simbahan.

Jane Manning

Nauvoo Temple

Ang unang mga Santos namuyo sa dapit nga gitawag nila og Nauvoo. Gikugihan nila ang paghawan sa lapukon nga yuta ug gitukod ang ilang mga balay. Gitukod usab nila ang Nauvoo Temple! Ang mga lalaki namutol ug nanghakot og mga bato. Ang mga babaye ang miluto og mga pagkaon, mitahi og mga sinina para sa mga lalaking nagtrabaho, ug nango-lekta og mga sensilyo nga ipalit og mga suplay. Naorganisar ang Relief Society, nga si Emma Smith ang unang presidente. Niining panahona, ang bag-ong mga miyembro sa Simbahan nagpundok sa Nauvoo gikan sa tibuok kalibutan. Si Jane Manning milakaw og 800 ka milyas (1,290 kilometros) gikan sa New York aron makig-uban sa mga Santos!

Mahimo usab nimong gamiton si Emma Smith gikan sa Marso 2017 nga isyu sa pagsugilon niini nga istorya! Pangita pa og dugang nga mga tawo sa kasaysayan sa Simbahan diha sa liahona.lds.org.

Ni Elder Ronald A.
Rasband

Sa Korum sa
Napulog Duha ka
mga Apostoles

Unsaon nako sa pagppalig-on ang akong pagpamatuod?

Hinumdumi ang
mga panahon
nga imong gibati
ang Espiritu.

Maglikay sa mga butang
nga dili mopalig-on sa
imong pagpamatuod.

Basaha ug hunahunaa ang mga kasulatan.
Isulat ang imong espirituhanong mga
pagbati diha sa imong journal.

Tabangi ang uban pinaagi sa Kristohanong
pagserbisyo. Makatabang kini nga bation
nimo ang gugma sa Dios sa kahaladman
sa imong kasingkasing.

Ipaambit ang imong
pagpamatuod diha sa
imong pamilya.

Ni Jean B. Bingham

Kinatibuk-ang Presidente sa
Relief Society

Dili Magdula og KALAYO!

“Sunda ang kasugoan! May kalinaw ug dunay kaluwasan” (Songbook sa mga Bata, 68).

Sang pagdaob sa mga basura. Akong pundukon ang mga basura gikan sa balay. Ibutang nako kini sa dakong baril nga nahimutang sa luyo sa balay. Dayon dagkutan nako sa posporo ug ihulog kini sa baril.

Usa ka adlaw kini hangin kaayo, ug ang mga posporo dili makasiga. Mihukom ko sa paghimo og sulo gamit ang pamantalaan. Nagtuo ko nga kining kalayo igo rang makapasiga sa basura. Nakahinumdom ko nga dili maayo ang magdula og kalayo, apan akong gibaliwala ang gibati nga pasidaan. Gilukot nako ang pipila ka mga pamantalaan nga naporma og cone, giduslitan kini sa posporo, ug gihulog kini didto sa baril.

Woosh! Ang kusog nga hangin nga mipaulbo sa nagkayo nga pamantalaan, ug ang basura dali kaayong misiga. Miulbo ang kalayo paingon sa akong nawong. Maayo gani nga ang akong buhok gibugkos nga usa ka ponytail. Apan ang akong bangs nasunog nga nanuskig ang mubo nga nahabilin! Ang akong mga pilok wala na, ug ingon man ang akong mga kilay. Paspas kaayo ang nahitabo!

Kadto mileksyon kanako: kon kamo magdula og makuyaw nga butang, mahimong masakitan kamo! Ang atong mga ginikanan ug ang Espiritu Santo nagpasidaan kanato nga likayan ang makuyaw nga mga butang sama sa pornograpiya ug mga droga. Kon kita mopili sa pagbaliwala sa mga pasidaan, adunay mga sangputanan.

Mapasalamaton ko nga ang akong buhok mitubo og balik paglabay sa panahon. Kana sama sa paghinulsol. Kon kita mohimo og sayop nga mga pagpili, kita makapili sa pag-usab. Mahimo kitang mapasaylo tungod sa

Pag-ula ni Jesukristo. Bisan unsa pa kita kabatan-on o katigulang, ang atong Manluluwas anaa kanunay sa pagtabang kanato. Kita mobati og kalinaw pag-usab, sama sa adlaw nga kita gibunyagan.

Ang Langitnong Amahan mihatag kanato og mga sugo tungod kay Siya nahigugma kanato. Gusto Niyang manalipod ug motabang kanato. Pagkanindot nga gasa nga nahatag sa Langitnong Amahan ug Iyang Anak si Jesukristo! ■

Ni Julie Cornelius-Huang

Gibase sa usa ka tinuod nga istorya

"Kami nag-angkon sa kahigayunan sa pagsimba sa Dios nga Makagagahum sumala sa pagmando sa among kaugalingon nga tanlag, ug nagtugot sa tanan nga mga tawo sa sama nga kahigayunan, sa pagpasimba kanila sa bisan unsa nga paagi, asa, o unsa ang ilang buot simbahan" (Mga Artikulo sa Hugot nga Pagtuo 1:11)

Si Iren nalingaw nga nagbisita sa Taiwan. Ang iyang Sapohang lalaki, iyang Yéyé, midala kaniya ug sa iyang manghud nga babaye, nga si Ila, ngadto sa zoo ug sakay sa usa ka barko ngadto sa usa ka gamay nga isla. Miadto sila sa matahum nga mga tanaman nga puno sa kahoy sa mangga ug orchids. Ug mibisita sila sa usa ka bukid diin ang mga unggoy misulay sa pagpangawat sa ilang pagkaon! Nakuyawan si Ila sa mga unggoy, apan si Iren naghunahuna nga nindot kaayo kini.

Si Yéyé gusto nga motudlo nila ni Iren ug Ila kon diin gikan ang ilang pamilya. Gidala niya sila aron makigkita sa tanan nilang mga paryente ug ngadto sa restawran aron mokaon og bag-ong mga pagkaon. Nagpraktis si Iren sa chopstick. Maayo na kaayo siya.

Usa ka adlaw gidala ni Yéyé sila si Iren, Ila, ug ang ilang mga ginikanan sa usa ka espesyal nga dapit. Usa kadto ka dako nga building nga dunay dagko, abli nga mga pultahan ug sinaw ang mga sawog nga kahoy. Apan sa wala pa sila mosulod, si Iren ug ang iyang pamilya mihubo sa ilang mga sapatos. "Kini mao ang

usa ka dapit nga kinahanglan kamo nga magbaton og pagtahud," miingon si Mama. "Sama sa atong simbahan."

"Simbahan ba kini?" Nangutana si Iren. Morag dili man simbahan tan-awon. Ang mabulukong atop adunay nagkurba nga mga tumoy. Ang mga tawo nga nagsul-ob og dark blue nga mga kupo hilom nga nanglakaw agi sa mga pultahan.

"Mora," miingon si Mama. "Kini ang templo sa Buddhist. Apan ang mga tawo dili magminyo o mabugkos dinhi, sama sa atong mga templo. Kini mao ang building sa simbahan sa relihiyon ni Yéyé. Siya moanhi dinhi aron makat-on sa mga pagtulun-an ni Buddha ug pagtabang sa mga tawo."

Si Papa midugang, "nakahinumdom mo sa linog didto sa Taiwan nga nakita nato sa balita mga usa ka bulan na ang milabay? Si Yéyé ug ang ubang boluntaryo niini nga templo mitabang tanan pagkahuman sa linog."

"Unsay ilang gibuhat?" pangutana ni Ila.

"Nagdala sila og tubig ngadto sa mga tawo ug nanglimpyo sa nangaguba," miingon si Papa. "Mitabang usab sila sa mga tawo nga nawad-an sa ilang mga panimalay sa pagpangita og dapit nga kapuy-an."

"Uy," miingon si Iren. Mingisi siya ni Yéyé. "Morag daghan man na og buhaton!"

Sa dihang misulod sila sa templo, nakamatikod si Iren sa kahalom ug kamalinawon niini. Milingi siya ug

Tanang mga Anak

nakakita og usa ka dako nga kahoy nga estatuwa. Mihunong ug mitan-aw sila si Ila ug Iren.

“Si Buddha ba kana?” Nangutana si Ila.

Mitando si Mama.

Dunay gisulti si Yéyé ngadto ni Papa sa Ininsik, miha-gum sa iyang mga kamot, ug miyukbo sa atubangan sa estatuwa ni Buddha makatulo ka higayon.

Si “Yéyé nagtudlo kanato kon sa unsang paagi siya nag-pakita og pagtahud ni Buddha,” miingon si Papa, iyang tingog kusog-kusog lang gyud ug gamay sa hunghong.

Misaka ang mga kilay ni Iren. “Dili ba kana . . . ?”

Naningkamot siya sa paghinumdom og butang nga iyang nadungog kaniadto. “Dili ba kana pagsimba og dios-dios?”

“Ang mga Buddhist wala magsimba ni Buddha,” miingon si Papa. “Si Buddha usa ka bantugang magtutudlo, ug sila mobisita sa iyang estatuwa sa paghinumdom sa unsay iyang gitudlo.”

“Kon ang mga tawo moyukbo dinhi, nagpakita sila og pagtahud—pareha og paglamanuhay,” mihung-hong ang Mama. “Si Yéyé miyukbo aron sa pagpakita og pagtahud alang ni Buddha ug unsay iyang gitudlo.”

Giagbayan ni Mama sila si Iren ug Ila. “Ug kahibalo ba mo unsa?”

“Unsa?” Nangutana si Ila.

“Kini tanan mga anak sa Dios. Gimahal Niya sila. Gimahal Niya unsay ilang gibuhay sa pagtabang sa uban.”

Mitan-aw si Iren ni Yéyé ug sa tanang mga tawo nga hilom nga naglingkod. Gibati niya ang kainit ug kanindot ug nasayud nga tinuod ang gisulti ni Mama. Nag-ampo si Iren ngadto sa Langitnong Amahan: “Salamat sa pagtabang nako nga mahimamat ang Imong ubang mga anak.” ■

Ang tagsulat nagbuyo sa Utah, USA.

*“Templo kini sa Buddhist,”
miingon si Mama.*

*“Kini mao ang relihiyon
ni Yéyé.”*

sa Dios

Si Jesus Mabination

Ni Kim Webb Reid

Usa ka adlaw si Jesus nagtudlo sa mga katawhan. Pipila ka mga pamilya miduol ngadto Kaniya uban sa ilang mga masuso ug gagmayng mga bata. Gusto nila nga si Jesus mopanalangin sa ilang mga anak.

Dili gusto ang mga disipulo nga ang mga bata mosamok ni Jesus. Misulay sila sa pag-abug sa mga bata.

Gisultihan ni Jesus ang Iyang mga disipulo nga tugutan ang gagmayng mga bata nga moduol Kaniya. Miingon Siya nga ang mga hamtong kinahanglan nga adunay hugot nga pagtuo sama sa gagmayng mga bata aron makaadto sa langit.

Dayon gikugos ni Jesus ang mga bata ug mipanalangin kanila.

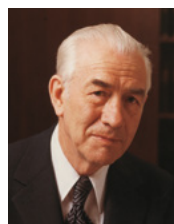

Si Jesus nahigugma sa mga bata.
Gusto Siya nga ako magmabination sa mga tawo bisan asa. ■

Gikan sa Lucas 18:15-17

Ako Mahimong Magmabination

Ni Elder Mark E. Petersen (1900–84)
Sa Korum sa Napulog
Duha ka mga Apostoles

ANG BASAHON NI MORMON: TINUORAY NGA USA KA MILAGRO

Gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan, ang Basahon ni Mormon usa ka pagpadayag, usa ka dinasig nga hubad, ang buhat sa Dios ug dili sa bisan kinsa nga tawo.

Ako . . . mopamatuod sa balaan nga tawag ni Propeta Joseph Smith ug . . . mopahayag sa akong hugot nga pagtuo sa milagro diin ang Basahon ni Mormon gihubad ug gimantala. . . .

Sa ika-22 nga adlaw sa Septyembre 1823, duol sa Palmyra, New York, usa ka anghel sa Dios mipadayag sa nahimutangan niini ngadto sa [usa ka disesiyete] anyos nga batang lalaki nga ginganlan og Joseph Smith. . . .

. . . Atong hunahunaon sa makadiyot ang aktwal nga paghubad niini nga rekord. Si Joseph Smith miingon nga iya kining gibuhad pinaagi sa gasa ug gahum sa Dios. . . . Ingon nga walay kinaadman nianang panahona sa iyang kinabuhi, mao lamang kanang paagiha nga iya kanang mahimo. . . .

. . . Sa unsang paagi nga ang mga kritiko [nianang higayuna] nakaingon man nga si Joseph Smith, sa iyang kabatan-onan, edukado kaayo nga siya makahimo o tinuyo nga mokuha og mga tudling gikan sa Biblia ug sa hanas nga paagi morag gipagawas nga kabahin kini sa manuskrito sa Basahon ni Mormon?

Ang iyang inahan miingon nga nianang puntoha sa sayong bahin sa iyang kinabuhi wala pa gani siya makahuman pagbasa sa Biblia. Nan giunsa niya pagpili og maayo ang pinili nga mga tudling ug mihugpong niini ngadto sa Basahon ni Mormon sa hilabihan ka tukma ug hanas nga paagi?

Kay wala makahuman pagbasa sa Biblia sa iyang unang mga katuigan, siya walay igong kahibalo sa paghimo sa maong buhat sa pag-edit bisan kon siya hanas pa sa pagsulat o pag-edit,

walay usa sa maong mga kahanas ang iyang naangkon sa ingon ka sayo sa kinabuhi.

[Apan] ang Basahon ni Mormon usa ka literaryo ug relihiyoso nga obra maestra, ug sobra pa gani sa gihambin nga mga paglaum o abilidad sa bisan unsang batang mag-uuma. . . .

Basaha, pananglit, ang uban sa maanindot nga mga wali sa Manluluwas diha niana nga basahon. Timan-i nga ang Ginoo mikutlo sa mga propeta sa Biblia. Makasulti ba kita nga ang walay kabangkaagan nga si Joseph Smith adunay kaisug o kahanas sa pagsulat og usab sa mga wali sa Manluluwas ug misukip sa mga tudling [sa Biblia] diha niini, nga naghunahuna sa pagpalambo sa unsay gisulti ni Jesus?

. . . [Si Joseph Smith] . . . wala mousab sa buhat ni Mormon, sa mga wali ni Jesus, sa talagsaong panalipod ni Abinadi, o sa mga sinulat ni Malaquias o Isaias. Siya usa gayud ka tighubad, dili usa ka editor o usa ka kompositor; ni siya usa ka kawatan nga mikopya sa buhat sa ubang tawo. . . .

Gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan, ang Basahon ni Mormon usa ka pagpadayag, usa ka dinasig nga hubad, ang buhat sa Dios ug dili sa bisan kinsa nga tawo. Gikan sa sinugdanan hangtud sa katapusan kini tinuod. ■

Gikan sa "It Was a Miracle!" Ensign, Nob. 1977, 11–13.

**GITUDLOAN NI MORONI SI JOSEPH,
NI CLARK KELLEY PRICE**

Sa pagkagabii ug pagkabuntag niadtong Septyembre 21–22, 1823, gisultihan ni anghel Moroni si Joseph Smith mahitungod sa bulawang mga palid. Giadto ni Joseph ang Bungtod sa Cumorah apan dili niya mahabwa ang mga palid tungod kay gibati niyang gitintal siya sa paggamit niini aron makakwarta. Mipakita pag-usab si Moroni ug gipakita kang Joseph “ang himaya sa Ginoo” ug “ang prinsipe sa kangitngit.” Gipasabut ni Moroni ang katuyoan sa magkasukwahing panan-awon: “aron human niini imong mahibaloan ang duha ka gahum ug dili gayud maimpluwensya o mabuntog niana nga dautan.” (Tan-awa sa Latter-day Saints’ Messenger and Advocate, Okt. 1835, 196–98.)

Anaa Usab Niini nga Isyu

PARA SA MGA YOUNG ADULT

PAGBUNTOG SA KAPELIGRO SA PAGDUHA-DUHA

Sama sa kakahoyan nga walay kalibutan nga atakihon diay sa mga sakit, ang espiritwal natong mga gamot posibling mohuyang gumikan sa pagduhaduha. Sa unsang paagi nato mapakigbatukan ang mga panahon nga lisud?

p.44

ALANG SA MGA KABATAN-ONAN

p.58

NAPULO KA MINUTOS SA KADA ADLAW

Nakadiskubre ang lima ka batan-on og kausaban sa ilang kinabuhi pinaagi sa pagpuli sa 10 minutos sa ilang panahon nga mag-atubang sa screen ngadto sa pagbasa sa Basahon ni Mormon. Dawa-ta usab kini nga hagit diha sa imong kaugalingon!

PARA SA MGA BATA

Pag-ihap atol sa Komperensya

Aniay makalingawng paagi sa pagmonitor kon unsay gisulti sa propeta ug mga apostoles atol sa kinatibuk-ang komperensya!

p.66

ANG SIMBAHAN NI
JESUKRISTO
SA MGA SANTOS
SA ULAHING MGA ADLAW